Viața studențească

REVISTĂ A UNIUNII ASOCIAȚIILOR STUDENȚEȘTI DIN ROMÂNIA

Nr. 24 ● Miercuri 11 iunie 1969 ● 16 pagini ● 0,50 lei

Un program multilateral, științific și vizionar fundamentat

Cele două documente, elaborate de Comitetul Central al partidului, care vor constitui obiectul dezbaterilor Congresului al X-lea, au fost primite cu deosebit interes și sinceră satisfacție de întreaga țară. Și oricine le citește cu atenție își poate da seama că interesul și satisfacția sînt profund legitime, întrucît avem în față documente de o excepțională însemnătate pentru viitorul nostru socialist.

În primul rînd, pentru că ele sintetizează cu deosebită forță și precizie științifică experiența unui glorios sfert de secol, în cursul căruia România a cunoscut cele mai profunde transformări social-politice din istoria sa, al căror sens constă în victoria deplină și definitivă a socialismului. Profunzimea științifică și consecvența socialistă a analizei acestei experiențe se vădește atît în desprinderea și evidențierea istoricelor succese dobîndite, cît și în luciditatea și onestitatea comunistă a abordării critice a deficiențelor existente în diferite domenii.

Importanța covîrșitoare a celor două documente rezidă în rigurozitatea științifică și amploarea perspectivei cu care stabilesc liniile directoare ale dezvoltării viitoare a țării, orientarea întregii politici interne și externe a partidului și statului. Îmbrățișînd multilateral problemele care condiționează progresul continuu al economiei naționale — ca preocupare centrală a partidului — în vederea creșterii eficienței generale a producției materiale și a ridicării bunăstării celor ce muncesc, aspectele esențiale ale perfecționării în continuare a orînduirii sociale și de stat în spiritul valorilor politice autentice ale socialismului, problemele creșterii rolului partidului în conducerea societății, ca factor politic fundamental care asigură înaintarea victorioasă a României pe calea socialismului, dezvoltarea activității ideologice, de elaborare creatoare a problemelor teoretice ale actualei etape de dezvoltare și de dezvoltare a conștiinței socialiste a maselor, problemele activității pe plan extern în spiritul înaltei responsabilități față de interesele fundamentale ale poporului nostru, față de interesele generale ale socialismului și păcii — Tezele Comitetului Central fundamentează programul ridicării pe o treaptă nouă, superioară, a vastului proces de desăvîrșire a construcției socialiste. Întruchipare a realismului și spiritului creator în politică, acest program se caracterizează prin sensibila receptivitate la nou, care asigură fluiditatea absolut necesară cursului dinamic al vieții și totodată prin stabilitatea cerută de continuitatea liniei generale a edificării noii orînduiri.

Perspectiva din care sînt abordate și soluționate în Teze și proiectul Directivelor cerințele dezvoltării viitoare a societății noastre îmbină organic, dialectic, sporirea eficienței întregii activități sociale prin ameliorarea calitativă a conducerii științifice în toate compartimentele vieții sociale și la toate ni-

Conf. univ. dr. Ovidiu TRASNEA

(Continuare în pagina 3)

CAMPANIA EXAMENELOR

Primele urgențe

Contactul cu primele rezultate ale unei noi sesiuni de examene constituie un moment de emoție deosebită chiar și pentru redactorii care au la activul lor publicistic reflectarea a numeroase asemenea confruntări intelectuale din viața universitară.

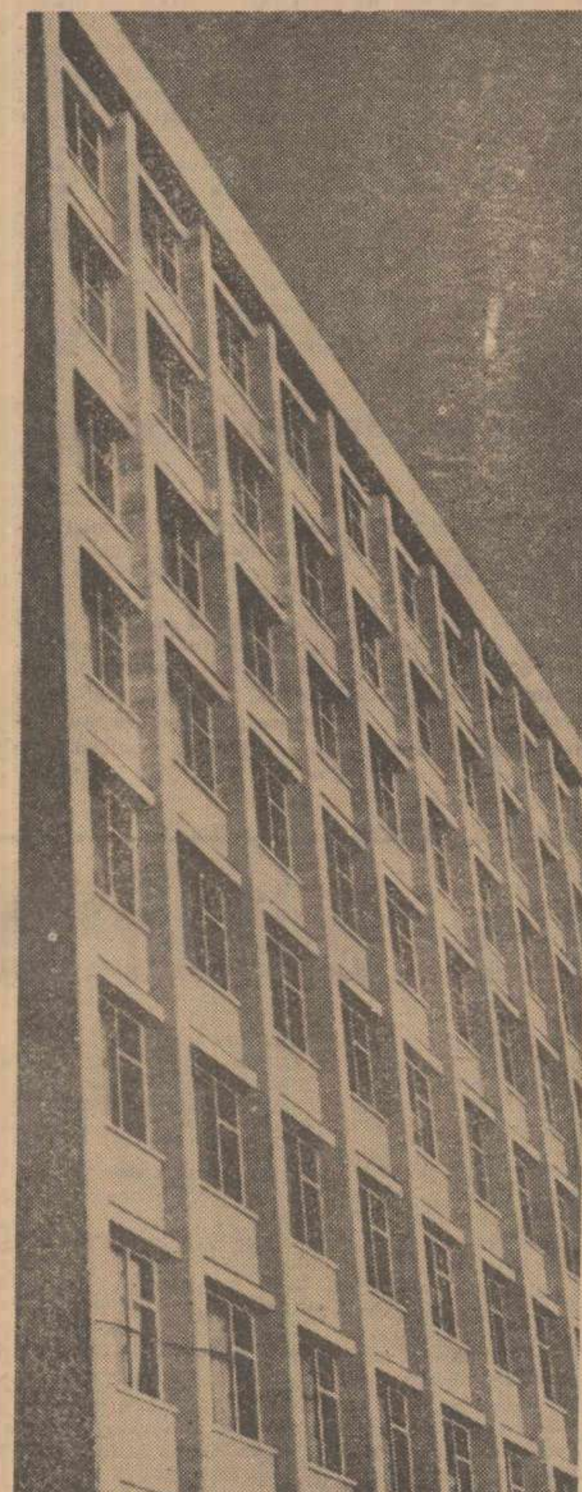
E cu atît mai firesc acest sentiment în contextul actualei sesiuni, hotărîtoare pentru încheierea unui an universitar dominat de schimbările impuse de Directivele Comitetului Central și Legea învățămîntului. Înaltele auspicii care au vegheat asupra procesului instructiv-educativ ale începutului de nouă etapă în dezvoltarea școlii superioare românești, cu toate neîmplinirile pe care le-a semnalat nu o dată și revista noastră, își confirmă eficiența.

Fără a fi spectaculoase, așa cum apreciază unul dintre distinșii noștri interlocutori, rezultatele din prima decadă a sesiunii marchează la unele facultăți și chiar institute o sensibilă creștere a nivelului calitativ general. O disociere însă trebuie făcută în legătură cu aceasta: în timp ce anii mari, III, IV și V (acolo unde durata e de șase ani), ca urmare a responsabilității lor mai mature și a însușirii disciplinei de studiu obțin calificative destul de ridicate luate în ansamblu, anii mici, îndeosebi anul I, cu puține excepții, se mențin într-o zonă periferică a mediocrității, a eșecurilor lamentabile. Faptul că în această cursă cu obstacole, uneori de netrecut, anul I e secondat îndeaproape de anul II, diminuează laitmotivul des auzit: seria care a dat admiterea anul trecut, din motivele cunoscute, e virtual slabă. Or, tocmai conștiința acestui handicap, presupunea, cum s-a și insistat atît din partea forurilor pe linie de învățămînt cît și a celor organizației studențești, o preocupare aparte, sistematică și tenace. Persistența și a anului II în aceeași eroare demonstrează că disciplina la care avem cele mai multe restanțe rămîne în continuare munca educativă.

Merită subliniat în legătură cu aceste situații și faptul că măsurile ce s-au adoptat în acest an universitar pentru o pregătire și mai temeinică au fost fructificate din plin, mai ales de studenții silitori, fenomen îmbucurător, căci imensa majoritate aceștia o reprezintă.

Dimpotrivă, examenele recente, ca de altfel întreaga desfășurare a anului universitar, au pus și mai mult în evidență **iresponsabilitatea acelui procent ce-i drept mic de studenți, care se complac într-o abdicare incalificabilă de la rațiunea prezenței lor pe băncile facultății.** Imposibilitatea în care s-au aflat unii dintre aceștia de a fi admiși la examene datorită **frecvenței absențelor** de la cursuri

(Continuare în pagina 4)

Ferestre studențești spre viitor

UNANIM ȘI DEPLIN, STUDENȚI ȘI PROFESORI APROBĂ IDEILE CUPRINSE ÎN CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Izvorul încrederii în triumful socialismului și păcii în lume

Am urmărit cu deosebit interes lucrările Consfătuirii internaționale a partidelor comuniste și muncitorești care se desfășoară în aceste zile la Moscova.

Am salutat cu bucurie faptul că Partidul Comunist Român merge consecvent pe linia respectării principiilor marxism-leninismului, în ceea ce privește relațiile dintre partidele comuniste și muncitorești, precum și măsurile ce urmează a fi întreprinse pentru stabilirea unor poziții și obiective comune în problemele fundamentale, de interes general, ale mișcării comuniste internaționale.

Prof. dr. docent
N. ZAMFIRESCU
Institutul agronomic București

(Continuare în pagina 2)

Responsabilitate față de poporul român, față de destinele omenirii

Dezbaterea Tezelor C.C. al P.C.R. pentru Congresul al X-lea, a proiectului Directivelor privind planul cincinal pe anii 1971—1975 și a liniilor directoare ale dezvoltării economiei naționale pe perioada 1976—1980 oferă maselor largi de oameni ai muncii posibilitatea de a-și spune părerea asupra politicii interne și externe a partidului și statului, de a contribui efectiv la elaborarea programului de dezvoltare a societății noastre socialiste în anii următori. Beneficiară directă a realizărilor de azi

Gheorghe DOCA
vicepreședinte al Consiliului U.A.S.R.

(Continuare în pagina 3)

Linia neabătută a vieții noastre

Studenții grupei a 7-a din anul I Pediatrie al Institutului de medicină și farmacie din București aflați în plină desfășurare a examenelor, au citit, cu un mare interes care e, desigur, al tuturor colegilor noștri, importanta cuvîntare rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al C.C. al P.C.R., în cadrul Consfătuirii internaționale a partidelor comuniste și muncitorești. Ca tineri care ne-am născut și am crescut în anii de mari izbînzi ale socialismului, în cea mai frumoasă epocă din istoria poporului român, știm bine că toate aceste împliniri ale destinului României socialiste — contribuție de seamă la afirmarea idealurilor socialismului și comunismului în lume — se datoresc clarvi-

Studenții grupei 7
Anul I Pediatrie
Institutul de medicină și farmacie București

(Continuare în pagina 2)

UNANIM ŞI DEPLIN, STUDENŢI ŞI PROFESORI APROBĂ IDEILE CUPRINSE ÎN CUVÎNTAREA TOVARĂŞULUI NICOLAE CEAUŞESCU

Izvorul încrederii în triumful socialismului și păcii în lume

(Urmare din pag. 1)

Sînt prezentate de pe pozițiile marxism-leninismului, printr-o profundă analiză, perspectivele desăvîrşirii edificării socialismului în țara noastră, obiectivele principale în lupta împotriva imperialismului, îmbinarea justă a intereselor naționale cu cele ale luptei internaționale a oamenilor muncii, raportul dintre general şi particular în ceea ce priveşte formele şi metodele luptei revoluționare.

Izvorul încrederii noastre în triumful cauzei socialismului şi păcii stă în conştiința superiorității forțelor antiimperialiste, în avangarda cărora se află puternicul detaşament al partidelor comuniste şi muncitoreşti, superioritate care devine cu atît mai categorică cu cît aceste forțe vor face totul pentru consolidarea unității lor. Apelul, care, în numele partidului şi al poporului nostru, a fost adresat tuturor partidelor comuniste şi muncitoreşti, participante sau nu la consfătuire, **pentru a se depăşi disensiunile şi neînțelegerile şi a se găsi căile de unire în lupta împotriva imperialismului, pentru cauza comună a socialismului şi comunismului, îşi are de aceea temeiuri dintre cele mai trainice.**

Ca intelectual comunist pentru care a fi patriot şi internaționalist constituie una şi aceeaşi rațiune a apartenenței la marele şi invincibilul detaşament de avangardă al discipolilor fideli învățăturii lui Marx, Engels, Lenin, am recunoscut cu încredere înțelepciunea şi clarviziunea partidului nostru în cuvintele memorabile ale tovarăşului Nicolae Ceauşescu: „Fiind comunişti români, noi sîntem apărători hotărîți ai intereselor naționale ale poporului nostru, nu precupețim nimic pentru a asigura edificarea socialismului în România — şi, în acelaşi timp, ne aducem întreaga contribuție la întărirea forțelor mondiale ale socialismului, la întărirea pozițiilor comunismului în lume. Tocmai ca internaționalişti, noi sîntem pentru înfăptuirea deplină şi în fapt a egalității între națiuni, între partide".

Considerînd că tocmai pe baza unei depline egalități, a principialității, respectului reciproc, a întreținerii unor relații normale între partide, se poate pune capăt divergențelor şi încordării care prejudiciază în prezent unitatea mişcării comuniste şi muncitoreşti, partidul nostru s-a pronunțat ferm împotriva cursului periculos pe care s-au angajat unii vorbitori recurgînd la atacuri şi invective la adresa Partidului Comunist Chinez.

Îngrijorarea exprimată de tovarăşul Nicolae Ceauşescu în legătură cu situația creată în urma apariției unor astfel de practici dăunătoare realizării obiectivelor Consfătuirii e pe deplin justificată şi împărtăşită de noi toți.

Avem, aşadar, motive temeinice să aprobăm din toată inima eforturile depuse de delegația noastră, de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, eforturi care întrunesc năzuințele şi nădejdile noastre cele mai scumpe.

Linia neabătută a vieții noastre

(Urmare din pag. 1)

ziunii politicii promovate de Partidul Comunist Român, expresie elocventă a aplicării creatoare la condițiile țării noastre a principiilor marxism-leninismului.

Marile succese obținute de poporul român în construcția socialistă, activitatea internațională neobosită desfăşurată de partidul şi statul nostru pentru triumful cauzei socialismului, progresului şi păcii, relațiile strînse de colaborare şi cooperare multilaterală cu toate țările socialiste sînt realități care vorbesc de la sine despre linia politică şi ideologică pe care o urmează cu consecvență Partidul Comunist Român, linie care constituie magistrala vieții noastre.

Nimeni şi nimic nu ne poate abate de pe acest drum, care, întocmai ca o osie, cum spune poetul, trece prin inima noastră, se contopeşte cu firul vieții fiecăruia dintre noi.

Pe bună dreptate, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, pornind de la această realitate vitală a socialismului care a învins deplin şi definitiv în țara noastră, exprima convingerea de nestrămutat că, la îndemnul sirenelor nici unei propagande burgheze, poporul şi partidul, prin a căror luptă plină de sacrificii s-a instaurat noua orînduire, nu vor renunța la ceea ce înseamnă însăşi rațiunea noastră de a exista ca națiune liberă, independentă, prosperă, înfloritoare sub zodia socialismului.

Împărtăşim întru totul credința fermă exprimată de secretarul general al partidului în invincibilitatea societății noastre socialiste, în trăinicia ei inexpugnabilă, în capacitatea poporului nostru de a-şi ține în propriile mîini destinul său socialist şi comunist.

Aceasta e convingerea cu care am crescut, care a intrat adînc în ființa noastră intimă şi socială, întocmai ca oxigenul în arderea sîngelui nostru.

Făcînd această mărturisire de credință, ne vine în minte riposta poetului adresată celor care ar putea pune sub semnul întrebării hotărîrea generației tinere de a se dărui cu toată abnegația înfăptuirii idealurilor comuniste:

„Ca un vînt rău ori ca o insultă
Întrebarea prin rînduri trecu:
— Ascultă, ascultă, ascultă!
Noi, nu! Niciodată! Noi, nu!"

Însuflețiți de încrederea nestrămutată în politica partidului, ne angajăm să depunem toate eforturile pentru pregătirea noastră temeinică şi asigurăm conducerea partidului, pe tovarăşul Nicolae Ceauşescu personal, că adeziunea noastră îşi va găsi o imediată acoperire în înseşi succesele noastre la examene, prinos de entuziasm şi strădanii pe care-l aducem patriei în acest an jubiliar.

Sesiunea căminelor şi cantinelor la ultimul examen

După acest ultim examen al sesiunii-concurs dintre cămine, ale cărui rezultate le-am publicat în numărul precedent, trebuie spus de la început că există o mare diferență între felul în care s-au prezentat şi se prezintă în general căminele de studente şi cele de studenți. În timp ce în toate căminele de studente din țară vizitate ordinea, curățenia, bunul gust fac casă bună cu grija pentru păstrarea avutului obştesc, în căminele de băieți numai holurile şi uneori casa scărilor sînt mai aranjate, şi aceasta datorită — bineînțeles — administrației. Acolo unde există (în puține locuri, ca Baia Mare, Constanța) cămine aşa-zis mixte, această diferență iese şi mai mult în evidență.

Singurele cămine de studenți care merită a fi totuşi remarcate sînt cele premiate, la care s-ar mai adăuga, e adevărat, cu indulgență, căminul Institutului pedagogic din Bacău şi căminul mixt din Piteşti, tot al Institutului pedagogic, care, prin activitatea comitetului studențesc, a directorului educativ şi administrației, sînt mai aproape de ceea ce trebuie acestea să fie.

Dacă în căminele locuite de studenți, după vizitarea numai a cîtorva camere şi locuri de folosință comună, se contura exact ideea sau locul pe care îl ocupă în întrecere, nu acelaşi lucru se poate spune de căminele de studente, sarcina comisiei centrale pentru desemnarea căminului fruntaş devenind astfel dificilă, fiind nevoie de vizitarea a cel puțin 30—35 la sută din camere pentru conturarea unei păreri, deoarece, la actualul concurs, fiecare dintre aceste cămine s-a prezentat bine şi foarte bine.

La toate căminele de studente a ieşit pregnant în evidență strînsa colaborare dintre comitetul studențesc, directorul educativ şi administrație, colaborare datorită căreia sînt întreținute în bune condițiuni instalațiile, mobilierul şi cazarmamentul din dotare, este păstrată ordinea şi curățenia din camere şi locuri de uz comun. Priceperea şi bunul gust ce au călăuzit înfrumusețarea holurilor, culoarelor şi camerelor s-au îmbinat de minune cu o disciplină şi un comportament corespunzător, cu o vie activitate cultural-educativă. Situarea în fruntea listei de premiere a căminului nr. 7 al Universității din Iaşi, a căminului nr. 12 al Universității — Timişoara şi a căminului nr. 3 al Institutului politehnic din Braşov se datoreşte faptului că, sprijinit îndeaproape de directoarea educativă, fiecare comitet studențesc a reuşit — şi cu concursul administrației — să facă din cămine adevărate case ale florilor sau expoziții de artă populară, la acestea adăugîndu-se tot ca atribute ale frumosului cotidian variate activități cultural-educative. La acelaşi nivel, cu unele mici scăpări, s-au situat şi alte cămine determinînd comisia să acorde unele mențiuni sau mențiuni speciale — neprevăzute în regulament — căminului Institutului pedagogic de 3 ani din Suceava şi căminului nr. 7 al Institutului agronomic „N. Bălcescu" din Bucureşti (clasat anul trecut pe locul I) sau ne-a impus decernarea unui premiu al revistei noastre căminului 30 Decembrie al Universității „Babeş-Bolyai" din Cluj (clasat anul trecut pe locul III).

Neaşteptat de slab s-au prezentat la faza finală căminele celui mai mare centru universitar al țării, Bucureştiul. Tovarăşi, membri ai comisiei sociale, vizitați măcar unul din celelalte centre mari ale țării! Ați avea ce învăța!

În general, atît la căminele de studente cît şi la cele de studenți, față de anii anteriori, s-au făcut eforturi mai mari în ceea ce priveşte înfrumusețarea camerelor, menținerea ordinei şi curățeniei, creîndu-se o atmosferă plăcută de locuit şi odihnă.

Ultimul examen la care au fost supuse şi cantinele ne-au permis şi aici cîteva reliefări, cîteva cărți de vizită ce merită etalate. Astfel, cantina centrului universitar Tg. Mureş excelează prin cantitatea şi calitatea hranei (la prînz se servesc zilnic patru feluri de mîncare), comitetul studențesc şi studenții de serviciu achitîndu-se bine de sarcinile ce le revin; la cantina-complex a Universității „Babeş-Bolyai" din Cluj colaborarea comitetului studențesc cu administrația cantinei este excelentă, iar comitetul studențesc cît şi studenții de serviciu îşi îndeplinesc cu brio sarcinile ce le revin; merită laude cantina nr. 1-complex a Institutului politehnic din Timişoara, unde strădania personalului de a asigura aprovizionarea de iarnă şi curentă, şi eforturile care se fac pentru păstrarea ordinei şi curățeniei în sala de mese, bucătărie, magazii, instalații sanitare, precum şi întreținerea în cele mai bune condiții a utilajului, veselei şi tacîmurilor din dotare este la înălțime; cantina nr. 1 a Universității din Craiova se distinge mai ales în ceea ce priveşte calitatea hranei şi modul de deservire a studenților; cantina-complex Regie I a Institutului politehnic „Gh. Gheorghiu-Dej" din Bucureşti se remarcă între altele prin modul de rezolvare a sugestiilor şi sesizărilor studenților; cantina-complex a Universității „Al. I. Cuza" din Iaşi — grijă deosebită pentru întocmirea meniurilor şi respectarea lor; cantina Institutului pedagogic de 3 ani din Bacău ne-a relevat contribuția personalului cantinei la aprovizionarea de iarnă şi curentă, care a dus la o creştere substanțială a calității şi cantității hranei, iar comitetul studențesc cu administrația cantinei colaborează perfect.

Pe lîngă aceste cantine, o impresie deosebită o lasă cantinele din Suceava, Baia Mare, Constanța, care au reuşit în multe privințe să se situeze la un nivel apropiat celor premiate.

Mai neplăcut în raidul nostru de 21 de zile a fost vizitarea unor cantine ca acelea din Galați, Oradea, Piteşti şi Petroşani, unde ori comitetul studențesc nu-şi făcea datoria, ori administrația nu s-a preocupat îndeajuns pentru buna deservire a studenților.

Cu toate că unele aspecte negative au fost sesizate şi anul trecut de comisia pentru stabilirea cantinei fruntaşe pe țară, s-a observat că aceste neajunsuri mai persistă. La Oradea şi Petroşani, de pildă, la colțul dietetic pentru cei 2 lei în plus pe zi de cele mai multe ori se serveşte doar pîine albă, restul meniului fiind cel comun; la Petroşani serviciul pentru problemele sociale studențeşti nu a luat măsuri corespunzătoare pentru creşterea calității meniului ş.a.

Constatările de mai sus demonstrează pe de o parte, la unele cantine, grija pentru asigurarea unei deserviri corespunzătoare, iar pe de altă parte, la celelalte, lipsa totală de preocupare atît a adiministrațiilor cît şi a comitetelor studențeşti. Desigur că acolo unde s-au constatat deficiențe, ele au fost aduse la cunoştința conducerilor institutelor şi sperăm să se fi luat măsurile corespunzătoare, dar era mai bine dacă aceste lucruri erau sesizate din timp de asociațiile noastre factorilor responsabili de buna deservire a studenților în cantine.

*

Concluziile ce se desprind în urma constatărilor făcute la recentul concurs — atît la cămine cît şi la cantine — relevă necesitatea întăririi responsabilității comitetelor de cămin şi cantină, pentru respectarea regulamentelor privind organizarea şi funcționarea căminelor şi cantinelor, luarea de către conducerile institutelor a unor măsuri care se impun.

Asociațiile noastre, răspunzînd preocupărilor multiple ale partidului şi statului nostru pentru îmbunătățirea continuă a condițiilor de studiu şi viață a studenților, nu trebuie să uite că „una din cele mai importante sarcini — **cum se subliniază în raportul de activitate prezentat la cea de-a VII-a Conferință a U.A.S.R.** — este preocuparea pentru problemele social-gospodăreşti şi de asistență medico-sanitară, sprijinirea conducerilor institutelor în buna folosire a mijloacelor destinate asigurării condițiilor de muncă şi viață a tineretului universitar".

După cum se observă, din aprecierile făcute lipsesc constatările privind activitatea educativă. Dată fiind complexitatea ei, problemele pe care le ridică atît în fața directorilor educativi, a cadrelor didactice îndrumătoare, medicilor cît şi în fața studenților şi asociațiilor, acestea vor face obiectul unei retrospective viitoare.

I. NOVAC

Un program multilateral, științific și vizionar fundamentat

(Urmare din pag. 1)

velele ei, ținînd seama de cuceririle înregistrate pe plan mondial cu lărgirea și perfecționarea participării efective a maselor la conducerea nemijlocită a treburilor publice. Totodată criteriile eficienței tehnico-economice, organizatorice, operaționale sînt conjugate cu concordanța consecventă a deciziilor cu valorile democratismului consecvent și ale umanismului integral, în vederea asigurării dezvoltării armonioase, multilaterale a personalității umane.

„Politica — sublinia Lenin, avînd în vedere o politică justă, conformă cu teoria socialismului științific și consecvent fidelă intereselor poporului — este o știință și artă care nu cad din cer, care se dobîndesc cu trudă". Documentele care vor fi prezentate Congresului al X-lea încorporează o amplă și fecundă activitate teoretică, ilustrînd spiritul științific înnoitor, luciditatea și realismul, consecvența marxist-leninistă proprii întregii activități a partidului nostru. „Aprofundînd din punct de vedere teoretic problemele legate de căile perfecționării organizării societății, a relațiilor de producție, a vieții social-politice din țara noastră — se subliniază în Teze — Partidul Comunist Român își aduce totodată contribuția la îmbogățirea gîndirii marxist-leniniste contemporane, a tezaurului comun al teoriei și experienței revoluționare a mișcării comuniste și muncitorești". Intemeindu-se pe studierea aprofundată a dialecticii cerințelor vieții, a legilor obiective ale dezvoltării sociale, pe cunoașterea nemijlocită, temeinică a realităților concrete și condițiilor specifice ale României, documentele oferă soluții realiste corespunzătoare necesităților dezvoltării ascendente și în ritm accelerat a tuturor laturilor vieții sociale. Ca și altă dată, spiritul științific-creator, caracteristic gîndirii și activității sale, a ajutat partidul să găsească răspunsul adecvat problemelor patriei nu în citate și definiții, nu în scheme și rețete „universal valabile" (pe care Lenin le califica, de altfel, drept o absurditate), ci în aplicarea creatoare a marxism-leninismului, a științei la realitățile societății românești.

Deosebita valoare teoretică și practică a documentelor, adeziunea poporului la conținutul lor, ilustrează, fără îndoială, creșterea rolului conducător al partidului în actuala etapă. Iar vastitatea și complexitatea sarcinilor acestui uriaș program, pun în evidență necesitatea întăririi în continuare a rolului conducător al partidului, ca o chezășie a realizării lui, a propășirii continue a patriei, a afirmării sporite a prestigiului României socialiste și a ideilor socialismului în lumea contemporană.

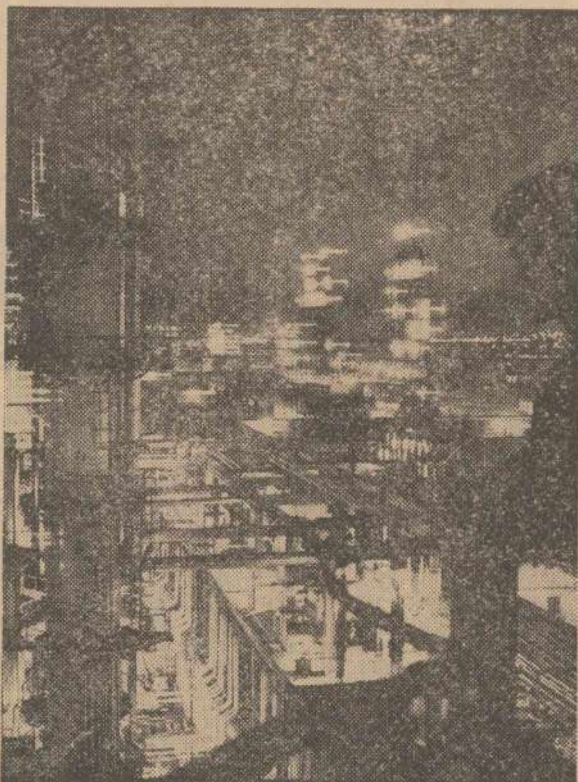
Ca unul ce lucrez în domeniul științelor sociale, nu pot să nu remarc accentul deosebit cu care Tezele subliniază necesitatea sporirii contribuției științelor sociale și umaniste la analiza și elucidarea diferitelor aspecte ale vieții sociale actuale, la conturarea liniilor de perspectivă ale societății noastre, ale evoluției întregii opere de edificare socialistă a țării. Nu mă îndoiesc că această chemare va găsi ecoul cuvenit în mințile tuturor cadrelor didactice și cercetătorilor înrolați în aceste domenii ale cercetării.

Dezbaterea amplă a documentelor ce vor fi prezentate Congresului al X-lea al partidului — eveniment de covîrșitoare importanță pentru viața întregii țări — constituie o expresie a dezvoltării democrației de partid, a democrației socialiste în ansamblu. Ea va stimula conștiința înaltelor responsabilități sociale și civice ale fiecărui membru al societății noastre, va intensifica participarea tuturor cetățenilor țării la desăvîrșirea edificiului noii societăți. Nu încape de asemenea îndoială că, pusă în fața acestui măreț program de dezvoltare și înflorire socialistă a patriei, studențimea noastră nu va precupeți nici un efort pentru a-și perfecționa continuu nivelul de pregătire, ridicîndu-se tot mai mult prin calitatea cunoștințelor și conștiința sa politică și moral-civică la înălțimea cerințelor noii etape pe care Congresul al X-lea al partidului o va inaugura în istoria contemporană a României.

Vasele comunicante ale cercetării

Am primit cu vie emoție recentele documente ale partidului, emoție firească, provocată de bucuria de a constata continuarea neabătută a drumului pe calea industrializării și scientizării, provocată de satisfacția de a citi concluziile unei vaste lucrări științifice, complexă și profundă în același timp, provocată de descoperirea acelor prevederi care vor constitui temelia activității noastre viitoare. Muncii de realizare a acestor obiective trebuie să-i adăugăm în fiecare colectiv o muncă de concepție îndreptată spre detalierea, concretizarea și precizarea acestor obiective, spre găsirea tacticii optime de realizare a lor, spre reactualizări permanente în perioada celor cinci ani. Aceasta este contribuția noastră creatoare la politica partidului.

În legătură cu acest aspect — orientarea pe care politica partidului, elaborată la nivel macroeconomic, trebuie să o dea conducerii activității noastre, în universitate sau la viitorul loc de muncă — aș vrea să mă opresc asupra unui obiectiv de mare importanță al viitoarei dezvoltări economice, obiectiv care prin incidența la profesiunea mea și mai ales prin preocupările mele în această direcție mă interesează în mod deosebit. Este vorba despre perfecționarea activității de conducere științifică. Astfel, în capitolul din Tezele Comitetului Central intitulat Promovarea progresului tehnic și dezvoltarea cercetării științifice se spune: „În scopul modernizării activității de conducere și planificare vor fi luate măsuri în direcția extinderii tehnicii de calcul și creării progresive a sistemului național de prelucrare a datelor, promovării ciberneticii și informaticii în producție și gestiune". În continuare este precizată strategia de realizare a acestui obiectiv de mare importanță economică. Însăși introducerea lui în acest capitol dovedește tendința de rezolvare științifică a unei asemenea probleme capitale pentru orice națiune a sec. XX, conform concepției că artei de a conduce trebuie să i se substituie arta de a folosi știința în conducere. În același timp se urmărește dezvoltarea unei științe a conducerii, atît prin preluarea critică a tot ce este bun pe plan mondial și adaptarea la necesitățile construcției socialiste din țara noastră, cît, mai ales prin creșterea eforturilor proprii de cercetare. Eforturile preconizate pentru dezvoltarea învățămîntului superior tehnic și economic, pentru pregătirea post-universitară a cadrelor necesare în acest domeniu, vin să creeze condițiile de realizare a acestor obiective. Aceste eforturi trebuie să aparțină deopotrivă statului, cadrelor didactice și nouă, studenților. Ele trebuie făcute într-o concepție modernă, care să reflecte complexitatea problemelor de rezolvat în această direcție. Spun acest lucru deoarece știința conducerii este o știință multidisciplinară, necesitînd o pregătire informativă și mai ales

formativă deosebit de complexă. Un bun practician, un bun economist, un bun analist, un bun psiho-sociolog, un bun matematician, un bun informatician, luați laolaltă nu vor reuși să rezolve o problemă complexă de conducere și cu atît mai puțin să pună la punct metode și tehnici noi de conducere dacă fiecare dintre ei, în pregătirea lor, nu au dobîndit o sumă de informații strict necesare despre domeniile vecinilor de lucru și dacă nu au fost formați în direcția unei colaborări eficiente. Fără îndoială că planurile de învățămînt sînt încă deficitare la acest capitol. Eforturile de îmbunătățire din partea catedrelor nu vor lipsi, dar ele pot fi completate sau chiar devansate prin eforturile noastre de studiu individual și de găsire a unor forme de colaborare (în informare, schimburi de idei și opinii, în cercetare), între studenții din specialitățile incidente la știința conducerii.

Virgil SIMION
student, Institutul politehnic București

Dialog istoric între înfăptuiri și proiecte

Anul 1969 trăiește de pe acum în istorie, marcînd momente de importanță majoră, atît pentru prezentul cît și pentru destinul patriei și poporului nostru.

Este anul în care vom sărbători un sfert de veac de viață liberă, este anul cînd Partidul nostru Comunist își va ține cel de-al X-lea Congres. Istoria face ca în același an, la interval de cîteva săptămîni..., să se întîlnească într-un splendid dialog retrospectiva cu perspectiva, bilanțul cu proiectele, ceea ce am făcut cu ceea ce vom face. Privim înapoi către realizările pe care cei douăzeci și cinci de ani le-au înfăptuit pe harta României libere, privim totodată înainte cu răspundere și hotărîre către viitorul ce așteaptă a fi transformat în prezent — un prezent plin de fapte colective, de momente de dăruire și entuziasm unanim.

Aceste cîteva gînduri își fac loc în mintea fiecăruia dintre noi — martori și participanți activi la uriașul flux al muncii creatoare a poporului nostru; recent am luat cunoștință cu legitimă mîndrie de Tezele Comitetului Central al partidului pentru Congres și de proiectul Directivelor Congresului al X-lea al P.C.R. privind planul cincinal pe anii 1971—1975 și liniile directoare ale dezvoltării economiei naționale pe perioada 1976—1980. Sînt documentele care ilustrează amplu și clar dialogul istoric de care aminteam la început între realizări înfăptuite și noi proiecte. Congresul partidului își afirmă astfel rolul său foarte important în continuitatea procesului de desăvîrșire a construcției socialiste în România.

Cu un înalt simț al lucidității și răspunderii, partidul nostru fixează cu claritate locul istoric al României socialiste, faza în care se găsește evoluția economiei noastre naționale, dezvoltarea și perfecționarea întregii vieți sociale din țara noastră.

Activitatea permanentă a partidului și statului nostru de conducere a vieții sociale, a tuturor sectoarelor vieții, de lărgire a cadrului democratic pentru desfășurarea activității sociale își găsește o nouă confirmare în pregătirea și organizarea Congresului al X-lea al partidului. Acesta are menirea de a trasa noi direcții pe care o țară și un popor urmează să meargă în perspectivă. Nu putem ignora faptul că aceste hotărîri sînt rodul unei temeinice analize, a unei descifrări a tuturor coordonatelor principale ale evoluției României; pe această bază, trasarea proiectului de directive se asociază în mod firesc cu conștiința succesului, a reușitei depline. Realismul și seriozitatea analizei, a muncii de investigare socială efectuate de partid explică înaltul rol mobilizator pentru întreg poporul nostru pe care Tezele și Directivele recente îl demonstrează cu prisosință.

Ca studenți-cetățeni, ca viitori intelectuali ai României socialiste avem motive suficiente în a aprecia și a ne manifesta adeziunea unanimă la linia politică a partidului nostru, prezentă în recentele documente. Ne revin sarcini specifice în domeniul muncii ideologice, al muncii culturale, al activității spirituale în genere. Unii dintre noi terminînd cei cinci ani de facultate chiar acum, în preajma Congresului al X-lea al P.C.R., ne plămădim în acest fel primele visuri și primele planuri la lumina vie și plină de semnificații a documentelor partidului nostru. Avem înalta datorie de a răspunde cu fapte colective chemării pe care partidul o adresează întregului popor muncitor, de a ne pregăti temeinic pentru profesiunea aleasă, de a contribui prin munca noastră cotidiană la succesul muncii pe care întreaga țară o desfășoară. Acesta va fi răspunsul nostru eficient — totodată recunoștința noastră — pentru ideile pline de lumină și de entuziasm, de proiecte și de răspunderi pe care le conțin recentele documente ale partidului.

Dan Mihai BÎRLIBA
student, Universitatea București

Responsabilitate față de poporul român, față de destinele omenirii

(Urmare din pag. 1)

și de mîine, studențimea, împreună cu întregul tineret al patriei, are din nou prilejul să-și exprime adeziunea unanimă față de linia politică generală a partidului, față de Tezele C.C. al P.C.R. și proiectul de Directive — documente programatice de înaltă valoare principială și practică.

Temelul încrederii depline a tineretului universitar în P.C.R., în Comitetul său Central, stă în activitatea multilaterală de edificare a României socialiste, în spiritul de responsabilitate manifestat de partidul comuniștilor față de interesele poporului nostru, față de cauza socialismului și păcii în lume.

În acest context întreaga studențime română a primit cu aprobare unanimă cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Consfătuirea internațională a partidelor comuniste și muncitorești — cuvîntare care constituie o manifestare grăitoare a poziției principiale, consecvent marxist-leniniste în problemele complexe care frămîntă mișcarea comunistă și muncitorească.

Pornind de la analiza realistă, marxist-leninistă a lumii contemporane, caracterizată prin ascensiunea forțelor revoluționare, progresiste și sporirea influenței lor în viața politică mondială, secretarul general al C.C. al P.C.R. demonstrează convingător necesitatea găsirii căilor de unire în lupta împotriva imperialismului, pentru cauza socialismului și comunismului. Delegația partidului nostru, reprezentînd mandatul și voința Comitetului Central, ale întregului popor, este animată de dorința de a-și aduce contribuția activă la buna desfășurare a lucrărilor, pentru normalizarea relațiilor dintre toate partidele frățești.

Partidul nostru militează pentru unitatea sistemului mondial socialist pe baza respectării stricte de către toate țările socialiste în relațiile reciproce a principiilor marxism-leninismului, a internaționalismului socialist, independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi și neamestecului în treburile interne. Analiza marxist-leninistă a acestor principii duce în mod firesc la concluzia elocvent formulată în cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu că ele „formează un tot unitar, dialectic, nu pot fi considerate în mod separat și nici nu pot fi opuse unul altuia". Devine, astfel, evident că suveranitatea țărilor socialiste nu contravine internaționalismului socialist, că orice om de bună credință nu poate califica drept o manifestare a naționalismului, apărarea neabătută a intereselor naționale ale unui popor care construiește socialismul.

Ca un popor care ne-am cîștigat cu prețul unor mari jertfe libertatea socială și națională ne repugnă în mod organic naționalismul, lipsa de respect față de idealurile și interesele altor popoare. Noi, tinerii, ca fii ai unui popor care a năzuit dintotdeauna să trăiască în pace și bună înțelegere, avem într-adevăr mîndria, care e a întregii țări, că politica pe care o promovează Partidul Comunist Român reflectă îmbinarea armonioasă cu o îndelungată tradiție în mișcarea noastră muncitorească a luptei revoluționare și a eforturilor pentru construirea socialismului în România cu dezvoltarea solidarității internaționale.

Sentimentele unanime ale studențimii de adeziune deplină la politica internă și externă a partidului și statului, de aprobare fără rezerve a cuvîntării tovarășului Nicolae Ceaușescu la Consfătuirea internațională a partidelor comuniste și muncitorești fundamentează convingerea că studențimea patriei va întîmpina cele două mari evenimente — Congresul al X-lea al P.C.R. și cea de a 25-a aniversare a Eliberării — cu un bilanț bogat în realizări, cu succese remarcabile în munca de pregătire profesională și politică.

EXAMENE REVELATOARE

Impromtu la un examen cu maestrul

Această reuniune de lucru este specifică prin metoda, enunțată ca științifică, dar și prin esență: subiectul aflat în discuție se subordonează ca finalitate și se justifică prin tendințele moderne ale acelei medicine care în viitor își propune sarcini, în aparență mai puțin dificile decît astăzi: **cercetarea cauzelor sănătății**, iar nu ale bolilor, în condițiile muncii eliberate de povara efortului fizic, ale unei existențe salubre, în care sportul intervine ca principal factor de menținere a echilibrului și sănătății.

Profesorul vizionar, dușman al decrepitudinii și sordidului, receptiv și entuziast la cuceririle științifice și sociale de azi, păstrează subtil măsura timpului avizînd asupra rolului intervenției actuale eficiente a medicului.

Un examen de Fiziologie cu profesorul Benetatto te obligă cu eleganță științifică să fi înțeles perfect nu mulajul, oricît de perfect, al omului, ci mecanismul complicat al acestui laborator fabulos care este organismul uman, implicat într-o existență reală și socială.

Studentul va fi înțeles înainte, iar de nu — examenul va reuși s-o facă, cum Fiziologia este un capitol intrinsec al științei despre viață, iar o condiție a temeiniciei cunoașterii ei este rezonanța concretă, cu implicațiile și complicațiile ei, în viața cotidiană, în procesul de muncă, de creație. În afara acesteia Fiziologia se neagă pe sine, iar examenul nu se personalizează. Grupa 5 a anului II Medicină generală, față în față cu maestrul, a simțit că examenul este dificil pentru că presupune o memorie exersată și capacitate de sinteză, dar că nu sporește în greutate. În prezența magistrului, examenul devine un recital al acuității în meserie, al culturii de specialitate, al bunului simț medical, o școală de cultură filozofică și etică: pentru că numai un magician, un magistru al meseriei, care exaltă principii temerare pentru medicina viitorului recunoaște virtuțile trecute ale științelor și poate avea curajul acceptării incertitudinilor și limitelor prin acel simplu — „pînă acum cunoaștem că...".

Și, încurajator, deseori la examenul cu maestrul studenții reușesc să înțeleagă aceste mărunte dar viguroase însemne ale distincției.

Afirmare a competenței și responsabilității

Un examen de Socialism științific, mai ales acum, poate fi un prilej de pasionantă dezbatere a celor mai profunde probleme care preocupă azi lumea contemporană și, în mod special în ultima vreme, după apariția documentelor pregătitoare ale Congresului al X-lea, întregul nostru popor. Astfel, prezentarea la acest examen înseamnă mai mult decît îndeplinirea disciplinată a unei obligații studențești, o angajare; o angajare într-un colocviu care trebuie, ca o datorie cetățenească, să dovedească nu numai interes pentru problemele propuse studiului, nu numai cunoașterea lor generală, dar mai ales înțelegerea lor, în cele mai largi semnificații și mai subtile nuanțe, interpretarea obiectivă, creatoare a tezelor de bază, înțelese în dinamismul lor. Laolaltă, acestea exprimă o liber consimțită responsabilitate intelectuală și socială, o conștiință a necesității prezenței active în mișcarea de idei.

La o facultate cu profil economic aceste atribute capătă o anume acuitate, pentru că ele tind să definească nu numai civic pe viitorul specialist, ci și profesional. Neaprofundarea operelor clasice și a celor mai recente, de mare valoare teoretică, ruperea dintr-un text a unor fraze, cifre și reproducerea lor telegrafică, chiar dacă în esență, în cele din urmă, pot dovedi parcurgerea fie și parțială a materiei sînt mai mult decît neconvingătoare pentru capacitatea de **discuție și interpretare** a tînărului interlocutor, pentru maturitatea sa intelectuală. Inserăm aceste idei izvorîte concret la un examen al anului III, grupa 416 Finanțe de la A.S.E., nu atît pentru a-l caracteriza sau pentru a sublinia exigența pe deplin justificată a examinatorului — lector Marcela Iovanelli, cît pentru a le reaminti celor ce-și propun să promoveze zilele următoare această disciplină. Și o facem în intenția de a contribui la creșterea ținutei acestor examene adesea mai interesante decît reușim să demonstrăm.

G. RUȚĂ

Prime urgențe

(Urmare din pag. 1)

și seminarii e un deznodămînt de-a dreptul rușinos pentru un tînăr aspirant la titlul de om de cultură.

Tot ca reflexe ale aceleiași complaceri într-o zonă de ambiguitate a răspunderii pot fi socotite și unele neprezentări la examene, situație care, chiar dacă nu e caracteristică pentru colectivități întregi de studenți, nu poate fi trecută cu vederea atunci cînd atinge unele proporții îngrijorătoare. Este inexplicabil pentru noi, de pildă, cum a fost cu putință ca la Institutul de construcții din București, deținător aproape an de an, în ceea ce privește promovarea, al lanternei roșii, în microsesiunea din ultima săptămînă a lui mai să nu se prezinte decît mai puțin de jumătate dintre studenții restanțieri cărora le-a fost destinată, și tot cam pe atîta numai să promoveze dintre cei prezenți?

Fenomenul de recidivă se întîlnește și la I.M.F.-ul bucureștean unde, în primele 6 zile ale sesiunii, un procent de 50 la sută dintre studenții Facultății de farmacie nu se prezentaseră la examene, situație constatată și în iarnă, ce-i drept la altă facultate. Pe semne că și acum, ca și atunci, atît cadrele didactice cît și activul organizației studențești sînt gata să ne ofere antidoturi explicative pentru aceste maladii ale responsabilității. Se pune totuși întrebarea, date fiind criticile formulate în repetate rînduri și în paginile revistei noastre: oare factorii educativi de răspundere de la I.M.F. și în primul rînd Consiliul U.A.S. pot rămîne atît de imuni la solicitările realității, atît de incomprehensivi la terapeutica muncii educative?

Situațiile citate nu sînt fără îndoială singularele, cel puțin după unele bilanțuri efectuate la București, după prima săptămînă de sesiune. Este necesar de aceea ca în toate colectivele studențești, în deosebi ca urmare a prezenței în mijlocul studenților a cadrelor didactice tinere, și nu numai a lor, să se creeze **un asemenea climat al răspunderii** care să oblige pe toți studenții să se prezinte la examenele pe care le au de susținut. „Superstiției" potrivit căreia munca educativă încetează în sesiune trebuie să i se dea riposta cuvenită. **E pur și simplu imoral ca în timp ce imensa majoritate a colectivității studențești învață pe brînci, face nopți albe, se zbate să dea dovada demnă a cîștigurilor intelectuale obținute de-a lungul unui întreg an de studiu, cîțiva să trîndăvească, să bată bulevardele și cafenelele, să taie frunze la cîini cum atît de caustic se spune îndeobște.**

Speranța chiulangiilor în vreo clemență în trecerea examenelor pe baza reexaminărilor ridicate la cub e mai mult decît himerică. Trebuie să se înțeleagă o dată pentru totdeauna că a venit timpul ca dolcelui farniente al **studenției în Re**, cum o numea un coleg al nostru reporter, să i se pună capăt.

Dacă încă de la prima decadă a sesiunii ținem să tragem aceste semnale de alarmă e pentru că semnele bune ale rezultatelor de pînă acum am vrea să se înmulțească pe zi ce trece, să capete valoarea **unui simbolic semn — acela al responsabilității maxime cu care întreaga studențime să treacă acest examen decisiv pentru promovarea anului universitar în curs.**

Timișoara

Cum plouă în iunie la Timișoara?

Previziunile meteorologice s-au împlinit, în sfîrșit, în toată țara: luna iunie a sosit cu ploi repezi, dese, înviorătoare. Plouă și-n orașul de pe Bega, chiar de cinci ori pe săptămînă, vorba poetului. Avantaj pentru studenți, siliți, de voie, de nevoie, să stea la adăpost, de cele mai multe ori cu nasul în carte. Dar... la Timișoara mai plouă și cu altceva: cu note slabe, la examenele din multe facultăți. Rezultatele mediocre, cu nimic „acoperite" de sporadicele note de 9 și 10, au trecere la Facultatea de științe economice,

CAMPANIA

la Politehnică, chiar și la Medicină, infirmînd pronosticurile celor care susțineau că studenții vor înțelege, în masă, că Legea învățămîntului îi îndeamnă la studiu în timpul anului și nu la asalturi în sesiune.

Asist la cîteva examene. Răspunsuri confuze, cu bîlbîieli și ezitări jalnice, cu întrebări de „proptea1ă" din partea examinatorului, cu oftaturi de ușurare cînd, în carnetul de note, apare, în sfîrșit, un 5 cocîrjat, gata să alunece de pe filă pe dușumea. Profesorii examinatori mă privesc cu teamă, închipuindu-și, probabil, că mă gîndesc la vreo vinovăție de-a lor, ceea ce nici nu-mi trece prin cap. Ascult, notez, iar notez, iar la sfîrșit fac statistici.

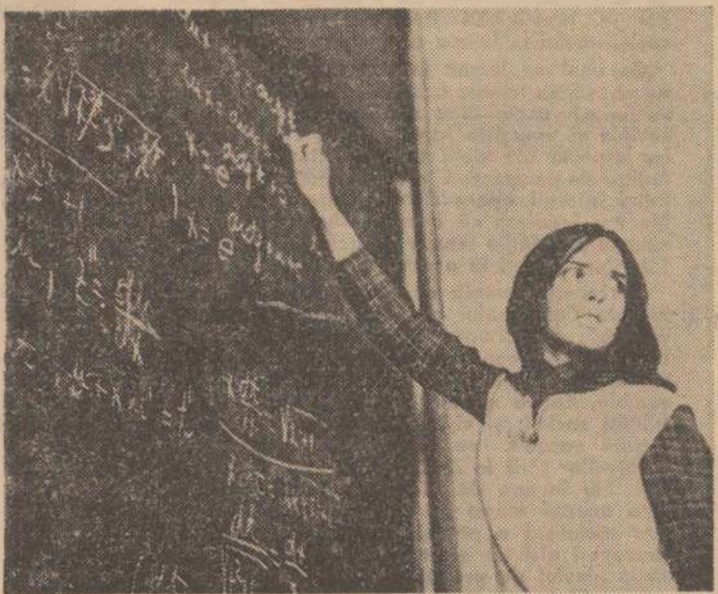
Grupa 513 din anul I Științe economice, la examenul de matematici superioare, cu lectorul Gh. David. Înscriși 22 de studenți. Să începem cu notele „mari". După mai bine de jumătate de zi, grupa a totalizat doi de 8, un 7, patru de 6, opt de 5 și șapte de 4. Căzuții fără glorie (Mariela Dăscălescu, Octavia Dicu, Herbert Gherghen, Ioan Gheorghe, Petru Jevrici, Maria Ionescu și Bogdan Leca) se lamentează cu „am învățat, dar am avut un lapsus", „e materie imposibilă", „nu-i nimic, mai avem o sesiune, în toamnă", dînd vina pe tot ce există în lumea studențească, în afară de ei.

Înclinasem să cred că rezultatele grupei 513 sînt un accident, imposibil de repetat în Facultatea de științe economice. M-am înșelat. Într-o situație asemănătoare am găsit și grupa 512 din anul I (trei de 4 și zece de 5 la Istoria economiei naționale), grupa 503 din anul I (trei de 3, șase de 4 și trei absențe la Statistică), grupa 505 din anul II (9 neprezentați, patru de 3, șapte de 4 și doar cîteva note de „treacă meargă" la Statistică teoretică și economică), grupa 501 din anul II (9 absenți, cinci de 4, trei de 5 și nici un 9 sau 10). E adevărat, mai sînt și unele excepții (grupa 504 din anul II, cu opt de 10 la Contabilitatea generală), dar ele sînt rare, iar nota generală a facultății, aflată în cel de-al doilea an de existență, e la limita mediocrității: 72,22 la sută note de 6—5 în grupa 512, la Istoria economiei naționale, 72,75 la sută note de 6—5 în grupa 509 la Economie politică, 66,66 la sută nepromovați în grupa 505 din anul II la Statistică teoretică, din care 36,66 la sută respinși și... 30 la sută neprezentați.

Decanul Facultății de științe economice, tov. lector univ. dr. Dumitru Mareș, recunoaște că „la anii I se observă o stare generală de inactivitate", care s-ar datora, printre altele, și faptului că există materii dificile prin ele însele, materii ce presupun o bază de cunoștințe solidă, care trebuie să fie acumulate cu perseverență în timpul anului, în seminarii și chiar în afara lor. Ne întrebăm cum s-or fi desfășurat seminariile la unele materii în Facultatea de științe economice, dacă la examenele anuale un atît de mare număr de studenți sînt, pur și simplu, „tabula rasa".

S-a observat, și la Timișoara, o dezertare îngrijorătoare de la examene. Într-o singură zi, la nivel de centru universitar, peste 20 la sută din cei înscriși la examene nu s-au prezentat, invocînd cauze de cele mai multe ori puerile, fără vreo bază reală. Marea majoritate a „fugarilor" invocă... frica: „nu mă simt prea bine pregătit și mă tem, zău, mă tem ca de dracu..." Adevărul este că mulți dintre ei își dau seama de faptul că materia, parcursă de 1—2—3 ori, le e cunoscută, însă le lipsește încrederea în ei înșiși.

Studentul Ion Feneș din anul II Stomatologie, ca și alți colegi de-ai lui, au ezitat să se prezinte la examenul de Histologie. Pînă la urmă, unii nu s-au prezentat deloc, iar alții și-au luat inima în dinți și au venit. „Învățasem pe ruptele toată noaptea, pînă după răsăritul soarelui și picam din picioare", ni s-a destăinuit Feneș. „Eram mai mult decît sigur că aș fi picat și la examen". Cîțiva colegi, ținîndu-se de capul său, l-au adus aproape pe sus în sala de examen, cînd grupa terminase deja cu răspunsurile, și, trăgînd la rîndul său biletul, Ion Feneș a primit nota 8. „De-acum mă voi prezenta la toate examenele, fără excepție", ne-a promis, vesel, omul scăpat din imperiul fricii nejustificate.

Tot la examenul de Histologie am cunoscut și un alt aspect al relațiilor student-comisie, oferit de goana cu mare viteză după note mari. Este vorba de studentul Schuster Friedman, „vînător de 10", pe care, după cum afirmă colegii și profesorii, o altă notă, fie ea și 9, l-ar determina să-i vină rău. De la admiterea în facultate e drept că Friedman a primit la examene 10 pe linie, ceea ce, din păcate, nu s-a întîmplat și la notările seminariale făcute în timpul anului de asist. univ. Emilia Litvac. La Histologie, de pildă, a avut în timpul semestrului și 6 și 7 și 9 și, bineînțeles, 10. A fost destul să se apropie sesiunea, ca omul nostru să intre în viteză, învățînd în asalt pînă la epuizare. La examen s-a întîmplat să răspundă slab, cu mult sub orice așteptare.

— I-am dat 10, ne-a anunțat șefa de lucrări Maria Drăgan după examen.

— A răspuns atît de bine?

— Dimpotrivă, dar i-aș fi stricat palmaresul. E foarte sensibil, foarte susceptibil. Am vrut să-l încurajez...

Menționăm că același cadru didactic preferă, de astă dată pe bună dreptate, să nu dea note de 5 la examene, „ca încurajare", obligîndu-i pe cei în cauză să revină, bine pregătiți, în altă sesiune. Cu atît mai mult cu cît, la Medicină, orice ignoranță, orice superficialitate îi poate fi fatală pacientului viitorului medic, studentului de azi.

Credem, de aceea, că nota de 10 oferită lui Schuster Friedman nu-i cîtuși de puțin egală cu 10-le Voichiței Negreanu, din același an, care s-a pregătit cu perseverență tot timpul anului, și nu numai la Histologie. Răspunsul primului a fost sensibil egal cu cel al Stelei Mălăescu (note în timpul anului: 4, 4, 7, 6, 7, 7). De ce, așadar, să difere, în carnetul de note, expresia răspunsurilor asemănătoare la examen? Prin aceasta, nici într-un caz, viitorii specialiști nu sînt ajutați să coboare cu picioarele pe pămînt.

Am asistat și la cîteva examene de limbi moderne. La secțiile de limbi străine ale Facultății de filologie răspunsurile sînt, de cele mai multe ori, sigure, elevate, iar notele — pe măsura lor. În schimb, la facultățile celelalte, indiferent de institut, examenele facultative la limbile străine de largă circulație, indispensabile oricărui specialist, sînt vecine cu parodia. Asist. univ. Pop Corniș Marcel ne-a relatat odiseea limbilor străine la alegere, după aplicarea prevederilor noii Legi a învățămîntului: din 55 înscriși la cursul facultativ de limba engleză în facultățile de Științe economice și Filologie, s-au prezentat la ore, în timpul anului, doar 5—6 de fiecare dată. Au fost parcurse, cu chiu, cu vai, doar 11 lecții, fără a se putea lucra cu materialul didactic corespunzător și fără ca asistenții de la catedra de limbi străine să primească vreun sprijin din partea decanatelor, măcar în ceea ce privește aranjarea orelor de curs în orar.

După cum se vede, în prima parte a sesiunii de examene, la Timișoara plouă. De obicei, după ploaie totul se împrospătează și apar, viguroase, roadele. Pînă la anunțarea lor, ne exprimăm dorința să persiste, pe malurile Begăi, doar... ploile cu apă.

D. VLĂDEANU

EXAMENELOR

Iași

Momentul marilor confruntări

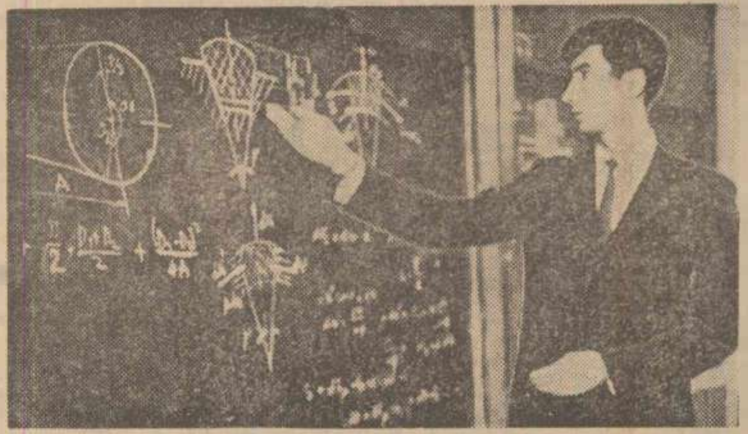
PROBE ŞI PROBITATE

Bătrînul Iaşi cunoaşte în această perioadă, ca şi celelalte centre universitare ale ţării, efervescenţa tinerească a marilor confruntări intelectuale. La Universitate, la Institutul politehnic, la Medicină, la Conservator, la Agronomie, în complexele studenţeşti, la Copou, pe strada Lăpuşneanu — pretutindeni unde se întretaie paşii studenţilor se resimte atmosfera generală a sesiunii.

Am avut prilejul să asistăm la cîteva dintre examenele politehniştilor. Astfel, la **Facultatea de mecanică** am fost martorii ambiţiei sui-generis a componenţilor grupei 6308 din anul III de a „ataca" frontal dificultăţile implicate de un obiect dens în formule, scheme, legi, teorii şi teoreme : **Termotehnica.** Intervenţiile subtile ale profesorului-examinator **(şef de lucrări Aurel Simionescu)**, răspunsurile prompte, exacte şi bine argumentate ale celor interogaţi au dus la realizarea unui schimb viu de idei, evidenţiind în majoritatea cazurilor hotărîrea cu care studenţii s-au angajat în pregătirea acestui examen atît de pretenţios. Rezultatele — întrutotul meritorii dacă ţinem seama de gradul de dificultate al disciplinei respective — s-au concretizat în cele nouă note de 8, 9 şi 10, la care se adaugă alte opt calificative de 7 şi 6, ceea ce, faţă de rezultatele anului trecut, înseamnă un ascendent considerabil. Cele cîteva note-limită (5) ori nepromovări îşi află explicaţia clasică în studiul în asalt, în lipsa de pregătire temeinică din cursul anului.

O adevărată performanţă au realizat-o studenţii grupei 1300 din anul III, **Chimie industrială**, la examenul de **Tehnologia chimică generală**, unde balanţa a înclinat cert către calificativele maxime iar spiritul de omogenitate al colectivului n-a suferit nici un fel de „fisuri". Tactul, răbdarea, solicitudinea examinatorului **prof. univ. Mihai Dima**, şeful catedrei de Tehnologie, au schimbat rigurozităţile excesive ale unei discipline într-o confruntare agreabilă, pasionantă. La tablă, ori la planşă, sincronizînd vorba cu gestul edificator, studenţii au trecut rînd pe rînd probele verificării şi autoverificării. Desigur, o apreciere obiectivă a eforturilor studenţilor şi, în acelaş timp, un stimulent, o subtilă invitaţie la muncă perseverentă pe toată durata anului universitar...

— Rezultate similare s-au obţinut la mai toate grupele şi examenele de pînă acum, ceea ce înseamnă, în general, un început bun — aprecia **prof. univ. Constantin Picoş**, decanul Facultăţii de mecanică. De bună seamă, ele nu pot fi interpretate decît în legătură directă cu noul cadru oferit învăţămîntului nostru superior prin aplicarea Directivelor P.C.R. şi a Legii învăţămîntului. Multe dintre măsurile adoptate pe linie de institut, privind restructurarea şi modernizarea unor cursuri, îmbunătăţirea desfăşurării seminariilor şi a lucrărilor de laborator, asigurarea materialelor didactice necesare studiului etc., s-au corelat cu cele stabilite la nivelul facultăţilor, concurînd pentru atingerea aceluiaşi obiectiv principal : sporirea eficacităţii procesului instructiv-educativ. Pe de altă parte, a crescut simţitor, îndeosebi la anii mai mari, simţul responsabilităţii studenţilor faţă de obligaţia lor fundamentală — învăţătura. Felul în care ei s-au prezentat în sesiune pînă în momentul de faţă probează tocmai această constatare. Cred că nu mă înşel, cel puţin în ceea ce priveşte facultatea noastră, păstrîndu-mă pe poziţia unui optimism ferm. Se spune că „ziua bună se cunoaşte de dimineaţă"...

ARGUMENTE PENTRU „PARŢIAL"

Din cîte am putut lua cunoştinţă asistînd — aşa după cum arătam — la unele dintre examenele politehniştilor ieşeni, actuala sesiune a adus în prim plan, cu putere de argument, ofensiva lăudabilă a studenţilor (fie-ne scuzată lipsa unui termen uzual mai nimerit) „parţiali". Aproape fiecare grupă numără printre membrii săi cîte 2—3 „cutezători", care, beneficiind de măsura adoptată, au susţinut în iarnă examene parţiale la diferite discipline prevăzute în planul sesiunii finale. Ei s-au dovedit a fi de obicei, pretutindeni unde i-am cunoscut, candidaţi irezistibili la nota 10. Unul dintre „temerari", care a înscris în carnetul său de note pe acest an primul 10 generator de mari încrederi în sine, este studentul **Gheorghe Neagoie**, de la Mecanică. El însuşi a ţinut să ne mărturisească, în prezenţa colegilor săi :

— S-a întîmplat ca în anii trecuţi să am unele necazuri la examene, în special la disciplinele mai grele. Nu pot spune că nu mă străduiam să fac faţă, dar cîte o dată eram nevoit, vrînd nevrînd, să-mi plec fruntea. Anul acesta, an decisiv pentru specializarea noastră, luasem hotărîrea să nu mă mai dau bătut. A intervenit, tocmai la timp şi această înlesnire a parţialelor. Am profitat cu toată seriozitatea de ea şi m-am prezentat la examenul din iarnă cu jumătate de materie aprofundată. Avansul dobîndit atunci mi-a asigurat nota de acum.

„DIFICULTĂŢILE" UNUI EXAMEN

Pe studenţii grupei 1405, secţia **Tehnologia maselor plastice**, i-am găsit în faţa amfiteatrului, aşteptîndu-şi rîndul la examenul de **Chimia compuşilor macromoleculari**. Le stăruia pe chipuri un aer de vădită gravitate, semn al unor emoţii nesimulate. Temerile dinainte de examen ? Da, după cîte au recunoscut-o unii dintre ei. Primii examinaţi, **Ana Blaj** şi **Didina Filică**, aduceau „dinăuntru" veşti încurajatoare, însoţite de mărturia notelor, dar colegii „de-afară" continuau să rămînă în aceeaşi încordată expectativă. De unde, aşadar, aceste temeri ?

— Nu, nu este vorba de nesiguranţă — mi-a declarat unul dintre chimişti. Examenul este, într-adevăr, destul de greu, dar fiecare dintre noi s-a pregătit pe cît a putut. În anul IV nu ne mai putem permite a ne prezenta oricum în faţa profesorilor. Vorba e însă că la această disciplină, şi-aşa destul de abundentă în date ştiinţifice, examinatorul este însuşi rectorul institutului.

Pentru a ne edifica asupra „dificultăţilor" unui astfel de examen, ne-am adresat însuşi tovarăşului rector, **acad. prof. Cristofor Simionescu.**

— Nu ştiu dacă sînt un profesor exigent sau nu — ne mărturisea domnia sa. Ceea ce ştiu însă neîndoielnic este faptul că mă străduiesc pe cît posibil să anihilez „tracul" studenţilor, atunci cînd el se iveşte. Am bunul obicei de a-l face pe student să înţeleagă de la bun început că el este supus unei probe fireşti, care se desfăşoară într-o atmosferă colegială, să-i insuflu astfel sentimentul că este părtaşul unui proces de confruntare pe care practica universitară îl impune. Viaţa însăşi este un şir întreg de confruntări, or, pentru a le face faţă, trebuie să fii într-adevăr bine pregătit. De altfel, n-am întîlnit studenţi bine pregătiţi pasibili de „accidente" la examenele cu mine. Tracul este „apanajul" numai al celor slabi şi nesiguri. În ceea ce mă priveşte, la bunăvoinţă răspund cu bunăvoinţă. Mîna de ajutor pe care o întind de fiecare dată studentului derutat : întrebările suplimentare...

Cît priveşte pronosticarea rezultatelor generale ale actualei sesiuni la nivelul institutului, n-aş putea trece mai departe de realitatea imediată. Este, desigur, un început bun, dar nu spectaculos. Cred însă în munca depusă de cadrele noastre didactice, în spiritul de emulaţie şi responsabilitate tot mai evident al studenţilor. Noul cadru oferit învăţămîntului nostru superior este pe de-a-ntregul propice unor roade îmbucurătoare. Totuşi, aşa precum bine se ştie, „toamna se numără bobocii"...

Ion SEGĂRCEANU

Cluj

„Examenul — o artă cu tendinţă"

Cu aceste cuvinte şi-a început conf. dr. ing. Alexandru Chişiu, şeful catedrei de Organe de maşini de la Facultatea de mecanică din Cluj, răspunsul la întrebarea noastră, privind posibilităţile pe care le are un cadru didactic de a se edifica — în cadrul examenului — asupra pregătirii pentru producţie a viitorului absolvent.

„Examenul meu e un examen-discuţie, un examen-dezbatere, un examen în care trebuie să-mi dau seama neapărat dacă presupusele aptitudini profesionale ale studentului sînt întărite şi confirmate, printr-o pregătire tehnico-ştiinţifică în măsură să-i asigure o prezenţă eficientă la viitorul loc de muncă.

Nici n-ar putea fi altfel, doar întreaga noastră activitate are un ţel practic, nu e o „artă pentru artă". Pregătim studenţii pentru producţie, pentru viaţă şi nu pentru moment, în sensul în care examenul nu este decît un moment în raport cu activitatea productivă spre care se îndreaptă viitorul inginer".

Într-adevăr, asistînd la examenele susţinute de studenţii anului III cu tovarăşul conf. Chişiu, remarc de la bun început modul aplicativ în care sînt solicitate răspunsurile. Examinatorul apreciază în mod deosebit nu simpla enunţare a materiei, ci interpretarea şi aplicarea inginerească a formulelor matematice şi a celorlalte date teoretice.

Aceeaşi viziune asupra examenului am întîlnit-o la majoritatea examinatorilor cu care am stat de vorbă la Facultatea de construcţii, la Facultatea de chimie, la Drept, la Stomatologie.

O altă întrebare pe care am adresat-o profesorilor, studenţilor, cadrelor de asociaţie a urmărit să ne edifice asupra modului în care momentul examen este reprezentativ pentru pregătirea studenţilor în timpul anului, pentru consecvenţa şi responsabilitatea cu care aceştia şi-au îndeplinit zi de zi sarcinile profesionale.

Prof. Constantin Macarovici de la Facultatea de chimie, ne spunea că examenele confirmă cu o precizie aproape matematică atît cantitatea cît şi calitatea pregătirii studenţilor în timpul anului.

„Există o corelaţie quasiperfectă între pregătirea zilnică a lucrărilor de laborator, a proiectelor, a seminariilor şi răspunsurile bune şi foarte bune la examen".

Aceeaşi idee e susţinută şi de conf. dr. ing. Alexandru Chişiu : „Studenţii care se pregătesc în asalt, capotează în mod obligatoriu la examene în faţa unui examinator atent, care le solicită răspunsuri de amănunt, care îi „trece" prin toate problemele unui capitol şi nu se mulţumeşte cu aprecierea formală a unui răspuns în aparenţă corect".

Rezultatele primelor examene sînt ilustrative pentru eforturile conjugate ale studenţilor şi C.A.S., ale tuturor cadrelor didactice. Calitatea pregătirii a sporit vizibil, fapt materializat în mărirea numărului de răspunsuri bune şi foarte bune, în micşorarea numărului de prezenţe mediocre în faţa examinatorilor.

Calitatea mai bună a pregătirii studenţilor este însă după părerea preopinenţilor noştri rezultatul fericit al aplicării măsurilor prevăzute de Directivele Plenarei C.C. al P.C.R. din aprilie 1968 şi de Legea învăţămîntului.

„Prin reducerea numărului de examene şi echilibrarea orarelor, timpul pentru studiu individual pe care-l au la dispoziţie studenţii, a crescut în măsura necesară pentru a le permite o documentare suplimentară, un acces mai intens la fondurile bibliografice exterioare cursurilor predate la facultate. Comparativ cu anul trecut, rezultatele au marcat o creştere îmbucurătoare, în special sub aspectul calităţii. Grupele 131 şi 132 de la Facultatea de mecanică au obţinut în această sesiune procentaje de peste 50% la notele între 8 şi 10 la examenul de Organe de maşini, deşi am fost extrem de exigent", ne spune conf. dr. ing. Alexandru Chişiu. E o dovadă că, cel puţin, jumătate din studenţii care învăţau exclusiv după notiţe merg acum în bibliotecă şi studiază bibliografie, aprofundează materia predată la curs".

„Din păcate, însă, nu toţi studenţii au folosit în modul cel mai eficient timpul liber creat prin reducerea numărului de examene şi echilibrarea orarului", ne-a spus unul dintre preşedinţii asociaţiilor studenţeşti. (O confirmare a acestei opinii ne-o oferă examenele unor grupe de la Facultatea de drept, unde nici unul din studenţi nu a putut obţine calificativul maxim, (gr. 63, anul III — la examenul de Drept penal, gr. 643 anul IV, la Drept procesual civil).

Deşi numărul restanţierilor e foarte mic, sau nul, media rezultatelor înregistrînd o oarecare creştere, ni se pare că la Facultatea de Drept din Cluj, de pildă, nici studenţii, nici Consiliul asociaţiei studenţilor nu au făcut tot ce le stătea în putinţă pentru a obţine la examene cele mai bune rezultate posibile, fapt facilitat prin excelentul cadru creat de Legea învăţămîntului şi Directivele C.C. al P.C.R., care au precedat-o şi pregătit-o.

P. OVIDIU

PE DRUMUL ELIBERĂRII

Continuînd seria retrospectivelor noastre asupra pregătirii şi desfăşurării istoricului act de la 23 August 1944, publicăm în acest număr o relatare sintetică a colonelului GH. ROMANESCU, de la Academia militară, privind

Bucureştiul la ceasul insurecţiei

„Marea sărbătoare naţională a eliberării ţării readuce în memoria tuturor oamenilor muncii evenimentele glorioase petrecute cu douăzeci şi cinci de ani în urmă. Unind pe aceeaşi platformă toate forţele revoluţionare, patriotice şi democratice naţionale, dînd curs puternicului curent antifascist din rîndul poporului, Partidul Comunist Român, în colaborare cu celelalte forţe politice, a organizat şi condus insurecţia armată de la 23 August 1944, care a dus la ieşirea României din războiul antisovietic, la răsturnarea regimului antonescian, la alăturarea ţării noastre coaliţiei antifasciste în lupta pentru eliberarea patriei şi zdrobirea Germaniei hitleriste". **(Din Tezele Comitetului Central al Partidului Comunist Român pentru Congresul al X-lea al Partidului).**

În condiţiile întregii evoluţii a situaţiei politice şi militare, tactica justă a partidului comunist, chemările sale permanente pentru crearea unui front naţional antihitlerist au dat roade, făcînd ca în jurul său să se polarizeze toate forţele antifasciste pe baza unei platforme comune de acţiune.

Alianţele politice pentru care militase cu consecvenţă şi fermitate partidul comunist s-au realizat într-un amplu proces, pe parcursul căruia au fost consemnate evenimente importante: făurirea Frontului Patriotic Antihitlerist — în iunie 1943; crearea Frontului Unic Muncitoresc — în aprilie 1944, acţiune care a avut o puternică influenţă asupra celorlalte clase şi grupări politice; făurirea Blocului Naţional Democrat — în iunie 1944.

Puternica stare de spirit antifascistă a maselor a creat cel mai favorabil teren pentru declanşarea şi desfăşurarea insurecţiei armate, organizată şi condusă de partidul comunist. Aceasta şi explică sprijinul nelimitat pe care l-a dat din prima clipă întregul popor forţelor insurecţionale. Tocmai faptul că în zilele insurecţiei s-au ridicat la luptă masele largi populare a făcut posibilă desfăşurarea ei victorioasă, anihilarea într-un timp scurt a rezistenţei armate hitleriste.

În scopul participării la lupta cu arma în mînă a maselor largi populare, partidul a creat formaţiuni de luptă patriotice în Bucureşti şi în provincie, comandanţii acestora fiind primii secretari ai comitetelor regionale de partid. Numai în Bucureşti, în perioada 20 iunie—23 august 1944, au fost constituite peste 50 de formaţiuni de luptă patriotice. Numărul acestora a crescut vertiginos în cursul luptelor, atît la Bucureşti ca şi în întreaga ţară, forţele insurecţionale crescînd necontenit, bucurîndu-se de sprijinul larg al întregii populaţii care a reînviat astfel faptele vitejeşti de care a fost întotdeauna capabil poporul român.

Din iniţiativa Partidului Comunist Român, în noaptea de 13—14 iunie 1944 a avut loc o consfătuire secretă la care, pe lîngă reprezentanţii partidului, au participat reprezentanţi ai armatei şi ai cercurilor palatului. La această consfătuire a fost dezbătut şi aprobat planul de doborîre a dictaturii militare fasciste şi s-a constituit Comitetul militar, care sub îndrumarea partidului trebuia să asigure nemijlocit pregătirea militară a insurecţiei.

Ţinînd seama de gradul înaintat al pregătirilor militare, de creşterea avîntului revoluţionar şi de succesele obţinute de forţele sovietice în operaţia de la Iaşi-Chişinău, Partidul Comunist Român a ales în mod just momentul dezlănţuirii insurecţiei armate. În după-amiaza zilei de 23 august 1944, guvernul antonescian a fost arestat. Căpeteniile fasciste au fost puse sub paza unei formaţiuni de luptă patriotice într-o casă conspirativă a partidului din cartierul Vatra Luminoasă. Potrivit planului stabilit, în seara aceleiaşi zile, unităţile militare şi formaţiunile de luptă patriotice au trecut la ocuparea principalelor instituţii de stat. În Bucureşti se aflau peste 8 000 de soldaţi şi ofiţeri hitlerişti, care făceau parte din diferite comandamente, unităţi de poliţie S.S., unităţi de artilerie antiaeriană şi formaţiuni de serviciu. Toţi aceştia erau instalaţi în cazărmi, hoteluri, barăci şi case particulare şi erau bine dotaţi cu armament individual, mitraliere, tunuri antiaeriene, aruncătoare de mine.

Misiunea de a lichida trupele hitleriste din Capitală şi de a apăra oraşul împotriva unor intervenţii din exterior a revenit forţelor insurecţionale subordonate Comandamentului militar al Capitalei comandant — generalul Iosif Teodorescu şi şef de stat major — colonelul Dumitru Dămăceanu, azi general-colonel în rezervă, care avea la dispoziţia sa Regimentul de gardă călare, regimentele 4 Roşiori şi 2 Călăraşi, 2 batalioane de recruţi, precum şi alte subunităţi de tancuri, aruncătoare de mine, pionieri, transmisiuni şi jandarmi, cu un efectiv total de aproape 7 000 de militari.

În conformitate cu prevederile ordinului de operaţii elaborat de Comitetul militar, pe baza indicaţiilor date de partid, trupele destinate pentru curăţirea oraşului Bucureşti de trupele hitleriste au fost împărţite în două comandamente: de nord şi de sud. Comandamentul de nord cuprindea sectoarele I şi IV, adică Galben şi Verde (după vechea împărţire administrativă a Capitalei) şi avea misiunea de a ocupa obiectivele germane din această parte a oraşului, de a asigura ordinea şi a stăvili pătrunderea în Capitală a unor forţe pe şoselele dinspre Otopeni şi Mogoşoaia.

Punctul de comandă al Comandamentului de nord a avut sediul în aleea Eliza Filipescu nr. 1.

Comandamentul de sud, cu punctul de comandă la Tribunalul de Ilfov, cuprindea sectoarele II Negru şi III Albastru şi avea o misiune similară cu cea a Comandamentului de nord, însă, bineînţeles, în zona sa de acţiune.

În rezerva Comandamentului militar al Capitalei au fost păstrate un regiment de cavalerie, două batalioane de infanterie şi alte subunităţi. Dislocate în diferite locuri ale oraşului — parcul Bufet, cazarma Malmaison, parcurile Cişmigiu şi Carol (astăzi Libertăţii) — aceste forţe din rezervă aveau misiunea de a interveni la nevoie în sprijinul celor două comandamente.

Trupele hitleriste erau împînzite în întregul oraş şi stăpîneau importante obiective ca: Misiunea militară germană pentru armata de uscat, care se găsea la Şcoala superioară de război (azi Academia militară), Comandamentul aviaţiei germane, cu sediul în clădirea Prefecturii judeţului Ilfov (pînă nu de mult Sfatul popular al regiunii Bucureşti), comandamentul german de la hotelul „Princiar" (unde se află astăzi redacţia ziarului „Steagul Roşu" şi cea a revistei „Viaţa studenţească") — toate în sectorul 3 Albastru; centrala telefonică din Bulevardul Dacia şi clădirea Liceului „Mihai Viteazul", unde se afla o unitate hitleristă — în sectorul 2 Negru; comandamentul german din str. Ştirbei Vodă nr. 37, Comenduirea pieţei (Ortskomandatur) cu sediul în hotelul „Splendid" (fost lîngă Palatul Regal) — în sectorul 4 Verde; Legaţia germană din Calea Victoriei, hotelul Ambasador etc. — în sectorul 1 Galben. Inamicul mai avea obiective şi trupe în cartierul Şerban Vodă (la Crematoriu şi către cimitirul Belu), în cartierul Rahova, la gara Dealul Spirei, precum şi în alte puncte ale Capitalei.

În noaptea de 23/24 august, trupele hitleriste din

EVA CERBU — Gărzile patriotice (din ciclul „August 1944")

Bucureşti au încercat să atace trupele române care blocaseră principalele instituţii publice (ministere, poştă, telefoane etc.). Planurile lor criminale au fost însă zădărnicite prin acţiunea hotărîtă a trupelor noastre, care, în zorii zilei de 24 august, au trecut pretutindeni la atacul obiectivelor hitleriste. Astfel, au fost dezarmate formaţiunile germane de la comandamente, cele cantonate în clădirile din parcurile Filipescu, Bonaparte şi de la misiunile militare. Ostaşii Regimentului de gardă călare, dînd dovadă de îndrăzneală, acţionînd cu o mare rapiditate şi avînd sprijinul formaţiunilor de luptă patriotice, au făcut prizonieri, în cîteva ore, 650 de hitlerişti şi au capturat însemnate cantităţi de armament şi tehnică de luptă.

În sectorul Comandamentului de sud, trupele noastre au blocat şoseaua Alexandriei şi au respins coloanele hitleriste ce căutau să pătrundă în Bucureşti.

În acelaşi timp, două escadroane de cavalerie din Regimentul 2 Călăraşi, au dus lupte grele pentru ocuparea comandamentului aviaţiei germane din localul Prefecturii de Ilfov. Acesta era unul din cele mai importante obiective ale hitleriştilor. Clădirea era bine amenajată pentru luptă şi ocupată de numeroşi ofiţeri, subofiţeri şi soldaţi înarmaţi cu armament automat. Pentru cucerirea acestui obiectiv, încă din timpul nopţii de 23 august, un escadron a ocupat o bază de plecare de pe malul de est al rîului Dîmboviţa, între clădirea Operetei de azi şi podul Mihai Vodă, blocînd şi fixînd cu foc pe inamic. În zorii zilei de 24 august, un escadron a atacat, manevrînd obiectivul inamic pe la nord, dinspre clădirea C.E.C. de pe Calea Victoriei. Primul atac fiind oprit de focul inamicului, s-a executat o nouă manevră pe la vest, în lungul Dîmboviţei, care a surprins pe hitlerişti, şi către orele 11, în urma unui asalt impetuos, comandamentul aviaţiei germane a fost ocupat. În aceste acţiuni s-a distins în mod deosebit Escadronul 2, comandat de locotenentul Gheorghe Dumitrescu, care a căzut eroic în timp ce-şi îmbărbăta ostaşii la atac.

Împreună cu unităţile militare, cot la cot, ca peste tot în Bucureşti şi in ţară au luptat gărzile patriotice care, în acest sector, cuprindeau muncitori de la uzinele „Malaxa", de la fabrica de pîine „Gagel" şi alte întreprinderi. Într-un moment greu, cînd muniţia era pe terminate, iar ostaşii se aflau ţintuiţi pe caldarîmul străzii de focul inamic, muncitorii s-au strecurat prin ploaia de gloanţe şi au adus lăzi cu muniţie pînă în primele rînduri ale luptătorilor.

În dimineaţa zilei de 24 august, hitleriştii au încercat să pătrundă în Capitală pe şoseaua Ploieşti—Bucureşti, dar au fost nevoiţi să facă cale întoarsă, lăsînd pe teren zeci de morţi, numeroase camioane incendiate precum şi cantităţi însemnate de armament şi muniţie. În faţa podului Băneasa ei s-au izbit de rezistenţa tenace a unui escadron din Regimentul de gardă călare, care a deschis prin surprindere un puternic foc de mitraliere şi puşti, susţinut şi de cele două tunuri antitanc cu care fusese întărit.

Plini de furie că încercările de a pătrunde în interiorul Capitalei au fost zădărnicite, hitleriştii au executat bombardamente intense cu aviaţia. La orele 10, aproximativ 50 de bombardiere germane s-au năpustit în picaj asupra Bucureştiului, producînd pagube mari populaţiei şi distrugînd monumente de artă ca Teatrul Naţional, muzee şi altele.

Inamicul făcea continuu încercări de pătrundere în Capitală, cu forţe din exterior. Situaţia era grea. Armata şi formaţiunile de luptă patriotice luptau cu vitejie, dar duşmanul dispunea de forţe numeroase.

În acele clipe grele, partidul, plin de încredere în energia nesecată a poporului, şi-a reînoit apelurile patriotice către populaţie, care, cu o exemplară înţelegere a înaltelor comandamente ale momentului istoric crucial a sporit rîndurile celor care luptau cu arma în mînă împotriva hitleriştilor. În primul număr legal al ziarului „România liberă", apărut în ziua de 24 august, a fost publicat un apel al partidului comunist, care chema muncitorimea, ţărănimea, intelectualii „şi pe toţi cetăţenii României la luptă fără cruţare, cu toate armele împotriva duşmanului de moarte al poporului român, pentru asigurarea viitorului său". **De asemenea, Comandamentul formaţiunilor de luptă patriotice a lansat un apel înflăcărat către toţi cetăţenii Bucureştiului, în care se spunea:** „Viaţa noastră este în pericol! Cu toţii la arme!... Lupta e pe viaţă şi pe moarte!... Nu avem timp de pierdut... Trăiască România liberă şi independentă!... Moarte cotropitorilor germani!"

Chemarea partidului a găsit un larg ecou în inimile oamenilor muncii. Slovele ei de foc au aprins mai tare flacăra patriotismului şi au dezlănţuit cu şi mai multă tărie ura poporului român împotriva cotropitorilor hitlerişti. Mii de cetăţeni ai Capitalei, tineri şi vîrstnici, s-au îndreptat spre sediul Comandamentului formaţiunilor de luptă patriotice, pentru a li se da arme, primind botezul focului în primele rînduri.

În timp ce mai continuau luptele pe şoseaua Băneasa — Bucureşti, în după-amiaza zilei de 24 august, la orele 16, subunităţi din Comandamentul de sud au început atacul pentru cucerirea sediului Misiunii militare germane din România, ce se afla la Şcoala superioară de război. Acest obiectiv era deosebit de puternic. Poziţia dominantă favoriza pe hitlerişti. Înainte de începerea atacului s-au executat recunoaşteri şi s-au întreprins acţiuni de curăţire a cartierelor şi străzilor din jurul obiectivului. Cu toată vitejia ostaşilor noştri, primul atac n-a reuşit, din cauza focului dens al armelor automate inamice şi a lipsei unui sprijin eficace de artilerie. În cursul nopţii, Comandamentul de sud a întărit trupele ce atacau Misiunea militară germană cu tanchete, aruncătoare de mine şi o subunitate de pionieri.

În zorii zilei de 25 august s-a reluat atacul. După lupte grele, care au durat aproximativ 7 ore, către orele 13 rezistenţa a încetat şi hitleriştii rămaşi în viaţă s-au predat. Mai mulţi ofiţeri şi subofiţeri germani care au căutat să se salveze prin fugă au fost capturaţi pe neaşteptate de muncitori de la uzinele „Vulcan" veniţi în ajutorul trupelor române. Astfel a fost lichidat unul din cele mai importante obiective hitleriste din Capitală. În urma unor acţiuni energice şi hotărîte ale ostaşilor români au fost lichidate în scurt timp şi obiectivele de la hotelurile „Grand", „Princiar" şi „Ambasador", de la barăcile germane de lîngă fosta arenă Venus, precum şi din alte puncte ale oraşului.

Acţiunea de dezarmare a trupelor hitleriste din interiorul Capitalei a continuat şi în ziua de 26 august, cînd au fost lichidate ultimele rezistenţe ale inamicului. După 3 zile de lupte, eforturile forţelor insurecţionale ale unităţilor militare şi ale formaţiunilor de luptă patriotice depuse pentru curăţirea Bucureştiului, au fost încununate de succes deplin.

Apreciind felul cum şi-au făcut datoria patriotică militarii unităţilor care au luptat în Capitală, Comitetul Central al Partidului Comunist Român, într-un manifest adresat armatei, arată: „Ofiţeri, subofiţeri şi ostaşi români! Lupta voastră eroică a sfărîmat în cîteva zile stăpînirea nemţilor şi a slugilor lor din ţară. Bucureştiul, capitala noastră, a fost eliberat de năpîrcile nemţeşti... Întregul popor român înconjoară cu dragoste lupta voastră plină de elan şi jertfe, căci lupta noastră este lupta întregului popor pentru libertate, independenţă şi o viaţă mai bună".

Insurecţia armată, declanşată la 23 august 1944, se desfăşoară victorioasă şi în restul teritoriului patriei. La nord de Bucureşti, pe Valea Prahovei, în Dobrogea, estul şi sud-estul Munteniei, în Oltenia şi Banat, la Braşov, Sibiu şi în alte locuri din sudul Transilvaniei, pînă la 31 august au fost obţinute succese remarcabile. Forţele sovietice, victorioase în operaţia de la Iaşi-Chişinău, înaintau în coloane de marş pe teritoriul României la sud de linia Focşani-Nămoloasa, teritoriu eliberat de forţele insurecţionale. La 30 august, unităţile sovietice au fost întîmpinate cu bucurie şi entuziasm de populaţia oraşului Bucureşti, după care acestea s-au îndreptat spre Transilvania şi Banat, străbătînd trecătorile Carpaţilor în deplină siguranţă, la adăpostul dispozitivului de acoperire realizat pe frontieră de către Armata 1 română.

Din perspectiva unui sfert de veac, însemnătatea actului de la 23 August 1944 — hotărîtor pentru întregul destin ulterior al patriei — îşi desfăşoară amplu semnificaţia. Miile de luptători care au luptat şi s-au jertfit în zilele fierbinţi ale lui August şi în lunile de război care au urmat, pînă la victoria finală asupra fascismului german, au pus la temelia edificării socialiste de azi tot ce au avut ei mai scump — sîngele şi viaţa lor. Ei merită recunoştinţa vie şi veşnică a întregului nostru popor, a generaţiei de azi şi a generaţiilor de mîine, constructoare ale socialismului şi comunismului în patria noastră.

Colonel Gheorghe ROMANESCU

jurnal

h…
expr… … suit
impresii … într-o pr…
rare de date, … dent, fardat
cuvinte alese. Cu… …vine să se aro…
celorlalți, și dacă ar face-o … -ar face
…ai pentru a intriga, pentru a … arăta
în care ar dori să fie … ceilal…
făm deci ipocrizie … …evă
… început. „În … … …lă dra…
Gide, ex… …ai … …uloșale".
…se z… în … … dilema de a
… … a … sincer, dar sinceritatea …
… la… …imelor decît o organiza…
… …venabile, o punere în scen…
s… de fapte care ne convin? N…
…eci pentru stabilirea unor adevăru…
…vă voi povesti despre mine și despr…
…un lucru ipotetic … nu cre…
…ali sînt în … …
…cativi. F…

19

CAMIL

În timpul războiului, curiozitatea mea de elev mă duse pe scările fostului ziar „Universul", într-o sală înghesuită, neaerisită în care se putea intra fără greutate și unde își ținea cursurile sale de teatru pentru cine voia să-l asculte, Camil Petrescu.

Băncile sau scaunele, nu-mi mai aduc bine aminte, nu erau toate — ocupate, publicul era com amestecat, începînd de la cuconițe snoabe și terminînd cu bătrîni ceva mai curioși. Într-un distins limbaj intelectual, autorul „Ultimei nopți de dragoste" expunea principiile sale asupra artei scenei, făcînd o polemică violentă cu tot ce se putea vedea pe scenele noastre. Îi priveam chipul acela subțiat de veghea nopților și ochii inteligenți. Era frumos și se mișca în felul actorilor, avea o dicție supravegheată, căuta și inventa pe loc, îi făcea plăcere să mai dărîme un soclu.

Scriitorul nu-mi era necunoscut. Personal gustam la el inteligența și nu mijloacele cuvîntului, mai puțin strălucitoare ca la alții, dar proza lui avea o febră interioară, o boală a celulelor celor mai secrete. Era mistuit de o curiozitate ce-l depășea, lumea sa avea un schelet de metale fine, de stări adiacente, de substări, femeile romanelor sale semănau eroului principal care totdeauna umbla prin pivnițele spiritului, scoțînd de acolo vinuri rare și esențe.

Îi căzuse o piesă și tuna și fulgera împotriva regizorului și a actorilor pe care-i taxa de inculți și ignoranți, ceea ce nu era departe de adevăr, un ziar scrisese că opera sa filozofică fusese trimisă la Vatican pentru a fi ferită de ororile războiului. Atîta grijă de sine și atîta superioritate manifestă față de semeni va fi jignit multe reputații de tinichea și pe mulți betegi de talent.

Ce revendica acest spirit superior?

Revendica trimiterea lui Caliban la școală, surparea gloriilor de mucava, cerea puțină dreptate pentru o intelectualitate sărăcită, hrănită cu promisiuni sau eșuată în putreda baltă a politicianismului, visase la o Românie bogată și fericită, egalitară și pusă pe dreptate și guvernările la care asistase îl ultragiaseră, îl desgustaseră, făcuseră din el un inamic al tuturor mascaradelor. Avea o gușă plină de venin și acest lichid otrăvit se transmitea și în operă. Secret, cred eu, a văzut în Bălcescu un individ căruia îi semăna; în alte împrejurări și înconjurat de alți oameni ar fi avut o biografie asemănătoare. Era un luptător ce detesta tribuna spectatorilor, a avut mulți dușmani și, de asemenea, mulți prieteni. Nu semăna șantajiștilor de presă care au făcut cariere și etaje, înotînd prin toate împrejurările și prin toate mizeriile morale. Avea rigori, o viață supravegheată, citise mult, a rămas pentru toate generațiile un ins hrănit cu inefabilul conținut de cele mai alese științe ale omenirii.

A întreținut pentru sine și dulcea nebunie de a se bănui și strateg ca Xenofon, iubea fotbalul și matematicile textelor celor mai subtile, putea să pară ușuratic, dar era profund serios, avea adică acele calități ce mi se pare că au început a se pierde: franchețea în fața propriilor limite, recunoștea că trebuie să faci toată viața efortul de a ști cît mai mult, de a te informa enorm, de a trăi intens și de a afla și ce-i dincolo de măștile lui Janus.

A lăsat o operă ce nu trebuie numai citită, ci învățată, redescoperită ca un continent plin de surprize. Nu am să încetez niciodată să recomand tinerilor ce mă vizitează scrupulul trădat înaintea scrierii romanului „Bălcescu", acele fișe minuțioase de mii de pagini ce-mi amintea de munca lui Eminescu. Era un Don Juan al cunoașterii, cum s-a spus despre Nietzsche, care recomandase la rîndul lui cu știuta-i forță demiurgică ce-l devasta: „Clădiți-vă case pe Vezuviu!"

Pentru mine Camil Petrescu va rămîne în eternitate imaginea scriitorului total, a unui titan pe care moartea nu l-a învins, ci l-a perpetuat.

Eugen BARBU

THALIA ÎN SESIUNE

Concert de muzică veche

Dintre recitalurile conservatoriștilor bucureșteni, prezentate pe scena din incinta Conservatorului „Ciprian Porumbescu", a atras în mod deosebit atenția **Concertul de muzică veche**, producție „de licență" a clasei de oratoriu (anul V) a profesorului **Aurel Alexandrescu**. Înglobînd lucrări reprezentative ale secolelor XVII—XVIII (aparținînd lui Wieland, Vivaldi, Purcell, Romhild, Haendel și Mozart) prima parte a programului a permis interpreților vocali, secondați de acompaniamentul instrumentiștilor de la **„Academica"**, etalarea unor disponibilități tehnice, legate în varietatea lor de sensibilitatea filonului preclasic. Interpretă a ariei de concert „Parto" de Mozart, soprana **Maria Slătinaru**, talent de prestigiu al Conservatorului, a frapat prin vioiciunea și lejeritatea vocii ce poate atinge cele mai variate registre. Cu predispoziții vădit lirice, soprana **Steliana Calos** a imprimat cantatei **„Janchzet Gott alle Lande"** de **Wieland**, înmlădierile stilului liturgic, vibrațiile unui ton cald, altruist. La un nivel calitativ mai ridicat (poate și datorită dimensiunii reduse și într-un fel, monocorde, a partiturii, fapt care nu poate permite decît o singură și sigură apreciere finală) ni s-a părut a fi apariția sopranei **Gerda Radler**. Transpunerea stilului mozartian a găsit în interpretă atît dinamism, vivacitate cît și o dicție îngrijită, clară, calificativ care din păcate nu poate fi menționat la cei mai mulți dintre profesioniștii serii. O revelație și o surpriză a concertului a constituit-o prezența **Danielei Ionescu Voicu**, soprană înzestrată cu o voce caldă, cu infiltrații nuanțate. Aria **The Plaint** de **Purcell** a fost redată într-o policromie pentru care succesiunea și plenitudinea acutelor atingeau valențele desăvîrșite ale acestui registru. Unica mezzosoprană a recitalului, **Liliana Papu**, s-a distins prin ținuta scenică, calitățile sale vocale fiind lipsite de exercițiu tehnic. **Laurențiu Spireanu**, tenor, sau **Nicolae Constantinescu**, bariton, sînt, credem, buni tehnicieni în distribuirea registrelor ca și în echilibrarea bazelor ritmice.

Oratoriul **„Stabat Mater"** de **Giovani Maria Clari**, piesă dificilă pentru soliști, orchestră și cor de cameră a demonstrat, în dimensiunile examenului public, calitățile de ansamblu, precum și nivelul de omogenizare dintre compartimente. Din păcate, tocmai aceste atribute (într-un fel de regie) au fost mai slab ilustrate în transpoziția lucrării. Pe lîngă acompaniamentul **Cameratei**, net inferior satisfacției cu care ne obișnuise această formație, menționăm, ca un fapt negativ participarea destul de anemică a corului **Studioului**. Prezența solistică, în general mediocră, a avut totuși două excepții — soprana **M. Rădulescu**, pentru care lipsa de dicție a fost jenantă mai ales în cazul unui text latin în care armonia cuvintelor are, prin ea însăși, o rezonanță specială și basul **Gh. Crasnam**, excepțional în efluviile și impetuozitatea discursului muzical.

I. ANGELESCU

„Bachantele"

de Euripide

În concepția lui Aristotel, Euripide este „cel mai tragic dintre poeți" și de la această premisă vom pleca în analiza spectacolului, a cărui regie aparține studentei **Cătălina Buzoianu**.

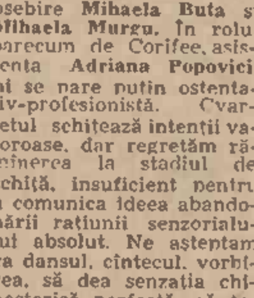
Dacă, în linii mari, ideea evidențierii tragicului prin contrastul comic stă la baza viziunii regizorale, efectul scontat este obținut doar în parte. Culoarea tragică este diluată prin urmărirea prea asiduă a elementului formal. Ansamblul vădește o certă minuție în manevrarea cinetico-vocală a spectacolului, obținîndu-se momente reușite. Dar, dincolo de o mișcare armonioasă, bine condusă și — pe alocuri — chiar foarte expresivă, dincolo de o linie melodică încantatorie și sugestivă, rămîne un gol, care ar fi trebuit umplut cu substanța tragică a acțiunii, cu încărcătura ideatică a textului și, în aceeași măsură, cu bogăția metaforei euripidiene.

N-am fi loiali neremarcînd unele prezențe bogat promițătoare, dovezi ale unor resurse indubitabile. Cuplul Cadmos-Tiresias (**Liviu Rozorea — Petre Lupu**) sînt două compoziții remarcabile și momentele lor — poate singurele — conțin un veritabil suflu tragic. Apreciabilă, de asemenea, este conturarea regelui Penteu (**Ion Cocieru**), fiind vorba de o linie caracterologică contradictorie, rezolvată cu inteligență și nuanță a jocului. Nu lui Ion Cocieru, ci regiei i se poate obiecta, într-o oarecare măsură, exagerarea notei comice din final, conținutul profund tragic pe care îl implică, personajul pierzîndu-se pe drum.

Cele patru bachante se străduiesc să ilustreze titlul. Lăudabil consecvente unui obositor ritm al mișcării, ca și coloraturii vocale pretențioase, sînt cu osebire **Mihaela Buta** și **Mihaela Murgu**. În rolul oarecum de Corifee, asistenta **Adriana Popovici**, ni se pare puțin ostentativ-profesionistă. Cvartetul schițează intenții valoroase, dar regretăm rămînerea la stadiul de schiță, insuficient pentru a comunica ideea abandonării rațiunii senzorialului absolut. Ne așteptam ca dansul, cîntecul, vorbirea, să dea senzația chinestezisă perfectă, că totul e pus în slujba abdicării de la luciditate. Despre Dionisos nu putem afirma decît că îi lipsește greutatea dramatică a eroului. Totodată, deranjează nuanțele de vedetism ale interpretului (**Ovidiu Moldovan**), care uită adesea de Euripide, neuitînd nici o clipă că este proaspăt angajat al Teatrului Național.

Nu poate fi negat însă un lucru: dacă din tragedia euripidiană, din sensurile ei filozofice și din poezia ei nouă ne parvine foarte puțin prin acest spectacol, atît cît ne parvine este autentic, este realizat cu talent și studiate intenții, ceea ce ne face să atestăm **Cătălinei Buzoianu** o maturitate a gîndirii artistice, premisele unui ferm și totodată sensibil regizor.

Lidia POPITA

„Disonanță în trei timpi"

Disonanță = „relație între două sau mai multe sunete de înălțimi diferite, care auzite simultan produc o senzație de încordare și de instabilitate și care în mod firesc cer rezolvarea în consonanță". Am pornit de la definiția dată de dicționarul enciclopedic pentru a caracteriza sumar recenta premieră a studioului **„Cassandra"**, un spectacol coupée, reunind fragmente (cu totul eterogene) din **„Făt-Frumos"** de Horia Furtună, **„Electra"** de Sofocle și **„Trandafirul și coroana"** de J. Priestley.

Pentru studenții aflați atît de aproape de pragul profesionalității, includerea unor lucrări în genuri diferite, care să le solicite transpunerea în personaje diferite, putea marca un fenomen sever și binevenit, care să confirme o dată în plus maturitatea lor artistică.

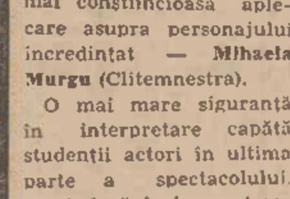
Dar, deși neauzite simultan „sunetele celor trei timpi" păstrează, conform definiției, senzația de încordare, o încordare nervoasă, permanentă a studenților — cu totul nejustificată, mai ales în fragmentul **„Făt-Frumos"**, unde atmosfera inițială de destindere, starea de pace transmisă de participarea prietenoasă a naturii, devin tot atîtea prilejuri de crispare pentru actori, de reținută sau forțată gestică și mișcare scenică, transmițînd spectatorilor, în egală măsură, senzația de încordare nervoasă.

Un text de intensitatea dramatică a operei lui Sofocle ajunge la spectator diluat, momentele de supremă încordare se convertesc în alternări de gesturi bruște și sunete stridente, lipsind personajele de forță de convingere și putere de influențare. **Domnița Mărculescu** (Electra) pare că se ferește să intre în haina eroinei, păstrîndu-se undeva în afara zbuciumului și suferinței acesteia. Mai convingător, **Radu Popescu** (Oreste); cu o mai conștiincioasă aplecare asupra personajului încredințat — **Mihaela Murgu** (Clitemnestra).

O mai mare siguranță în interpretare capătă studenții actori în ultima parte a spectacolului, reușind să închege atmosfera de suspence caracteristică pieselor lui Priestley, angajînd cu înțelegere procesul de conștiință al fiecărui personaj în momentele de confruntare cu propria personalitate, proces întotdeauna declanșat de apariția acelui straniu personaj care deschide sufletele și eliberează adevărul. **Mai** consecvent cu sine decît în primul fragment, **Gelu Zaharia** își conturează personajul insistînd pe acea imaterialitate a eroului său, facilitînd realizarea unor reușite compoziții **Mihaelei Buta** și **Geraldinei Basarab**.

Departe de a constitui o reușită în bogata stagiune actuală a studioului de teatru, spectacolul clasei prof. **Ion Finteștieanu**, asistent **Eva Pătrășcanu**, solicită în mod firesc „o rezolvare în consonanță".

Simelia BRON

„Meșterul Manole"

de Valeriu Anania

Străvechiul mit al Meșterului Manole — metaforă fundamentală a spiritualității noastre — relevă condiția etern tragică a artistului de geniu. În actul de creație, artistul pornește de la natură, un motiv concret care va fi depășit de opera finită ce-i va revela idealul estetic. Motivul inițial va rămîne astfel sacrificat, pe un plan inferior creației spiritualizate, dar înglobat în ea.

Valeriu Anania amplifică pe plan dramaturgic această idee, printr-o acțiune care angajează, destul de inutil, două cupluri de personaje în același scop demonstrativ: Manole-Simina, Safirin-Iovanca.

Manole are o existență spirituală puțin complexă, acțiunile lui părînd verdicte născute din calcul și nu din sentimentele îndoielnice și oscilatorii ale unui suflet contorsionat.

Spectacolul pus în scenă de studentul regizor **Al. Calpucci** realizează doar ilustrarea vizuală a vechiului mit, cu elementele adiacente oferite de autor. Textul, stufos și lipsit de calități dramaturgice deosebite, este fragmentat în tablouri, a căror succesiune nu atinge tonalitatea gravă crescîndă ce conduce la deznodămînt. Personajul principal, și așa sărăcit de text, în interpretarea lui **Ion Cocieru**, nu reușește să ne transmită acel fior tragic al dăruirii totale. Versurile sînt recitate în avalanșă, fără pauzele și nuanțările necesare. Safirin — **Emil Coșeru**, avînd disponibilități actoricești prin mobilitate în mișcare și o frazare mai colorată — realizează un personaj complex și contradictoriu, fiind totuși o prezență scenică prea agitată. Nu știm pentru ce actorul își exprimă pasiunea prin adevărate accese de furie și gesturi violente. **Simina — Adina Popescu** este o prezență scenică pură, nuanțînd cu sensibilitate textul, dar păcătuind uneori, ca de altfel toți interpreții — cu excepția **Manuelei Matak**, **Milița** — prin recitarea alertă a versurilor. **Iovanca — Mihaela Buta**, realizează un personaj dotat cu o voință diabolică, distrugătoare. Sinuciderea din final, însă, nu este suficient motivată, interpreta nedozîndu-și destul de gradat sentimentele ce ating pasiunea disperată a neîmplinirii. Senzația permanentă este cea a unui joc capricios și încăpățînat de copil. Actrița se impune însă printr-un joc degajat și un farmec personal de care utilizează cu abilitate.

S-a încercat izolat, în cîteva momente, o intonație colectivă pe tonuri grave, ca cel al jurămîntului zidarilor, dar care nu conferă spectacolului atmosfera tragică proprie mitului. Costumele sînt sobre, dar lipsa decorurilor se face simțită în acest spectacol fără nerv și compoziții actoricești de ținută, așa cum s-ar aștepta de la absolvenții Institutului de teatru, lăsîndu-ne din păcate o impresie de amatorism.

Medeea IONESCU

RETROSPECTIVE UNIVERSITARE

la hotarul dintre două pătrare de veac

Din toamnă pînă-n primăvară...

DIALOG PE UN HOL DE FACULTATE

Personajele : doi tineri, foarte asemănători la înfățișare. Unul, însă, e mai îngîndurat, poate mai trist, cu gesturi mai așezate, de om trecut prin multe. De fapt, el va vorbi primul. E coborît din trecutul nu prea îndepărtat și reprezintă, fără ostentație, 25 de ani din istorie : 1919 — 1944, ani prin care el — individualizare colectivă a tuturor tinerilor care au pășit prin Facultatea de litere și filozofie a Universității din Iași — a trecut cu fiecare serie de studenți.

Celălalt tînăr, sigur pe el, cutezător, cu zîmbetul jucîndu-i în priviri, va vorbi al doilea. El este cel care a trăit toate prefacerile, toate urcușurile, mai abrupte sau mai domoale, ale unui alt sfert de veac, imediat următor : 1944 — 1969. Și, fiecare, din mijlocul anilor lui, își desfășoară imaginile, comparativ, conturînd toamna anilor dintre cele două războaie și primăvara de după 23 August 1944. Cadrul : Facultatea ieșeană de litere și filozofie, respectiv actuala Facultate de filologie, pe toate coordonatele sale.

CÎND AMINTIRILE ÎȚI SPARG PIEPTUL

— Și ne-am întors din nou la facultate ... Coridoarele, amfiteatrele, însăși clădirea Universității păstrau ceva din răceala de cuțit a războiului, învăluindu-ne sever într-o atmosferă prăfuită, sumbră, de mînăstire părăsită. Decanul, profesorul Ilie Bărbulescu, mai cărunt și mai adus de spate, strîngea mîini pe treptele de la parter. Philippide se plimba printre studenții zgribuliți sub frigul începutului de an 1919, sobru, în costumul de ceremonie pe care îl purta rareori. Spiridon Căpățînă din anul II venise din război fără mîna dreaptă. Corina Ciobanu era în doliu. Îi murise soțul, coleg de an, într-un atac, aproape de Oituz. Mai mult de jumătate din băieți veniseră în uniforme militare, făcînd zarvă la rectorat pentru a li se cere demobilizarea. Pe cîțiva dintre petiționari mi-i mai amintesc și acum, așa cum s-au iscălit : lt. P. Popovici, lt. Ion Apostol, cpt. Emil Miclescu lt. Nicolae Enache, lt. Ahmet-Bey, maior Al. Ioanițiu, lt. Gheorghe Zamfirescu și alții.

— Noi ne mutaserăm din nou la Iași , imediat după terminarea războiului, în 1945. Facultatea fusese refugiată la Alba Iulia, dar, și acolo, funcționase ca vai de ea : numai fete ; băieții, în majoritatea lor, mușcau țărîna departe, luîndu-se la trîntă cu oțelul ... Unii dintre ei s-au întors, ca și-ai voștri, tot în uniforme ... Dar abia prin 1946 facultatea „s-a așezat", oarecum, intrînd cu programul în normal ... Cîțiva dintre „mari" se mutaseră, însă, la București : George Călinescu, Al. Oțetea, Dan Bădăreu... Rămăseseră de la ei, proaspete, niște semnături pe o condică de prezență la care se închinau „bobocii" din anul I, ce nu-i putuseră audia ... La fosta gazdă a lui Călinescu, de pe str. Ionescu, în spatele liceului-internat, se organizau pelerinaje... Încercam și noi, vezi tu, să reintrăm în „matca studențească". Peste toate astea, crede-mă, se așeza, apăsătoare, povara grijilor cotidiene de atunci : cum să ne plătim gazdele și ce să mîncăm. Începuse foametea. Cele două cămine prăpădite de pe Sărărie și din Păcurari nu-i încăpeau nici pe-o șesime din studenții universității...

— Cu căminele începea și necazul nostru ... După război nu s-au putut redeschide cursurile anului universitar 1918—1919 decît prin februarie. Singurul cămin studențesc, aproape nelocuibil, era în curs de „restaurare" pînă la 1 iulie 1919, sub conducerea arhitectului Pompilian... Pentru „studentele domnișoare", cum li se spunea colegelor noastre pe atunci, nu exista cămin. Se dezbătea, însă, chiar în parlament, problema unei brume de buget pentru cumpărarea vreunui imobil destinat căminului de fete .... Perspective „erau". Cel puțin așa susținea doamna Zoe Mârzescu, delegata personală a reginei ... Fetele, ca fetele, sperau. Le-au sărit în ajutor cu fapta băieții de la litere. Pînă la urmă, tot s-au cumpărat două case particulare, pentru cămine, și cursurile au putut reîncepe ... De altfel, noi, cei de la litere, mai aveam și 10 paturi la cazarma de pe Copou, din cele 200 oferite de generalul Petală și încă 60 în incinta Spitalului „Berthelot" ...Dar tot în camere neîncălzite...

Din cei 350 de studenți, cîți avea atunci facultatea, numai 20 erau căminiști... Burse — doar 6, de numai 50 lei, din cele 48 ale Universității, nici una nefiind acordată în 1919 ; de frica armatelor germane, Casa de depuneri și consemnațiuni se mutase în străinătate și ... nu mai venise. Făceam zarvă, e drept, dar cu fereală : de frica „curentului bolșevic" comandantul Corpului IV armată declarase starea de asediu în tot orașul și-și pusese ochii pe noi, cei de la litere și filozofie... Delegatul nostru în senatul universitar remarca, de altfel, că „cei mai buni cărturari, cei mai lucizi, sînt socotiți instigatori, sînt arestați și trimiși în fața Curții marțiale".

— La noi era altă situație... Se deschiseseră alte orizonturi ... În ciuda foametei cumplite, a lipsei aproape totale de mijloace materiale, ne lansaserăm, cei mai mulți, în viața politică ... Aveam destui colegi comuniști... Știam că în curînd, foarte curînd, ne vom bucura de o viață nouă, la care abia dacă îndrăzneați să visați. N-aveam nici noi, pe atunci, burse, ci doar niște „gratuități" de masă și de casă, pentru cei mai săraci și mai silitori, dar intrase nădejdea în fiecare și, prin tot ce făceam, voiam să grăbim bucuriile viitoare. Profesorii Bîrsănescu, Ivănescu, Cioculescu, Dima, Caraman și alții erau alături de noi. Cînd a conferențiat Lucrețiu Pătrășcanu în amfiteatrul mare — prezentat de vechiul său prieten Gheorghe Agavriloaie, actualmente profesor la facultatea noastră — despre studențime, despre prezent și viitor, am tranformat simpozionul în manifestație politică. Pe unii dintre noi i-au așteptat pe un maidan de lîngă universitate cîțiva adepți ai „Sumanelor negre", cu cuțitele ... Din nou manifestație. La cinematograful „Sivolia", în satele din preajma Iașului, peste tot unde puteau, brigăzile artistice ale facultății și agitatorii voluntari erau în primele rînduri ale ostașilor puterii celei noi..

— Puterea cea nouă, despre care vorbești, își făcuse și printre noi simțiți pașii care se apropiau, ne dădeam seama, cu fiecare an care trecea. Artista M.V. spusese, de pe scenă, un monolog de duzină cu osanale de slavă în cinstea regimului... Toată galeria ridicase în aer teatrul ca răspuns, iar studenții de la litere au făcut la repezeală, în foaier, un „contra monolog", au așteptat-o pe artistă în piață și acolo, înconjurînd-o pe ea și pe jandarmii veniți s-o păzească, au obligat-o să asculte pînă-n zori versurile lor zvîcnind de lozinci roșii, iar la sfîrșit au silit-o să le și recite cu intonație. În conflictul ce a urmat cu autoritățile, a sărit în ajutorul studenților Nicolae Iorga...

Se realiza, încă de pe atunci, și unitatea de vederi politice, progresiste, cu facultățile de litere din București și din Cluj... Tot în 1919, Sextil Pușcariu ne-a trimis, în numele facultății surori de la poalele Feleacului, o telegramă cu un neasemuit suflu patriotic, ale cărei copii scrise de mînă au circulat printre noi săptămîni în șir... Sînt amintiri care, pur și simplu, îți sparg pieptul...

— Îmi amintesc, și eu, de multe din zilele victoriilor la care voi ați visat. La 30 Decembrie 1947 am părăsit, cei mai mulți, amfiteatrele, și am ieșit pe străzi... Corul facultății, cel mai bun cor din Iași, n-a avut odihnă zile la rînd... Apoi ședința, entuziasta ședință din 1948, cînd, în aula mare, s-au unit studenții comuniști cu cei socialiști... Știi cîți simpatizanți erau prezenți ? Nu mai încăpeau în sală... Apoi au urmat alte prefaceri, mai cuprinzătoare și mai profunde, prefacerile pentru care și generația voastră a pus inima și umărul, încă înainte de a-și închipui că se vor realiza cu adevărat...

PARALELE INEGALE PE DRUMURI DE ISTORIE

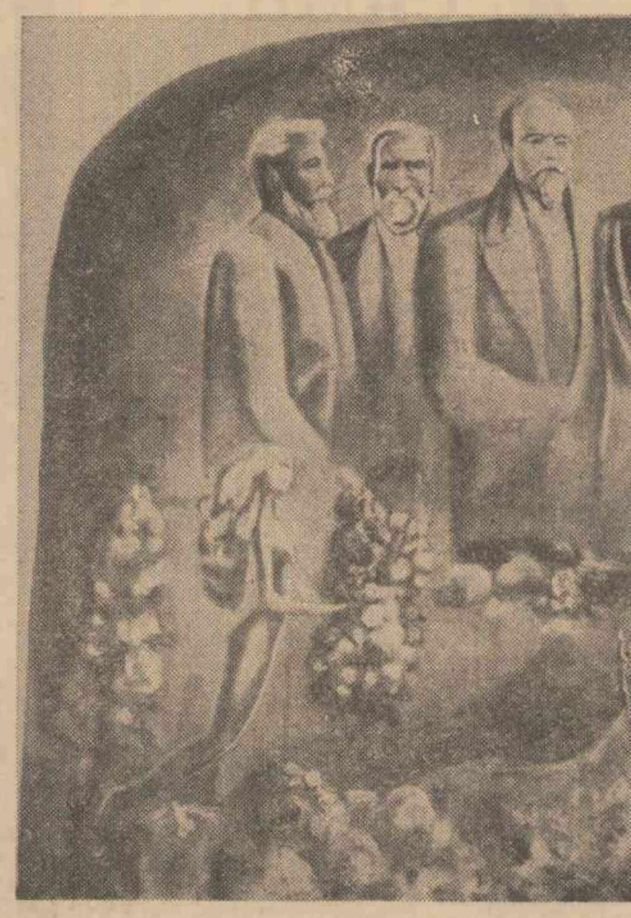
— În aceasta constă, într-adevăr, marea diferență : deși atît voi, cît și noi, am reînceput anii de facultate, după fiecare din cele două războaie, în condiții grele, n-a fost nevoie decît de doi, trei ani, pentru a-ți da seama că istoria contemporană își va îmbrăca haina de sărbătoare în fața generației voastre, de după 23 August... După primul război mondial speraserăm și noi, ca și toate păturile sociale, într-o schimbare. Nu s-a schimbat nimic. Nu s-a mărit nici numărul de burse — rămăseseră circa 50 la 3000 de studenți, cîți avea întreaga universitate — nu s-au îmbunătățit nici condițiile de cazare și nici sistemul de învățămînt, pe care l-am fi dorit cu adevărat democratic. În schimb, creșteau taxele. Un student de la litere avea de plătit, în 1927—1928, următoarele taxe : taxa de frecvență — 400 lei ; taxa pentru bibliotecă — 30 lei ; taxa specială de înscriere — 50 lei ; taxa pentru un examen parțial — 100 lei ; taxa pentru examenul de licență — 800 lei ; taxa pentru doctorat — 1 000 lei ; taxa pentru cămin — 200 lei. În acestea nu intra, firește, costul vreunei mese și, gîndește-te, taxele de la litere erau îndeobște mult mai mici decît la alte facultăți — ca dreptul sau cele politehnice — fapt pentru care eram și supranumiți „săracii Universității".

— Și noi plătiserăm unele taxe, în anii imediat următori războiului, dar, cu cît înaintam în socialism, ele scădeau, pînă au dispărut cu totul...

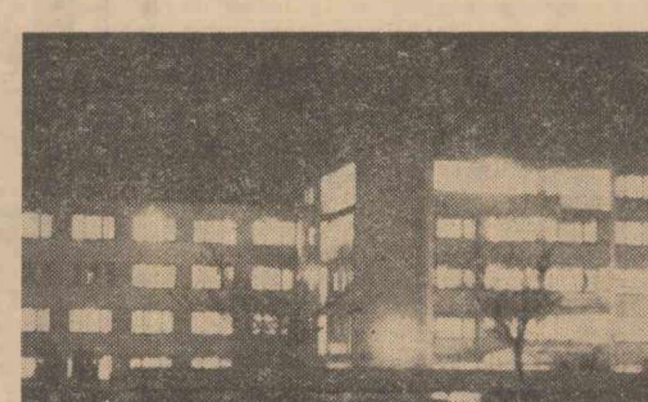
— Noi plăteam pînă și asistența medicală : 75 lei consultația, la „dispensarul" studențesc, unde băieții erau tratați de un medic ajutat de un student extern, iar fetele de o doctoriță și de o studentă externă. Și aceasta în timp ce numai la facultatea de litere și filozofie existau, în 1937, peste 60 de studenți cu grave boli sociale... Sanatorii ? Da, dacă aveai cu ce să ți le plătești...

— Noi avem un spital studențesc cu un personal calificat, format din peste 30 de cadre medicale. Consultațiile, tratamentul, spitalizarea sau sanatorizarea — firește, absolut gratuite. De altfel, în sanatorii nu mai avem în prezent nici un student de la filologie ; procentajul celor cu boli sociale a scăzut sub 0,5 la sută... E adevărat, plecăm în stațiuni balneare, pentru unele afecțiuni, dar cu mult mai mulți sînt cei care mergem, în vacanțe, în stațiuni de odihnă, în tabere la munte și la mare, în excursii... Totalul ? Anual, aproape 50 la sută din efectivul facultății...

— Ferice de voi, vorba moldoveanului. Eu aveam un coleg bolnav de T.B.C., pe care-l porecliserăm cu amărăciune „Stomac", pentru că deseori nu avea ce mînca. Purta, în toți anii de facultate, iarna, vara, aceiași pantaloni de doc bazonați și același surtuc pepit... Noapte de noapte „făcea peronul" în gară, ca hamal. A doua zi dormea la cursuri... Profesorul Mihai Ralea l-a chemat într-o zi în casa lui din str.

Compoziție de Sabin BĂLAȘA.

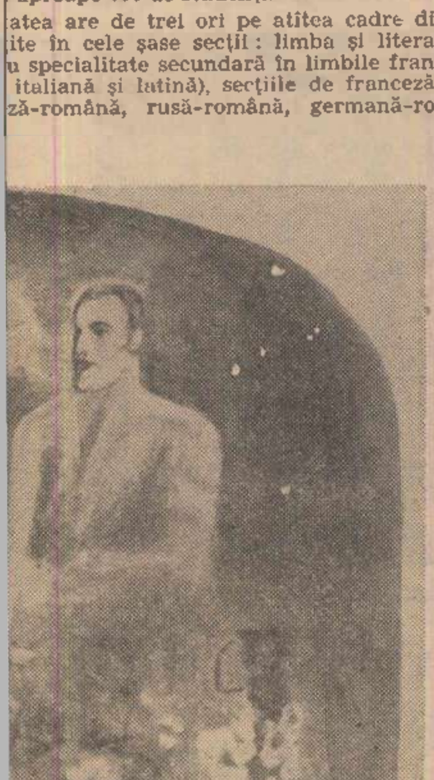
Construcții univers

Ianov nr. 2 bis, să-i ofere cu titlu de împrumut — că altfel „Stomac" se supăra — o sumă de bani...

— Și noi munceam, colega. În vara lui 1948 am plecat în masă pe șantierele naționale ale tineretului, cu entuziasm și drapele, cu toată dăruirea vîrstei de aur... Facultatea noastră a alcătuit brigada „Litere-științe", în Sectorul IV Rafaila, de pe șantierul Bumbești-Livezeni și niciodată nu s-a făcut de rușine. Aveam și „catalizatori" printre noi : Vasile Arvinte — actualul decan al facultății — Nicolae Ursu, Alexandru Andreescu, Ștefan Giosu și mulți alți colegi care ne electrizau, la un figurat mai aproape de propriu, cu dinamismul lor. Cînd lucrările de pe șantier au fost gata, spărgeam cerul cu uralele... Să ne fi văzut atunci...

— La drept vorbind, în generația noastră studențească nu numai „Stomac" se spetea muncind pentru existență. O statistică din anii 1926—1933 dovedea că peste 60 la sută dintre noi lucram pe unde puteam, în orele libere, pentru a izbuti să ne plătim dările universitare. După 1933, psihoza războiului, repercutată în scumpirea tot mai accentuată a vieții, le-a mărit și mai mult. Numai în anul universitar 1935—1936 s-au perceput de la studenții în litere și filozofie 1 316 700 lei ; taxe de construcție — 173 500 ; examene de admitere — 418 200 ; taxe de înscriere — 94 200 ; taxe pentru diplome — 37 800 ; taxe pentru examene anuale — 418 200 ; taxe pentru intrarea la bibliotecă — 174 800. Și, pentru că veni vorba de bibliotecă, află că stăteam foarte prost. În 1936—1937 existau doar 13 527 volume, fapt care l-a determinat pe Iorgu Iordan să declare într-o furtunoasă ședință de senat : „Pe ce să învețe studenții ? Cum să-i pregătim pe oamenii de litere de mîine, fără o bibliografie de specialitate ? Ce cărți putea cumpăra, de pildă, seminarul „Philippide", pentru biblioteca sa, cu suma de 8 500 lei, provenită din taxele plătite de studenți și împărțite la 20 de catedre ?" De altfel, pentru spo

bibliotecii se luptaseră, încă din 1926,
Dan Bădăreu, Petru Andrei, George Pascu
ea. Adevărul e că bibliotecile trăiau mai
ţii, ca de pildă cea făcută de profesorul
ihăileanu, prin testament...
denţii Facultăţii de filologie beneficiază,
, ca de altfel de toate studiile universi-
volume şi 7 000 periodice la secţia de
tură română şi de literatură universală
nă şi de alte 9 000 de volume şi 800 pe-
a de limbi clasice şi moderne a biblio-
de lectură se ridică, numai în faculta-
400 m.p.
n prin amfiteatre... În sălile de lectură
peau profesorii. Şi erau puţini... În
ultatea, cu secţiile de litere şi de filo-
profesori titulari, 2 agregaţi, 1 con-
nferenţiari suplinitori, 1 profesor supli-
5 — la care se mai adăugau 21 de asis-
aproape 700 de studenţi.
atea are de trei ori pe atîtea cadre di-
ite în cele şase secţii : limba şi litera-
u specialitate secundară în limbile fran-
italiană şi latină), secţiile de franceză-
ză-română, rusă-română, germană-ro-

ersitatea din Iaş

nă-engleză, cuprinzînd 1442 studenţi la
1023 la cursurile fără frecvenţă şi 130
otal, 2 595 de studenţi...
c, majoritatea căminişti...
. Peste 75 la sută. În afară de aceasta,
că numărul bursierilor s-a ridicat la
seama şi de faptul că o bursă de azi
aproape 6 ori mai mare decît o bursă

ei 5 (cinci ! ! !) bursieri de la litere,
îmbeşte amar primul vorbitor, oprin-
ea frazei, apoi continuă : Şi, gîndeşte-te
cu o bursă medie de 100—150 lei taxa
necesară pentru cazarea la „căminul
Maria" cu numai 10—14 paturi în
rul universităţii noastre din acei ani.
rofesor la facultatea de litere, spunea
anului universitar 1934—1935, în pre-
„Vremurile sînt excesiv de grele, tot
ai apăsătoare. Nevoile cu care luptaţi
Veţi avea nevoie de putere şi de rezis-
tenţi !".
bitor, privindu-şi cu compasiune fră-
orul, îşi plimbă gîndurile peste imen-
or universitare ale pătrarului de veac
t de comparaţii, de sentimente pe cît
atît de înalte. Discuţia continuă între
fără contenire. Este confesiunea ine-
ă, mobilizatoare, dintre două generaţii,
nilor noştri, de unde orizonturile se
colo de zare. Neîndoios, tot compara-
inua întotdeauna, cu valoare hiper-
eclintit a crezului şi a întregii noastre
tru făuritorul zilelor de azi — Parti-
mân.

Dragomir HOROMNEA

ENTUZIASM PLENAR ÎN RÎNDURILE STUDENŢILOR TIMIŞORENI

Publicarea Tezelor Comitetului Central al partidului pentru congres şi proiectului Directivelor Congresului al X-lea al P.C.R. privind planul cincinal pe anii 1971—1975 şi liniile directoare ale dezvoltării economiei naţionale pe perioada 1976—1980 a generat în centrul universitar Timişoara — ca, de altfel, pe întreg cuprinsul ţării — o atmosferă de entuziasm şi dezbateri grăitoare prin spontaneitatea şi intensitatea ei. Aflaţi în plină sesiune, studenţii şi cadrele didactice parcurg cele două documente, de maximă importanţă pentru complexa dezvoltare de viitor a patriei, cu interesul justificat al participantului direct la acţiunile politice, sociale, economice şi cultural-ştiinţifice contemporane, aceasta conferind evenimentului un caracter democratic, de masă. Însemnătatea excepţională pe care o va avea Congresul al X-lea al partidului, prefigurată de amploarea problematicii, de profunzimea şi puterea de analiză ale Tezelor, şi spiritul innoitor, limpede, al proiectului de Directive polarizează justificat şi atenţia studenţimii, a specialiştilor de mîine ai economiei, ştiinţei şi culturii socialiste.

Am discutat cu un număr de studenţi din cîteva institute de învăţămînt superior din Timişoara, constatînd, de la primele schimburi de cuvinte, adeziunea deplină de care se bucură documentele în rîndurile studenţimii de pe malurile Begăi. Entuziaşti, conştienţi de menirea lor în viitor, tinerii de pe băncile amfiteatrelor îşi dau aprobarea lor cetăţenească, convinşi de înalta ei semnificaţie politică, patriotică.

„Aprob din toată inima conţinutul celor două documente de partid — ne-a declarat Mircea Lăzărescu, **student în anul V al Facultăţii de medicină generală a Institutului de medicină — convins că ele pornesc de la cunoaşterea aprofundată a realităţilor concrete, a condiţiilor specifice ţării noastre şi că, ţinînd seama de cuceririle înregistrate pe plan mondial în cele mai variate domenii, ele prefigurează jaloanele dezvoltării în continuare a mecanismului nostru social-economic, conform necesităţilor naţionale. Mă impresionează strădania neîntreruptă a partidului spre perfecţiune, spre innoire, spre eliminarea a tot ce este perimat, şi în aceasta văd eu unul din cele mai nobile aspecte ale grijii sale pentru bunăstarea şi viitorul patriei. Ca viitor medic, îmi exprim satisfacţia cu privire la atenţia de care se bucură sectorul ocrotirii sănătăţii în perspectiva anilor 1971—1975 şi mai departe, fiind ferm convins că şi în acest domeniu Directivele partidului vor fi îndeplinite cu siguranţa şi promptitudinea dintotdeauna. Voi intra în producţie în primul an al viitorului cincinal şi sînt hotărît, încă de pe acum, să-mi aduc din plin contribuţia la realizarea acestor deziderate, în circumscripţia pe care mi-o doresc într-un sat din nordul Moldovei".**

Angelica Czelly-Czikelly, **studentă în anul IV al Facultăţii de fizică a Universităţii timişorene, ne-a declarat : „Tezele şi proiectul de Directive constituie, pentru fiecare dintre noi, un nou imbold în activitatea noastră profesională, de pregătire asiduă pentru meseria pe care ne-am ales-o. Liniile directoare trasate viitoarei dezvoltări a economiei naţionale sînt precise, de claritatea diamantului, imprimîndu-ne siguranţă în activitate şi, în acelaşi timp, dîndu-ne garanţia realizării noastre optime în viitor. Mă refer, se înţelege, şi la atenţia de care se bucură în proiectul de Directive învăţămîntul de toate gradele, căruia i se prefigurează în continuare un amplu plan de perspectivă. Voi fi, probabil, profesoară şi mă bucur din inimă că pînă în 1975 se va generaliza învăţămîntul obligatoriu de 10 ani. Este, în primă şi în ultimă instanţă, o cerinţă majoră a civilizaţiei contemporane, care ridică tuturor probleme din ce în ce mai complexe, legate de pregătirea profesională.**

Studentul Bruno Halsdorfer, **din anul II al Facultăţii de stomatologie a Institutului de medicină, şi-a exprimat, împreună cu un grup de colegi, satisfacţia prilejuită de preocuparea sporită a P.C.R. pentru creşterea venitului naţional, pentru ridicarea nivelului de trai al populaţiei, pentru adîncirea şi lărgirea democraţiei socialiste, considerînd că aceasta este „expresia cea mai convingătoare a înaltei responsabilităţi de care dă dovadă partidul în faţa poporului, pentru a cărui unitate politică şi morală, bunăstare şi fericire militează cu atîta înţelepciune şi perseverenţă". La acestea, studentul** Dragomir Magdin, **din anul V al Facultăţii de filologie, a adăugat : „Nivelul de trai al unui popor este dat nu numai de bogăţia materială, ci şi de cea spirituală, ambele condiţionîndu-se reciproc pe treptele superioare ale civilizaţiei. Proiectul de Directive preconizează să se acorde şi în viitor sprijin multilateral tuturor formelor culturii, pornindu-se de la lărgirea şi folosirea mai bună a bazei materiale. Avem, astfel, certitudinea că perioada 1971—1975 va fi o perioadă de avînt nu numai în economie şi ştiinţă, ci, prin sporirea avuţiei materiale şi a bazei materiale a culturii, va constitui şi o ridicare substanţială a ştachetei nivelului de trai. În acest context, rolul nostru, al viitorilor oameni de litere, va fi clar : să ne aflăm în primele rînduri".**

Schiţa dezvoltării economiei naţionale pînă în 1980, avînd la bază dezvoltarea industriei şi agriculturii, creşterea susţinută a productivităţii muncii, extinderea relaţiilor dintre state şi problemele legate de venitul naţional este, de asemenea, în atenţia unui mare număr de studenţi. Istvan Balint, **din anul V al Facultăţii de matematică, ne-a declarat : „Atunci cînd un popor îşi planifică succesele pe o perioadă relativ îndelungată, cum e cazul nostru, înseamnă că el este pe deplin stăpîn pe soarta sa. Înseamnă, de asemenea, că perfecţionarea orînduirii şi de stat, aflată în continuă creştere, creează premise sigure pentru realizarea dezideratelor majore ale partidului, pe toate planurile, pe baza cimentării unităţii şi coeziunii naţiunii noastre socialiste. Consider că frăţia dintre poporul român şi naţionalităţile conlocuitoare — accent de mare importanţă al Tezelor C.C. al P.C.R. pentru Congresul al X-lea al partidului — constituie cheia de boltă şi garanţia tuturor succeselor spre care păşim, strîns uniţi. Mă aflu în pragul examenului de stat şi, peste foarte puţină vreme, voi pleca în producţie. Acolo, la locul de muncă, alături de ceilalţi tovarăşi ai mei, români, maghiari, germani, sîrbi şi de alte naţionalităţi, voi fi fericit să mă aflu în frontul larg al celor care vor realiza Directivele pe care azi le aprobăm în faza de proiect".**

D. H.

Vom înfăptui cu maximă răspundere sarcinile ce ne revin

Mă aflam în Cluj cînd în ziare au apărut Tezele C.C. al P.C.R. pentru al X-lea Congres al partidului. Mă aflam încă la Cluj după publicarea proiectului Directivelor Congresului al X-lea al P.C.R. privind viitoarea dezvoltare economică a ţării. Şi am putut urmări pe viu efectul pe care l-au marcat asupra studenţimii clujene aceste documente, atracţia sau, mai bine zis, fascinaţia pe care ideile cuprinse în Teze şi măreţul plan de dezvoltare a ţării o exercită asupra cetăţii universitare de pe Someş.

Pe stradă, în parcuri, în cămine, în holurile Universităţii şi pe coridoarele Politehnicii, la intrarea în Institutul de arte plastice sau la bibliotecă, în pauza dintre orele de „toceală" sau după ieşirea victorioasă de la un examen dificil, studenţii abordează cu viu interes, cu competenţă, cu pasiune documentele de excepţională însemnătate teoretică şi practică ce preced evenimentul epocal pe care îl va constitui al X-lea Congres al P.C.R.

Dar, să le dăm cuvîntul. În holul unui cămin al Universităţii un grup masiv de fete, printre care s-au infiltrat şi cîţiva colegi, discută cu aprindere problemele cuprinse în acea parte a proiectului de Directive *care se referă la dezvoltarea învăţămîntului.*

„Nici nu vă daţi seama cît de importantă este pentru noi această frază, în aparenţă destul de seacă, dar care concentrează la modul optim preocupările partidului şi statului nostru pentru ridicarea nivelului intelectual al maselor : „În anii 1971—1975 va fi în continuare dezvoltat şi modernizat învăţămîntul de toate gradele". Ca una care am lucrat deja în învăţămînt, funcţionînd ca profesoară suplinitoare la liceul din comuna natală, am constatat pe viu setea de cultură a oamenilor, dorinţa lor de a-şi ridica tot mai mult nivelul profesional şi de cultură generală. Şi iată, spre marea mea satisfacţie, partidul continuă să aşeze învăţămîntul printre marile sale preocupări, să înscrie la loc de cinste în planurile construcţiei societăţii comuniste învăţămîntul", ne spune Adriana Gaspar, de la Institutul pedagogic.

„Într-adevăr, intervine politehnistul Horia Bădău, această preocupare permanentă a partidului nostru pentru ridicarea continuă a nivelului profesional, ştiinţific şi cultural al maselor de oameni ai muncii pentru perfecţionarea neîncetată a cadrelor este cum nu se poate mai elocvent ilustrată de ideile cuprinse în Teze, *de prevederile concrete din* Directive".

Şi discuţia continuă, însufleţită, aprinsă, fiecare din participanţi descoperind noi şi noi valenţe mobilizatoare ale Tezelor *şi* Directivelor, *noi aspecte şi idei pe care ei înşişi le cunosc sau le-au gîndit, dovadă grăitoare a faptului că documentele Comitetului Central sînt bazate pe o profundă cunoaştere a vieţii, a necesităţilor oamenilor muncii şi a aspiraţiilor lor.*

Rostas Zoltan, *redactor şef adjunct al revistei studenţeşti „Echinox", ne vorbeşte despre satisfacţia sa pentru modul în care Tezele şi Directivele prevăd dezvoltarea multilaterală a tuturor judeţelor ţării, pentru modul în care e concepută dezvoltarea personalităţii fiecăruia : „Ca viitor intelectual comunist nu pot să nu-mi exprim din toată inima adeziunea faţă de aceste înalte principii politice, nu pot să nu exprim recunoştinţa noastră, a studenţilor, pentru viitorul luminos pe care îl avem în faţă, pentru posibilităţile care ni se oferă de a contribui practic la crearea acestui viitor. Alături de colegii mei români, maghiari, germani şi de alte naţionalităţi, alături de întregul popor mă simt chemat să iau parte cu toate forţele şi cunoştinţele mele la munca de traducere în viaţă a Tezelor şi Directivelor partidului".*

Şi, asemeni celorlalţi studenţi clujeni, Zoltan Rostas cinsteşte prin rezultatele excelente obţinute în actuala sesiune de examene numele de student, exprimînd astfel în modul cel mai grăitor sentimentele sale patriotice, elanul său politic şi spiritual.

Tezele şi proiectul de Directive îşi află multipli şi fideli interpreţi în toţi cei 15 000 de studenţi ai Clujului, în fiecare din profesorii care transmit către generaţiile viitorului mesajul ştiinţei, al gîndirii, al umanismului.

Cu luciditatea dar şi cu pasiunea comunistului, Tipl Lucel, *preşedintele C.A.S. din Facultatea de mecanică, ne vorbeşte despre sarcinile deosebite care revin viitorilor ingineri mecanici în aplicarea* Directivelor, *în munca de edificare deplină a societăţii socialiste în România.*

„Partidul îşi propune, aşa cum era şi firesc, dezvoltarea pe mai departe a industriei. Noi, viitorii constructori de maşini, nu trebuie să ne precupeţim eforturile, pentru a dobîndi în facultate cele mai înalte cunoştinţe de specialitate, pentru a fi la curent cu tot ce e mai nou în ştiinţa noastră, în tehnică şi în ştiinţa conducerii industriei.

Faptul că integrarea noastră în producţie coincide în timp cu anii cheie ai viitorului cincinal ne atrage deosebite răspunderi, legate îndeosebi de modernizarea procesului de producţie. Numai pregătindu-ne la nivelul cel mai înalt vom putea face faţă cu succes acestor sarcini."

Şi Clujul universitar învaţă şi gîndeşte tot mai intens şi mai profund, se mistuie creator într-un formidabil incendiu intim prilejuit de momentul istoric al confirmării unor direcţii de muncă şi viaţă, de covîrşitorul moment politic şi patriotic pe care îl constituie fiecare clipă din acest dinamic prezent al construcţiei societăţii comuniste pe pămîntul României.

Ov. PĂUN

EVRIKA!

AGENDA COSMONAUTICĂ

Mai – luna Lunei și a Luceafărului

Agenda evenimentelor cosmonautice petrecute în cursul lunii mai a.c. consemnează două realizări de mare însemnătate, ambele cuprinse în programul de cercetare a corpurilor cerești învecinate Pămîntului.

Ne referim la cercetările întreprinse de specialiștii sovietici cu ajutorul stațiilor automate interplanetare din seria „Venus" și la incursiunea lunară efectuată de specialiștii americani la bordul navei „Apollo-10".

Succesul strălucit al acestor acțiuni, importanța rezultatelor obținute pentru lărgirea orizontului cunoașterii umane, situează evenimentele menționate printre cele mai reprezentative experiențe științifice ale anului.

Studiul planetei Venus cu aparate cosmice a început în anul 1961, cînd spre această planetă și-a luat startul stația interplanetară „Venus—1". De la această dată pînă în prezent, specialiștii sovietici au desfășurat o vastă activitate pentru perfecționarea aparatului spațial, rachetei purtătoare, sistemelor de dirijare și control etc., înregistrînd în cadrul acestui program succese tot mai importante.

Astfel, în anul 1966 a doua stație din această serie, avînd o greutate de 1,5 ori mai mare, s-a apropiat pînă la 24 000 kilometri de planeta Venus, pentru ca, un an mai tîrziu, un aparat similar să atingă suprafața acestui corp ceresc.

Este momentul trecerii la o nouă fază, aceea de a asigura căderea lină a obiectivului spațial, în vederea creării condițiilor optime unor investigații de anvergură privind atmosfera planetei. Prima acțiune de acest gen a fost întreprinsă în anul 1967 și s-a soldat cu obținerea unor date științifice cu totul inedite.

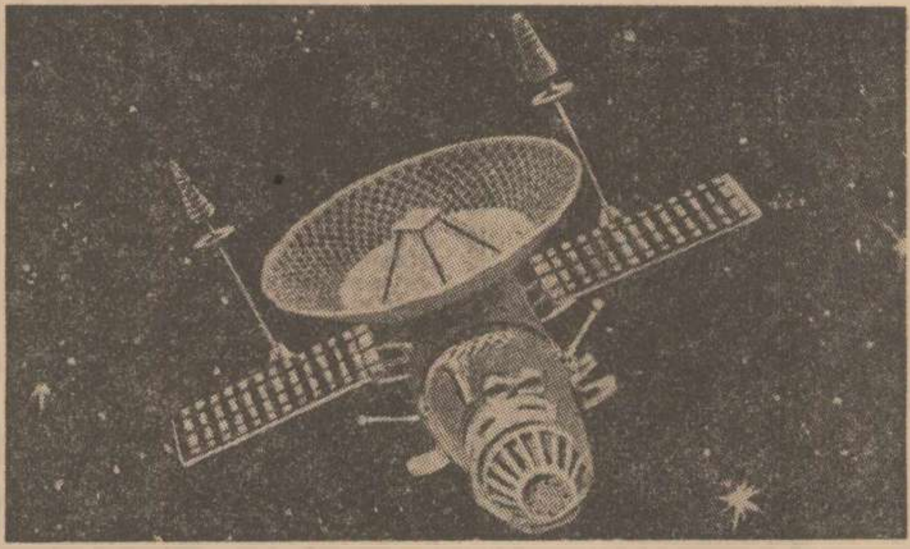
Pe baza experienței acumulate, specialiștii sovietici au trecut în acest an la desăvîrșirea unui program științific mai complex, prin lansarea în luna ianuarie a două stații de același tip, pe trasee aproape identice.

Stația interplanetară „Venus-5" s-a apropiat de obiectivul călătoriei sale în dimineața zilei de 16 mai. Înainte de intrarea în atmosfera planetei aparatul de coborîre lină s-a desprins de stație, după care au intrat în funcțiune sistemele de frînare și concomitent aparatura științifică de măsură.

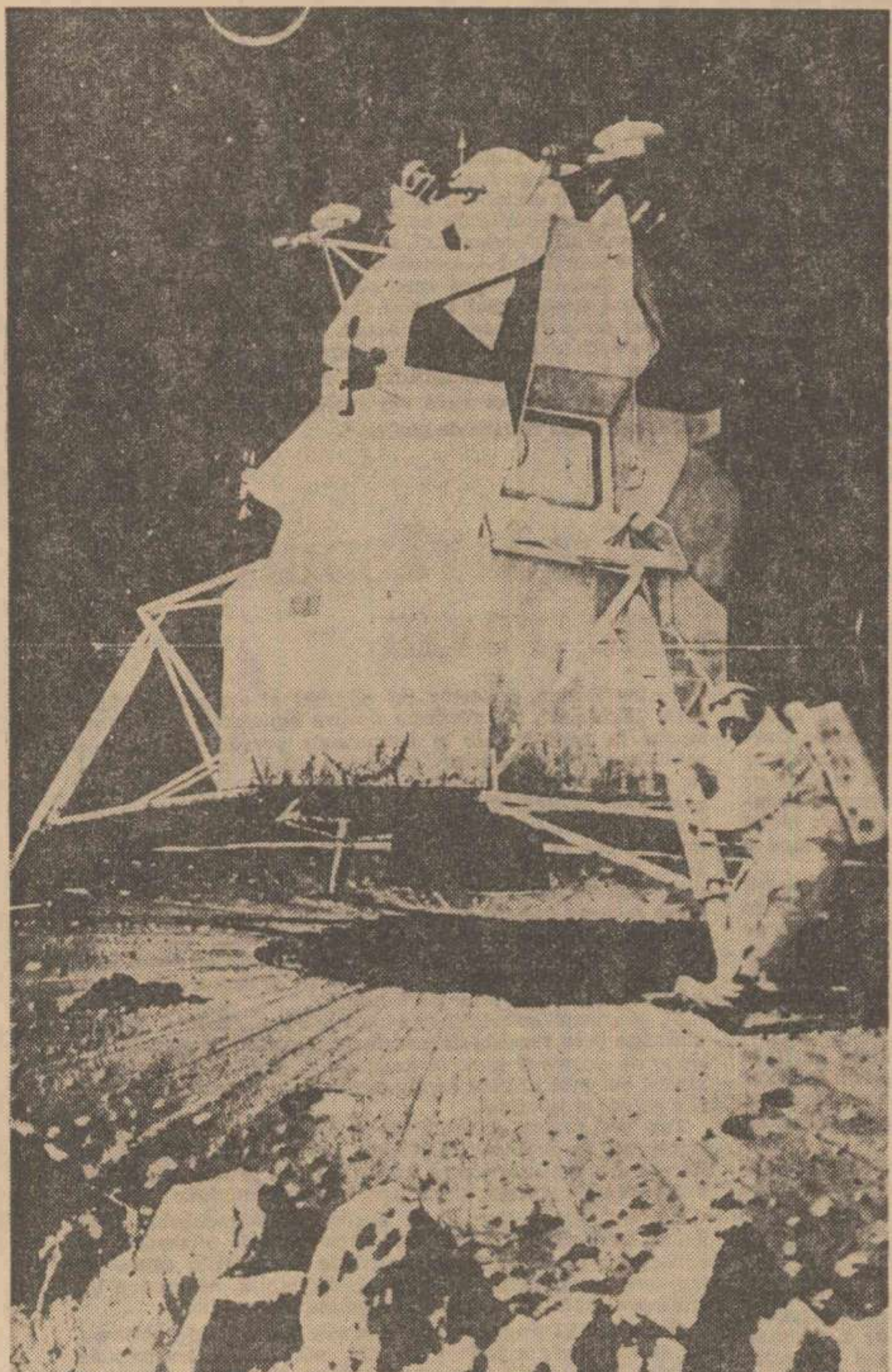
Principial, operațiile de frînare se aseamănă în mare măsură cu cele utilizate pentru readucerea la suprafața Pămîntului a vehiculelor cosmice cu echipaj. Într-o primă etapă, caracterizată de creșterea substanțială a suprasarcinilor și a temperaturii învelișului, s-a realizat frînarea aparatului de la viteza de 11,17 km/s, pînă la viteza de 210 m/s; apoi, un sistem adecvat de parașute a asigurat căderea lină pe suprafața planetei. În timpul celor peste 53 minute, cît a durat faza căderii parașutate, s-au efectuat numeroase cercetări privind parametrii fizici și chimici ai atmosferei venusiene, corelate cu informațiile furnizate de radioaltimetrul de bord privind distanța modulului cu aparatura științifică față de suprafața planetei. A doua zi, stația „Venus—6" atinge limitele exterioare ale atmosferei planetei, la o distanță de 300 km de locul de intrare a stației anterioare, repetînd aceleași secvențe de zbor și același program de măsurători.

Cu ajutorul aparaturii științifice de la bordul celor două module au fost efectuate măsurători privind presiunea, densitatea, temperatura și compoziția chimică a atmosferei venusiene, repartiția în altitudine a vînturilor, plafonul straturilor noroase, procesele fizice ce se desfășoară în apropierea suprafeței planetei etc.

Spre deosebire de cercetările anterioare, aceste măsurători au fost făcute de această dată aproape simultan în două regiuni diferite ale planetei, fapt care va permite specialiștilor sovietici să obțină o imagine cuprinzătoare privind distribuția spațială a parametrilor fizico-chimici ce caracterizează atmosfera planetei vecine.

„Venus-6" în drum spre obiectivul călătoriei sale

Repetiția fotografică a aselenizării

Datele transmise de cele două laboratoare spațiale sînt prelucrate în prezent în institute de cercetare specializate. Primele rezultate, cu totul surprinzătoare, nu au întîrziat să apară: în atmosfera planetei concentrația de bioxid de carbon este de 93—97 la sută, conținutul de azot atinge 2—5 la sută, iar cel de oxigen nu depășește 0,4 procente; temperatura variază între 25 și 320 grade Celsius, iar presiunea atinge valori cu totul neobișnuite: 27 atmosfere.

Aceste valoroase informații științifice, cît și cele ce vor urma, vor contribui într-o măsură considerabilă la întregirea cunoștințelor noastre privind planeta Venus, atît de inaccesibilă pînă în prezent unor cercetări de anvergură cu mijloacele clasice, astronautice.

Totodată, aceste rezultate vor putea fi folosite pentru elucidarea fenomenelor care au avut loc în trecut pe Pămînt, la explicarea unora dintre marile întrebări ce frămîntă știința actuală, privind istoria planetei noastre și a sistemului nostru solar.

După încheierea călătoriei celor două stații venusiene, la 18 mai, o nouă navă cosmică americană din seria „Apollo" se înscrie pe o traiectorie lunară, în vederea efectuării repetiției generale a evenimentului anunțat pentru luna iulie, cînd doi pămînteni vor debarca pe suprafața satelitului planetei noastre.

De această dată echipajul vehiculului cosmic este format din Thomas Stafford, John Young și Eugene Cernan, toți trei încercați cosmonauți, antrenați pentru această complicată misiune cu ocazia zborurilor efectuate la bordul unor nave din seria „Gemini".

Programul de zbor, conținînd unele elemente comune misiunilor efectuate anterior, a cuprins o serie de operații și manevre de-a dreptul spectaculare, destinate verificării întregului sistem, inclusiv a modulului lunar.

Astfel, spre deosebire de etapa anterioară, de această dată modulul lunar este verificat în condiții cît mai apropiate celor în care se va efectua premiera spațială din iulie. În a treia zi de zbor, nava spațială „Apollo—10" se înscrie pe o orbită circumlunară, inițial eliptică și apoi circulară, aceasta din urmă fiind situată la distanța de 112 km. de suprafața Lunei. A doua zi are loc momentul culminant al acestei misiuni: modulul lunar, comandat de Stafford și Cernan se desprinde de vehiculul principal și cu ajutorul motorului propriu se înscrie pe orbita de apropiere de suprafața astrului nopții. Depărtarea de Lună la periseleniu este de aproximativ 15 km. Este un prilej de profundă emoție pentru cei doi cosmonauți să admire peisajul lunar, de la o distanță atît de mică, inaccesibilă pînă atunci nici unui pămîntean.

După 8 ore și jumătate de zbor, modulul lunar revine pe orbita inițială, se realizează întîlnirea și cuplarea acestuia cu vehiculul principal rămas în orbita de așteptare, după care începe programul cunoscut de revenire spre Pămînt și amerizare.

Informațiile furnizate cu ocazia acestui zbor sînt folosite de specialiștii americani pentru definitivarea tuturor detaliilor privind următoarea incursiune lunară, cum sînt locul de debarcare, programul manevrelor de transfer, de întîlnire orbitală, de aselenizare, decolare de pe suprafața Lunei etc.

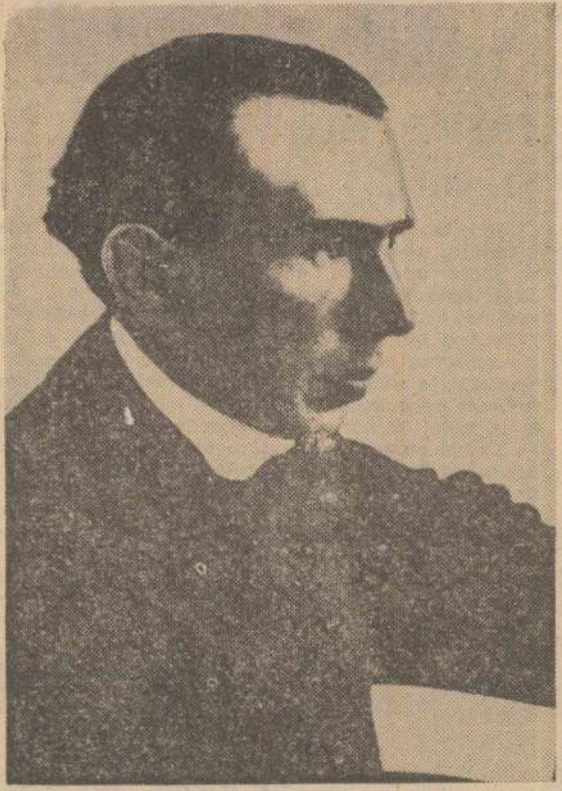
Ultimele incursiuni ale navelor „Apollo" au scos în evidență un fenomen cu importante consecințe asupra traiectoriei zborului în apropierea Lunei. Este vorba despre numeroasele anomalii ale cîmpului gravitațional lunar. Acestea se manifestă sub forma unor creșteri sau micșorări locale ale atracției lunare, sau sub forma unor deviații ale direcției forței de atracție. Ca și în cazul Pămîntului, aceste anomalii gravitaționale se datoresc neomogenității solului lunar, evidențiindu-se regiuni cu densitate sporită, cît și regiuni cu densitate foarte scăzută.

Unii comentatori afirmau că ar fi posibil ca prima aselenizare a unui vehicul cu echipaj uman să aibă loc chiar în cadrul acestei misiuni. Într-adevăr, modulul lunar a efectuat toate operațiile necesare acestei faze de zbor, inclusiv orientarea sa în vederea coborîrii pe Lună. Prudența specialiștilor care au coordonat efectuarea acestei călătorii spațiale, de altfel cu totul justificată de complexitatea misiunii și de numeroasele necunoscute ale acestei dificile probleme tehnico-științifice, a limitat programul de zbor la fazele menționate mai înainte, conferind evenimentului cosmonautic din luna mai rolul unei etape de omologare finală a tuturor componentelor navei cosmice „Apollo—11".

În prezent, nava „Apollo—11" este montată împreună cu racheta purtătoare pe rampa de lansare, întregul ansamblu fiind supus unor minuțioase verificări, concomitent cu efectuarea tuturor operațiilor de pregătire pentru zbor.

Așadar, un vis de milenii al omenirii este pe cale de a se împlini. Ne mai despart doar cîteva săptămîni pînă cînd primii pămînteni vor debarca pe suprafața astrului nopții. Succes deplin acestei temerare acțiuni de importanță epocală în istoria civilizației umane.

Conf. univ. M. NIȚĂ
secretar adjunct științific
al Comisiei de astronautică
a Academiei R. S. România

„Un cogito românesc al tinereții"

Pârvan și sentimentul spiritualității dinamice

Există prefețe istorico-spirituale ale omenirii pe care înaintașii le lasă deschise generațiilor care urmează spre a le împlini și continua cu întreaga lor devoțiune ideatică : hrănind perioadele de cultură cu măsura ființei lor, a conștiinței prin care acționează, dăruind totul prin acea dinamică spirituală care definește o epocă. Dincolo de imitația efemeră și succesul de o clipă, acești înaintași se poate spune că lucrează pentru eternitate, smulgîndu-i nemărginitul, apropiindu-l de noi, făcîndu-l luminos prin fragmentele de idei dăruite trecătoarei durate omenești. Ar fi să ne oprim aci pentru a conchide că atîta e suficient măreț. Dar, în deflexiunea temporară acești „eroi ai gîndului" ne rețin de cîte ori scrutăm îndepărtatul viitor sau prezentul actual.

Dintr-o astfel de perspectivă ne apare figura lui Vasile Pârvan, căutătorul stăpînit de spiritul viu creator, de la a cărui moarte se împlinesc în această lună 42 de ani (1882—1927). Îl cunoaștem pe riguros om de știință Pârvan robit de acea sete nemuritoare care despică faptul de viață pentru a-l explica, a-l ordona și a-i da pecetea legității. Îl urmărim în desișurile de protoistorie, călcînd ca și zeii pe marmurele sufletului nostru străbun, luminînd ființa noastră originară în plasma dacică nepieritoare peste vicisitudinile istoriei noastre. Îl știm pe Pârvan răscolitorul antichităților care deschid veacuri de legendă și închid altele, apuse de acum în tomul fără vîrstă al **GETICEI**, ușurînd drumul spre noi și spre alții din jurul nostru. Poposim cu Pârvan ziditorul de școli spirituale, domnitorul care ridică în numele fiecărei idei un templu al nobilului cuget, ctitorind școli de cercetare pînă la margini de mare sarmată și dincolo de ea ; Școala Română din Roma Cezarilor purtînd gloria neamului de la Dunăre și Carpați. Îl reedităm în ipostazele vremii sale, ca animator de frunte al activității Academiei Române, al numeroaselor societăți științifice și literare, prezent în frămîntările epocii cum atestă revistele timpului. Și, totuși, cel care a trăit doar 45 de ani de viață nu va fi cunoscut în întregime dacă nu vom lua în seamă pe strălucitul profesor și educator al generației tinere, pe care, chiar în apoteoza activității sale, a îndrumat-o din aproape în aproape pe căile spiritului dinamic și creator.

Profesorul Pârvan a fost preocupat necontenit, ca îndrumător și educator, de cunoașterea potențelor tinereții, de folosirea lor integrală, activă și spornică pentru impunerea geniului românesc. Cînd vom poposi asupra paginilor din **Memoriale, Idei și forme istorice, Getica, Gînduri despre lume și viață...** și atîtea altele, vom găsi acolo o adevărată metodologie a gîndirii, a meditației senine, înțelepte și cuprinzătoare prin tot ce năzuiește în sine și dincolo de ea. Din acest motiv, Pârvan a pus ca nimeni altul problema formării generației tinere, condiția intelectualului responsabil față de sine, de țară și în fața umanității întregi, necesitatea ridicării muncii și luptei cu inerția la cea mai înaltă dimensiune a vieții noastre.

Fiecare tînăr este o forță care se angajează în ceasul zilelor sale ; **nu poți fi decît fiul epocii tale, și în această competiție se verifică tot ceea ce năzuim să transformăm în fapte.** Se simte deci nevoia ca să aducem în forul cetății, care este umanitatea întregită, tot ceea ce dăltuim prin fapte și spirit.

Pentru a ne putea apropia de Pârvan ar trebui să vorbim despre el în silabele tăcerii, căreia el însuși i-a dedicat în murmur una din cele mai ispititoare filozofii.

Aplecat către condiția fundamentală a realităților vieții, către modul în care generațiile succesive își află locul firesc în ordinea activității și osîrdiei omenești continue, autorul **Geticei** considera că fără anumite determinante nu e posibilă înțelegerea drumului sinuos al efortului depus de fiecare generație în parte pentru știință. De aceea, întocmind un adevărat plan de organizare modernă a învățămîntului superior universitar, Pârvan dădea premisele necesare acestui învățămînt și implicit Universității. Aceasta din urmă ar avea ca scop, printre altele, „**a forma caractere printr-o educație specială în institute de viață socială universitară, și de a da o concepție despre lume matură, etic-națională tuturor membrilor ei**". Reprezenta acest lucru un deziderat insular, deconectat de la orice realitate existențială a unei generații în formare ? Evident că nu ! Și, în numele unui asemenea crez, Pârvan a militat neobosit pentru statornicirea celor mai viabile temeiuri de viață spirituală în rîndul tinerimii. În excursul său, autorul **Geticei** ține trează conștiința spiritualității noastre, sentimentul puternic al datoriei față de societatea în care trăiești și căreia trebuie să-i fii prezenta de neînlocuit prin tot ceea ce faci. Într-un asemenea context putem înțelege astăzi îndemnurile aporeticului Pârvan, omul condiționat de imperativele spiritului pe de o parte, iar pe de altă parte reificînd în permanență acest firesc uman al vieții, înțeles ca nimeni altul din epoca lui. **Sentimentul datoriei spirituale nu poate fi tulburat de asperitățile momentului : el se constituie ca roca puternică în vijeliile și greutățile care vin asupră-i, dar, dincolo de ele și deasupra lor, el învinge.**

Intelectualul nu poate fi omul unui moment provizoriu, el lucrează pe măsura duratei omenirii, și fiecare acțiune a sa este o imagine a cursului evolutiv al generațiilor.

Modelul oferit de Pârvan în această direcție viza nevoia de autodepășire, de înfrîngere a îndoielilor și încetinelii în acțiune, de prospectare a unor căi proprii, care să dea vieții acea armonie care se desprinde din ritmul viu al cosmosului ce ne înconjoară. Din dorința de a acționa întotdeauna pentru a dezvălui marginile zilei de ieri și țărmurile zilei de mîine, Pârvan cerea să facem o nestrămutată lege a conduitei noastre cu forță cutumiară. Dintr-o asemenea lege s-a ridicat acel florilegiu al spiritului care se cheamă la Pârvan **Datoria vieții noastre.** Așa cum l-ar trăda titlul, el pare să împrumute acel neîndurător „dura lex" al vieții, ori ceva din împietritul imperativ categoric kantian, dar distanța de acestea este uriașă prin concepție și metodă. Pârvan conectează la „datoria vieții noastre" acea flexibilă stare a gîndului care irizează universul prin modulație și tăcere aprinsă în cuget. Din zona acestui relief spiritual, neliniștitul Pârvan, aflat sub dominația aporeticului, căutînd sensuri și direcții sub împărăția gîndului, învegeta drumul vieții creatoare de forme și tării de nedescris. Întoarcerea la viață, ca Ulise la ai săi, era suprema decizie simțită și apoi devenită certitudine. De aceea el a condamnat erezia **„Creării de genii prin fabricile de cultură care ar fi Universitățile și Academiile, formînd niște docili papagali intelectuali și a unor gelatinoase nevertebrate etice".** Fără chemare, sacrificiu propriu nu există drum către știință și cunoaștere. Autorul **Memorialelor** veștejește orice credință deșartă care tinde către uniformizare și multiplicare mecanică a ideilor.

În mica paranteză a vieții, întotdeauna — spune Pârvan — **„marile întrebări ale sufletului omenesc conștient de continuitatea istorică a gîndirii omenești luptătoare se pun din nou : cum să facem cercetarea realului, cum să se îndrumeze căutarea adevărului, cum să se înțeleagă frumosul ; cum să se ia poziție față de lume și viață ; cum să se înnobileze scopurile vieții sociale în folosul binelului social".** O astfel de convingere este străbătută de suflul viu, dinamic al spiritului creator, se îndreaptă împotriva suficienței, a slăbiciunilor și cedărilor ușoare în fața imprevizibilului.

Datoria noastră constă tocmai în a găsi calea proprie între atîtea posibile, în a discerne prin noi ceea ce ne înconjoară, în integrarea individualității noastre în succesiunea istorică a generațiilor, în formarea personalității. Nu înseamnă că toate acestea se realizează de la sine. Disonanțele vieții sînt deseori mai puternice, uzează ce este latent afirmativ în noi.

O latură dinamică, care însuflețește fiecare colț al activității și formării noastre, ține de **„complexul potențelor spirituale latente în sufletul național și general-uman al maselor și indivizilor"** — spune Pârvan. În realitatea vie a națiunii își găsește orice generație tînără deplina ei identitate spirituală și materială. Comunicarea fericită între generații s-a realizat și ea din această încercare pe terenul națiunii, a idealurilor ei umanitare, a conlucrării pentru binele general. O pildă vie ne stă însăși națiunea română, caracterizată deseori inexact ca fiindu-i proprii fatalismul, „tradiționalismul" și asprimea vieții. Ceea ce trebuie și este de înțeles în cazul acestor trăsături ne-a dovedit însuși cursul istoriei noastre. Dacă ar fi să acceptăm acel fatalism atunci acestuia am putea spune că-i corespunde altceva : splendida etică optimistă după Pârvan — țărmurită în viziunea filozofică a creațiilor noastre, după cum tradiționalismul n-a exclus niciodată acea transmisiune de valori progresiste spirituale ale umanității. Pe acest drum al confruntării de valori și-au adus aportul lor toate generațiile la edificarea unui pămînt în care dorința de dreptate și libertate e una cu viața însăși. Tinerimea în acest sens poate înțelege creația înaintașilor, iar **„naționalul nu e ținta supremă a spiritualizării, ci e materialul brut care ar fi înnobilat prin gîndirea general umană, astfel încît creațiunile lui să devie pretutindeni și etern valabile".** Privirea lui Pârvan se îndreaptă îndeosebi către tinerime, căci în rîndul acesteia — spune el — **„avem de intensificat ceea ce este general-omenesc".**

Din acest motiv, este necruțător cu superficialitatea, cu îngustimile și jumătățile de măsură care duc la un **„hamalîc stupid al tuturor nechemaților ce nu știu, nu pot, nu vor lupta pentru mai mult gînd".**

Dacă certitudinea existenței noastre și a valorii ei s-ar cere cunoscută și verificată, ea ar trebui legată de fiecare rezultat dobîndit, prin muncă, necontenită muncă. În cuvinte minunate Pârvan face un adevărat elogiu muncii. Numai crezul adînc în muncă poate defini orice aspirație umană. Acest crez cere **„Să muncim în libertate, să creăm în libertate, să cîntăm vieții cel mai frumos imn pe care l-ar putea sufletul nostru cuprinde în adîncurile lui. Munca e ritmul vieții. Ea dă ca și libertatea tărie și frumusețe, și caracter propriu ființei noastre. Iar de multa muncă a milioanelor de lucrători harnici, luminează omenirea ca soarele în amiază"**

Concepția dinamic-contemplativă a lui Pârvan, stînd tocmai prin această asociere sub semnul aporeticului, este una a eternității, căci existența umană se simte în „sinritmia cu mișcarea cosmică" care face mai plină, mai reală „datoria vieții noastre". Cîtă distanță de curentele și **ismele** filozofice care dizolvă sau dau statut angoasei și disprețului față de viață și existență în genere. Neantul care pîndește viața noastră, nu o stăpînește, ea însăși conștientizînd granițele de netrecut ale cunoașterii, intrînd masiv în euritmia firii, a cosmosului care este armonie și înțelepciune nescrisă, dacă poți s-o simți și s-o vezi. Neliniștea nu poate fi sterilă în gol, ea e purificatoare, înălțînd și întărind statorniciile omenești.

În această zbatere continuă se înaltă ființa umană, credințele ei, cărora gînditorul Pârvan le-a dezvăluit tîlcul ultim, ritmul ascuns privirii obișnuite. Cu aceste principii s-a îndreptat către tinerime ale cărei forțe le vedea organizate odată, spre marele asalt al științei și culturii.

Acest „nemuritor model academic" cum l-a numit Dimitrie Gusti pe Pârvan, a dirijat către viitor acea forță a spiritului omenesc cutezător și neînvins în aspirațiile sale, care este tinerimea. Poate în acest context, în anul 1934 un concurs avea ca titlu : **„Ce trebuie să știe un tînăr despre opera și viața lui Vasile Pârvan ?"** Inițiativa, o simțim astăzi pe aproape actuală. Căci despre Pârvan profesorul și educatorul, T. Vianu spunea **„în drumurile viitorului, el a înțeles să sprijine sufletele elevilor săi, nu ascunzîndu-le gîndul tragic al existenței dar ajutîndu-le să-l utilizeze ca pe un bărbătesc îndemn către sacrificiul legat de orice viață închinată spiritualității"** Și Pârvan a întrevăzut cum singur spunea, că după cum „din haosul primitiv s-a născut armonia, lumina și pacea, tot așa din vremile de acum se naște o nouă orînduire a lumii".

Vasile VETIȘANU

TINERETUL ŞI SECURITATEA EUROPEANĂ

Statisticile demonstrează că pe planeta noastră trăieşte aproape un miliard de tineri, care constituie o uriaşă forţă a prezentului şi totodată a viitorului. După cum remarca tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al C.C. al P.C.R., în cuvîntarea sa la Consfătuirea internaţională a partidelor comuniste şi muncitoreşti de la Moscova, tineretul reprezintă prin elanul şi combativitatea sa, un imens potenţial în transformarea progresistă a lumii, fiind vital interesat în eliminarea primejdiei unei conflagraţii mondiale, în asigurarea unor condiţii propice pentru manifestarea şi fructificarea energiei şi entuziasmului său creator.

Viaţa demonstrează că în pofida diversităţii de opinii, a deosebirilor de convingeri politice, filozofice sau religioase, de afilierea internaţională, tot mai multe organizaţii de tineret şi studenţi se integrează în rîndurile forţelor care militează pentru promovarea unei politici realiste, pentru respectarea legalităţii internaţionale, pentru înlăturarea focarelor de încordare şi tensiune, a tuturor primejdiilor care ameninţă dezvoltarea liberă de sine stătătoare a popoarelor, pentru crearea unei atmosfere de pace, securitate, stimă şi respect reciproc.

Ideea însănătoşirii climatului politic european, a aşezării relaţiilor dintre statele continentului nostru pe baze noi, sănătoase, care să asigure respectarea cu stricteţe a principiilor independenţei, suveranităţii, egalităţii în drepturi, neamestecului în treburile interne şi avantajului reciproc, cucereşte tot mai mult teren pe arena internaţională, reuneşte în acelaşi front un evantai larg de forţe sociale, cercuri ale opiniei publice, categorii sociale dintre cele mai diverse, factori de răspundere ai statelor şi guvernelor, personalităţi ale vieţii politice şi sociale, care, conştiente de faptul că Europa şi civilizaţia ei nu pot fiinţa decît în condiţii de pace, acţionează în direcţia destinderii, cooperării, înţelegerii păcii şi securităţii pe continentul nostru.

Pentru poporul şi tineretul român, realizarea securităţii europene este o problemă vitală, o condiţie fundamentală pentru desfăşurarea muncii lor paşnice, consacrată desăvîrşirii construcţiei socialiste. Cu convingerea fermă că îşi îndeplineşte una din înaltele îndatoriri internaţionale ce-i revin atît ca stat socialist, cît şi ca ţară europeană, România şi-a adus şi îşi aduce contribuţia la întărirea păcii şi securităţii pe continentul nostru. Împreună cu întregul popor, tineretul, studenţimea patriei, folosind mijloace şi posibilităţi specifice, depun eforturi pentru intensificarea şi consolidarea curentului de opinie favorabil creării unui sistem de securitate colectivă în Europa, care ar corespunde nu numai aspiraţiilor şi intereselor popoarelor de pe acest continent, ci şi cauzei generale a păcii, ar deschide noi perspective forţelor revoluţionare, progresiste şi democratice din Europa şi din întreaga lume, care militează pentru libertate şi progres social, împotriva cercurilor imperialiste, reacţionare şi militariste.

În concepţia poporului şi tineretului român, calea esenţială pentru înfăptuirea securităţii europene o constituie dezvoltarea colaborării multilaterare dintre state, indiferent de orînduirea lor socială, promovarea şi asigurarea între toate statele continentului a unor relaţii noi, bazate pe recunoaşterea dreptului fiecărui popor de a-şi hotărî, în mod liber şi suveran, soarta. Poporul şi tineretul român consideră că numai prin eforturi stăruitoare ale tuturor forţelor sociale iubitoare de pace, printr-o politică activă de dezvoltare a contactelor între state, prin explorarea cu perseverenţă şi răbdare a tuturor posibilităţilor de reglementare paşnică a problemelor in suspensie, se pot obţine progrese reale în direcţia realizării securităţii europene.

Bineînţeles, este o realitate faptul că în Europa acţionează forţe retrograde, că cercurile imperialiste agresive, îndeosebi cele revanşarde şi neonaziste din R.F.G., încearcă să se opună procesului de destindere, de apropiere între popoare. De aceea, poporul şi tineretul român se pronunţă şi militează cu hotărîre pentru făurirea şi întărirea unităţii de acţiune a forţelor progresiste şi democratice în lupta lor pentru salvgardarea păcii în Europa şi în întreaga lume, fiind convinşi că aceste forţe sînt capabile să determine rezolvarea problemelor contemporaneităţii şi în interesul popoarelor, al stabilităţii şi securităţii mondiale.

Tineretul şi studenţimea patriei noastre sînt de părere că, în realizarea securităţii europene, mare importanţă au recunoaşterea realităţilor istorice postbelice — inclusiv existenţa celor două state germane — asigurarea inviolabilităţii frontierelor, lichidarea concomitentă a N.A.T.O. şi a Tratatului de la Varşovia, desfiinţarea bazelor militare şi retragerea trupelor străine în graniţele lor naţionale, renunţarea la orice manifestări şi demonstraţii de forţă.

Uniunea Tineretului Comunist şi Uniunea Asociaţiilor Studenţeşti din România desfăşoară pe plan internaţional o politică activă de cooperare menită să contribuie la apropierea dintre tinerii din lumea întreagă, să realizeze statornicirea între ei a unor relaţii de prietenie, stimă şi respect reciproc. Organizaţiile noastre pun în centrul activităţii lor internaţionale dezvoltarea legăturilor de prietenie şi colaborare frăţească cu tineretul şi studenţii din toate ţările socialiste. În acelaşi timp, U.T.C., şi U.A.S.R. se preocupă de extinderea şi adîncirea contactelor şi relaţiilor cu toate organizaţiile progresiste şi democratice ale tineretului şi studenţilor, aducîndu-şi astfel contribuţia la făurirea şi consolidarea unităţii de acţiune a tinerei generaţii în lupta împotriva imperialismului, pentru libertate şi independenţă, pentru pace şi progres. U.T.C. şi U.A.S.R. urmăresc cu viu interes şi sprijină acţiunile organizaţiilor de tineret şi studenţi, de diferite orientări şi lupta acestora împotriva divizării artificiale a Europei în blocuri militare, împotriva forţelor imperialiste şi reacţionare care atentează la pacea continentului, pentru înlăturarea tuturor surselor de încordare, pentru statornicirea unei atmosfere de colaborare şi înţelegere, de stimă şi încredere reciprocă.

Aducîndu-şi propria lor contribuţie la intensificarea curentului de opinie favorabil destinderii şi apropierii pe plan european, U.T.C. şi U.A.S.R. au iniţiat o serie de acţiuni, cum sînt masa rotundă privind „Rolul şi contribuţia tineretului la asigurarea unui climat de pace şi securitate în Europa", organizată de U.T.C. între 15 şi 20 iunie a.c., sau Seminarul European „Studentul şi cultura". Masa rotundă de la Bucureşti, reuniune cu un caracter larg, deschis, la care vor participa peste 70 de organizaţii ale tineretului european, de diferite convingeri politice, filozofice sau religioase, va prilejui un schimb de opinii în legătură cu aportul tinerei generaţii din Europa la efortul general pentru destindere, pace şi cooperare pe continentul nostru, va marca un nou pas pe calea unei mai bune cunoaşteri reciproce, a întăririi legăturilor de prietenie şi stimă între tineretul european.

Convinşi că drumul cunoaşterii reciproce poate fi parcurs prin eforturi comune, realizate cu răbdare şi spirit de înţelegere, prin iniţiative, şi acţiuni eficiente, care să promoveze cauza destinderii, securităţii, păcii şi colaborării internaţionale, tineretul şi studenţii români vor milita şi în viitor, alături de toate forţele interesate, pentru triumful cauzei păcii în Europa şi în lumea întreagă.

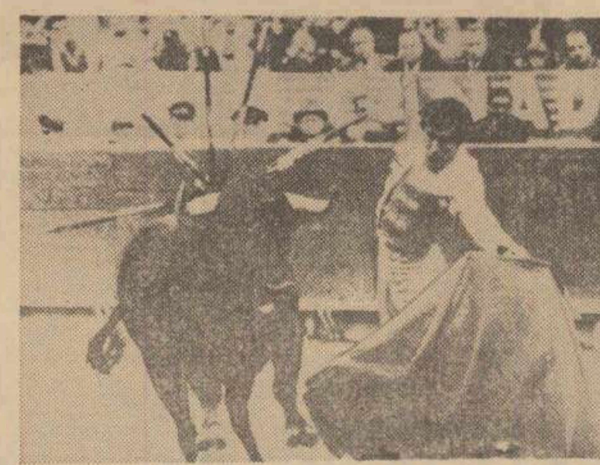
Mihai STOICA

COKTAYL

minicronica microevenimentelor

Fieste, afaceri, high-life şi miei...

Madrilenii, cu venele palpitînd de cavalcade sentimentale, ursuzi sau doborîţi de un entuziasm al cărui mobil uneori le scapă, sînt la fel de contradictorii ca şi Luis Miguel Gonzalez, vajnicul idol al fiestelor taurine, caligrafiat pe afişe, pe scurt, Dominguin. Ani întregi a încărcat Dominguin amfiteatrele cu urletele de încîntare ale spectatorilor, lăsînd taurii cu apetituri demenţiale să tropăie spre el, trecîndu-i cu coarnele tangent pe coapsă, ca apoi să-i înjunghie savant, într-un balet în care fanta repede şi horcăitul prelung se lipesc cu o rigoare care nu admite compromisuri. Bravul matador, ex-soţul celebrei Lucia Bose, în urma unui suspens cu... coarne de tip matrimonial, destul de milionar pentru a fi sincer angoasat, a zburat recent spre Argentina pentru a asista sociabil, dar cu dexteritatea hăituirii solitare, la somptuosul sezon de vînătoare „cerbul roşu". Plutonul cinegetic, format din eminente personalităţi ale plictisului mondial, a fost, conform uzanţelor, vînat de ziarişti, care, prinzîndu-l

pe Dominguin între doi copaci, l-au aţîţat, printr-un „ole" psihologic, să-şi decline contradicţiile. Dominguin, proptit într-o flinţă fastuos ornamentată, l-a fixat pe ziarişti cu o crîncenă nostalgie şi a şoptit: „Gîndiţi-vă: trebuie să vînd petrol, vase, vin şi case, la oraş numai ca să pot trăi la ţară unde, ah, cît îmi place..."

Aşa e. Ah, cît îi place matadorului la ţară, dar ca un demn madrilen, în loc să-şi fi dat toţi banii pe petrol, vase şi imobile, la oraş, mai bine făcea economii şi îşi achiziţiona o căsuţă şi cîţiva miei, de la început, la ţară...

O soacră, paşnic vampir şi Dali fumător...

Sofia Basi devenise celebră în 1968, aşa cum poate deveni celebră o soacră între două vîrste care îşi perforează ginerele între două vîrste cu o armă de foc. Sofia Basi a intrat celebră în puşcăria din Acapulco şi deşi gestiunea ei financiară era, în libertate, destul de stabilă pentru a-i asigura o confortabilă reculegere la vilele sale (con-stru-i-te-cu-gust-într-un-ca-dru-pi-to-resc), proaspăta pensionară a stabilimentului din Acapulco şi-a rememorat că activitatea fizică, sau, dacă se poate, intelectuală, evită sfărîmarea celulelor nervoase, singurele irecuperabile, şi astfel a

început să picteze. Iubirea ei de oameni şi instinctul de creatoare realistă, a cărei artă se adresează minţilor şi sufletelor într-o ideală contopire, i-a atras în celula ei pe Cuevas şi Gironella, doi pictori autentici şi posedînd „cote" de valoare dintre cele mai condimentate. Pe acest fond al formei de comuniune, s-au născut în puşcăria din Acapulco frescele „Calomnia", „Supliciul" şi „Justiţia", cu titluri pe cît de sobre, pe atît de exemplificative pentru seismica cerebelului soacrei vampire. Dacă o debutantă sadică iubeşte cu atîta patimă oamenii, cărora le închină arta sa viu colorată, de ce să ne mirăm că Salvador Dali, ajuns la acea culme spirituală de unde nu mai e drum de întoarcere, îşi cumpără un masiv portţigaret din aur şi pietre preţioase pe care gravează „Marelui Dali de la Dali cel mai mare admirator al său" şi pe care îl aruncă apoi, fiind ştiut că nu primeşte cadouri de la absolut nimeni. Adică te uiţi în oglindă şi spui: „a, tu eşti, adică eu" şi priveşti înapoi să vezi cine e al doilea...

Radu BUDEANU

DE LA TEATRUL SEMINAR LA TEATRUL NATIV

Teatrul studențesc a fost, la un moment dat, asimilat cu avangarda. Poate pentru că, la rîndul ei, avangarda e adeseori confundată cu orice efort tînăr înconjurat de o anumită aură de nonconformism. Participanții la un festival internațional de teatru studențesc se așteaptă întotdeauna să asiste la o veritabilă avalanșă de spectacole mai mult sau mai puțin îndrăznețe în raport cu tradițiile mizanscenei sau, măcar la cîteva micro-scandaluri teatrale, agrementate cu sloganuri și dezbateri „pe viu" asupra actualității artistice sau politice.

La Helsinki am avut ocazia să discut cu conducătorii federației naționale de teatru studențesc. Teatru, e de fapt pretențios spus. În concepția colegilor finlandezi teatrul modern trebuie să se elibereze definitiv de constringerea scenei. Scena — care este un spațiu de joc privilegiat, separat de realitate în mod programatic și capabil să cuprindă un infinit spațio-temporal (în finitul scenei se zbuciumă infinitul sufletului uman — aș spune, parafrazîndu-l pe André Bazin) devine un obstacol între dramă și spectatori. De ce? Tocmai pentru că spectatorii nu trebuie să mai fie spectatori. E de fapt aici reflexul conservat pretutindeni, mărturisit sau nu, al idealului brechtian. Acțiunea nu trebuie să „intereseze" spectatorii, ci să-i cuprindă, să-i implice. De aici e numai un pas pînă la o reformă mai profundă a actului scenic, pînă acolo unde se înțelege că nu spațiul scenic ca atare, ci acțiunea, drama însăși e rampa între actor și public. Pentru că ceea ce-l poate implica pe spectator nu e mizanscena — fie că joci în cutia italiană, fie că o spargi, transformînd-o în arenă — ci ideile conținute în text. Finlandezii s-au văzut astfel siliți să renunțe la orice text clasic prestabilit și să inaugureze teatrul-seminar. O idee cît se poate de studențească.

Se dă o temă, de pildă, „discriminarea rasială" (alegîndu-se întotdeauna probleme de nuanță socială, politică, obiect de dezbatere publică transmutat în artă). Studenții o discută, ca într-un seminar, adoptă o poziție față de ea. Pînă acum nu e vorba de nici un fel de preocupare scenică. Apoi, timp de cîteva luni, absolut toate formațiile studențești finlandeze prezintă spectacole cu acest subiect, alegînd, după voință, forma teatrului-anchetă, a feeriei, a tragediei psihologice ș.a.m.d. Bineînțeles genul adoptat se simte mai bine în stradă, în arene deschise decît în scena clasică. De fapt, mirajul teatrului popular, de stradă, înțeles în tradiția evului mediu, a atras multe trupe. Succesul americanilor de la Bread and Puppet Theatre se bazează pe o formulă hibridă: forma de spectacol de bîlci popular, cu măști și păpuși, întrebuințat în teatrul pre-elizabethan, sau în misterele religioase, e reactualizat pentru a alimenta texte cu rezonanțe contemporane. I-am văzut la Nancy, interpretînd sub bagheta lui Peter Schuman, The cry of People for meat. Parabola simplă, destinată să figureze foamea, durerea, sărăcia, moartea, violența, înscenată fără text, își capătă semnificație printr-un travaliu corporal minuțios, în care actorul dispare ca persoană umană, devenind un element formativ al parabolei vizuale.

Această modalitate se spune că ar avea avantajul comprehensiunii. Dorința studenților-actori din Occident de a-și lărgi publicul, de a se adresa cu aceeași putere de comunicare tineretului din mediul muncitoresc sau țărănesc, se împlinește astfel de-a lungul unei redescoperiri a teatrului nativ, purificat de convenții dar apelînd la convenția elementară a actului teatral.

O trupă de tineri americani de origină mexicană, El Campesino, care de obicei joacă nu numai în mediul studențesc, dar și în cel al lucrătorilor agricoli, caută aceeași cale. Ca și amatorii din trupa Universității columbiene din Medellin. Am văzut în interpretarea primilor o înscenare simplă a unei probleme de economie politică: proprietatea privată ca sursă a exploatării. Băiețandrii oacheși de la Medellin, cu aceleași mijloace, au povestit pe scenă viața unui cuplu de tineri de la naștere pînă la moarte, într-un montaj alert, amintind de burlescul comediei americane din epoca de aur a Hollywood-ului. Săgețile adresate birocrației, „gagurile" de moravuri, concepute într-un mod nu departe de Caragiale, se susțineau acum exclusiv prin caricatura vizuală, prin gestul încărcat de mecanic, ca într-un film mut. Și această concepție are ca motor aceeași grijă pentru comprehensibilitate.

Se conturează astfel o trăsătură proprie teatrului studențesc în lume. Sîntem departe de avangarda sofisticată. Absurdul, mitul incomunicabilității umane, nu au prins rădăcini în acest mediu. În cea mai bună tradiție a teatrului, studenții au optat pentru spectacolul angajat cu implicații sociale. Lipsa scenariului, a textului scris ține pe de o parte de nevoia unei înțelegeri mai facile, pe de altă parte de absența unor texte „la zi", conforme cu necesitățile trupei. Dar de aici lipsa textului a devenit o problemă de program estetic. Evident, nouă, la Nancy, absența cuvîntului ne-a ușurat apropierea de unele spectacole, care ar fi devenit complicate prin debitarea unor fraze în 10—15 limbi necunoscute. Un asemenea teatru nu e însă destinat festivalurilor internaționale, în special. După război, cînd absurdul s-a zămislit pe scenele occidentale, anumite cercuri de artiști au simțit pericolul unei intelectualizări forțate a teatrului, în sensul îndepărtării lui din zona care îi dă vigoare — realitatea umană și socială. Revenirea la teatrul nativ, de rezonanță populară, la misterele medievale, și, mai departe, la arena antică, a fost într-un fel o reacție de apărare.

Schuman a încercat să rezolve problemele de expresie prin marionete, pornind și de la faptul că în S.U.A., în general, teatrul de marionete e socotit un amuzament „simpatic", tip Walt Disney. Ideea celor de la Pistolteatern din Stockholm a mers și mai departe, la conceperea unui teatru mecanizat în care actorii sînt înlocuiți total de manechine. În spectacolul lor, „Figurer". 25 de manechine și 7 oameni oferă timp de 11 tablouri, sau „figuri", o suită de atitudini și gesturi fixe, sugerînd diversele combinații posibile între om și mecanism, actorul încercînd să se comporte fie natural, fie în stilul automatelor. Influențat de suprarealism, de Artaud și Grotowski, acest teatru s-a îndreptat în cele din urmă spre comuniunea cu teatrul politic, născînd acele „cabarete politice studențești", despre care am auzit mult vorbindu-se la Stockholm, asemănătoare cu scenele-seminar finlandeze.

Încercarea de a se integra în actualitatea politică a reușit, în general, să mențină teatrul studențesc pe o cale în care căutările formale n-au degenerat în gratuit. Jucîndu-l pe Brecht (Puștile Terezei Carrar) studenții de la Sao-Paolo au reinviat incidentele din 1968, cînd, la Rio, primul student brazilian, Luis Souto, a murit într-o ciocnire cu poliția. Studenții vest-germani au înscenat tragica poveste a asasinării comuniștilor Rosa Luxemburg și Karl Liebkhnecht. Tema Vietnamului revine cu o frecvență constantă în spectacolele oferite de Bread and Puppet, de englezii de la Cartoon Archetipical Slogan și de mulți alții.

Cu anii, absurdul s-a condus singur spre eșafod. Dar teatrul n-a murit, așa cum proroceau unii, așa cum n-a murit din cauza presupusei concurențe a cinematografului. Și iată că din mediul studențesc, acolo unde, paradoxal, modelele cele mai ciudate n-au avut imitatori, o direcție sinceră, care poate reinvigora mizanscena în multe cazuri rutinieră, își face apariția pe terenul unde pînă acum „profesioniștii" au avut ultimul cuvînt. Într-o confruntare de talia celei de la Nancy, studenții mi-au apărut incontestabil superiori colegilor lor cu diplome. Fără nici o exagerare, întrucît aici nu e vorba de realizări particulare, de o excepție sau alta, ci de depistarea unei orientări generale. Pentru că, reevaluarea unor formule scenice antice sau medievale nu a rămas o chestiune de formă. Asemenea reevaluări s-au mai practicat, cu succes, în teatru, dar ele erau în special folosite pentru vitalizarea unor texte existente, și mai ales pentru intinerirea formală a expresiei scenice, a regiei. Pe studenți ceea ce i-a interesat în astfel de formule a fost atît funcționalitatea lor, cît și capacitatea de adaptabilitate la un conținut, încă neomogen, încă nesedimentat, dar care implică larg o problematică concretă căreia tiparul genurilor clasice nu i se mai potrivește pe deplin. Studenții aleg realismul. Dar s-ar putea spune că pentru a ajunge la realism ei vor să parcurgă pe viu istoria teatrului. De aceea, aș putea spune că niciodată teatrul studențesc n-a fost nonconformist. El a fost mereu conformist, față de adevărata esență a artei teatrale. În fapt, comparațiile teatrului amator cu cel profesionist conțin întotdeauna un procent de exagerare. Ceea ce e într-adevăr important e participarea studenților alături de teatrul de valoare de pretutindeni la eforturile artei de a ține pasul cu viața, eforturi care au determinat mereu specificul și importanța Thaliei printre muze.

Eugen PATRICHE

MAPAMOND STUDENȚESC

• Facultatea Tehnică din Ilmenau (R.D. Germană) și-a legat în prezent la 80 la sută din capacitatea ei de cercetare de întreprinderi importante din industrie pe bază contractuală, activitatea concentrîndu-se în special asupra întreprinderilor din electrotehnică, electronică și tehnica instrumentelor fine. Numărul temelor de cercetare a fost redus în favoarea unor lucrări de cercetare complexe. La Ilmenau funcționează în prezent în locul celor cinci facultăți cu 35 institute, așa cum era la sfîrșitul anului trecut, șase secții și două institute cu caracter de secții. Numărul disciplinelor a fost redus de la 21 la 9. Pentru a putea face față nevoilor întreprinderilor unde vor lucra viitorii ingineri, începînd din anul trecut programa de învățămînt a Facultății Tehnice de la Ilmenau se discută în comun cu reprezentanții din industrie.

• Lîngă Rabat (Maroc) se află în construcție un institut de arte. Acesta va grupa un conservator de muzică, o școală de teatru și de arte plastice. Complexul universitar, a cărui inaugurare va avea loc la sfîrșitul anului, va fi completat de o sală de teatru și de un centru destinat găzduirii de grupuri culturale din lumea întreagă.

• Pentru a permite studenților să întreprindă căutări și experimente, la Conservatoire d'art dramatique din Paris s-a reamenajat și s-a reutilat complet o sală mică (lungă de 35 m., largă de 10 m. și înaltă de 9 m.), care a fost transformată într-un loc de spectacol complet mobil. Greutatea redusă și maleabilitatea materialelor folosite (panouri, țevi de oțel, elemente ce pot fi umflate) ca și sistemul de iluminare și acustică oferă posibilități scenice multiple. Noua sală-atelier și scena se pot schimba oricum, permițînd viitorilor actori să caute și să găsească singuri spațiile și relațiile scenă-sală fapt care le conferă toată libertatea în realizarea spectacolelor.

• O recentă anchetă efectuată în mediul studențesc vest-german și publicată în Kölner Stadt-Anzeiger arată că numai 25.6 la sută din totalul studenților își pot finanța în parte sau în întregime studiul din fonduri publice, de aceea procentul celor obligați să-și găsească o ocupație secundară care să le asigure venitul de trai este foarte ridicat. 17 la sută din studenți trebuie să se angajeze ca muncitori pentru a avea din ce trăi. 33.8 la sută au răspuns că „sînt siliți să o scoată la capăt fără un ban de acasă". Prof. Thomas Ellwein, președintele Asistenței Studențești, a arătat că numărul studenților de origină muncitorească a crescut de la 5 la sută la 7.5 la sută, precizînd însă că aceasta reprezintă un procentaj mult prea redus față de ponderea de 50 la sută a familiilor muncitorești în totalul populației.

etc

Umor studențesc

DIN INSEMNĂRILE UNUI STUDENT DE LA I.A.T.C.

● *Dramaturgul pentru figuranți creează un act special : actul de prezență !*

● *O, ce actor minunat. Un adevărat zugrav...*

— Ce comparație stupidă !?

— Ba de loc. E stăpîn... pe rolul său.

● *Nu vă căsătoriți cu artiste. Cu siguranță vă vor face... scene.*

★

— Maestre, cum ați ajuns un actor așa de strălucit ?

— Secretul meu, taina succeselor mele, constă în faptul că acord o mare atenție repetițiilor. De fapt Institutul de teatru l-am terminat în 8 ani !

● *Un elev pasionat de sport fiind întrebat de profesorul său de agronomie unde e aria de răspîndire a bobului, a spus că... pe pîrtii !?*

● *Cum poate fi numit un arbitru cavaler, cînd la o fază la care toți aplaudă, el... fluieră.*

● *Recent, un handbalist s-a căsătorit. Spectatorii susțin că a fost singura partidă bună din cariera sa.*

● *Asociațiile sportive cele mai celebre sînt... cercurile de muzică.*

● *Pe sportivii melomani îi pasionează... nocturnele.*

DIN INSEMNĂRILE UNUI STUDENT AGRONOM

● *Un impiegat de mișcare a trimis o mare cantitate de cînepă la furnalele de la Hunedoara. Citise pe documentele de transport că e destinată la... topit !?*

● *Nemăturînd în staul riști să obții de la vaci, lapte... praf !?*

● *Nu-mi plac scriitorii agronomi. Toți sînt adepții... sămănătorismului.*

● *La un concert simfonic erau în sală doar niște agronomi ce-i știm înverșunați adepți a lui Bachus. Mirarea mea s-a spulberat în momentul în care am văzut că din program nu lipsea creația lui Jora „Cînd strugurii se coc" ?*

● *Mîncarea noastră preferată e cartofi... pai.*

● *Camera umoristului trebuie să fie ornată cu spice de grîu ca să aibă de unde smulge... glumele !*

● *Cromatica preferată : cea roșie și cea... visată !*

● *Știați că porumbul e o plantă textilă ? Din el se poate obține vara... mătase.*

● *Viticultorul e singurul om de... viță.*

● *Puricii au rămas celebri ca grădinari. Specialitatea lor... ciupitul !?*

● *Culmea unui agronom nepregătit : să fie la pămînt, la propriu și la figurat !*

● *Și în mediul citadin poți practica agricultura. Cumperi un porumbel, îi dai apă și te mîndrești după aceea că ai... porumb irigat !?*

● *Părinții ce doresc ca fiii lor să ajungă agronomi să-i înscrie neapărat la... grădiniță.*

● *Discuții între doi agronomi :*

— De ce nu vii la concertul din astă-seară ?

— Nu cred că este bun, deoarece e în... sol minor !?

Sculptură cu ultrasunete

Reproducerea manuală a unui model din agat, onix, marmură etc. reclamă o pregătire profesională îndelungată și o mare cheltuială de timp. De aceea, în scopul industrializării acestei operații, Institutul petrografic din Erevan a pus la punct un nou procedeu. Dăltuirea se face cu ajutorul unui fascicol de ultrasunete, care este proiectat pe o oglindă unde se reflectă modelul în relief, iar vibrațiile sînt reflectate în direcția pietrei de cioplit. În funcție de natura materialului, sculptura se face fie prin intermediul unui praf abraziv în suspensie în apă, fie și mai simplu, chiar sub apă, vibrațiile ei fiind suficiente pentru dezagregarea suprafeței unei pietre nu prea compacte.

Tratarea maniei

Metisergida este un nou medicament, cu structură similară L.S.D.-ului, care potrivit dr. W. Gr. Dewhurst, de la Institutul de psihiatrie din Londra, ameliorează starea pacienților suferinzi de manie (o condiție de euforie excesivă, bolnavii fiind supuși unor atacuri periodice care, în unele cazuri, alternează cu momente de depresiune). Experiențele cu noul medicament asupra bolnavilor de manie, făcute de doi psihiatri ai Universității din Praga, au dus la ameliorări substanțiale ale simptomelor pacienților.

Muzica relaxării ?

Ultima lucrare a compozitorului avangardist Karlheinz Stockhausen este cea intitulată „Stimmung" (ceea ce semnifică „stare sufletească" și „acord", în sensul de a acorda un pian), constituită din o serie de „momente imobile" (în opoziție cu faimoasele sale „Momente dinamice și efervescente"). Premiera mondială a acestei lucrări, patronată de „Goethe Institut" din Paris în colaborare cu Radioteleviziunea franceză, a avut loc recent la Casa O.R.T.F. Pe o estradă, înconjurată de public, erau așezați în cerc, în poziție Yoga, șase cîntăreți (trei femei și trei bărbați), care țineau cîte un microfon în dreptul buzelor, în fața lor se afla „compozitorul" care regla amestecul vocilor la un mic aparat electronic. Audiția a durat 72 de minute. A fost un cîntec fără cuvinte, cu onomatopee obstinate și obsedante, un murmur straniu, de-abia perceptibil, fără nici un acompaniament, o melopee care se aseamănă cu muzica tibetană sau cu cea japoneză. „Lucrarea" are și un text, scris tot de „compozitor", care însă trece neobservat, și, de fapt, nu prezintă interes.

Arta americană 1948-1968

Expoziția „The Art of the Real" (Arta realului) prezentată la Kunsthaus Zürich, cuprinde circa 70 de picturi și creații plastice de dimensiuni aproape gigantice, realizate de 33 artiști. De exemplu, pictura lui Kenneth Moland. „Trans-Echo", realizată în 1968, măsoară aproape 10 m. lungime și peste 2 m. înălțime, iar lucrarea „Stringer" de Tony Smith ocupă aproape o pătrime din peretele sălii, măsurînd aproape 30 m. în lungime. Titlul expoziției indică o caracteristică principală a acestei arte, care în urma experimentelor făcute încearcă să se definească ca o nouă realitate și care, prin rezultatele obținute, concretizate în noțiunile de „minimal art" sau de „postpainterly abstraction" („arta minimală" sau „abstracție post-picturală") a provocat multă vîlvă anul trecut la expozițiile de la Kassel și Veneția.

„Dragă domnule Ionescu"

Este titlul piesei lui Stanislas Tym, care se joacă în prezent pe scena teatrului STS din Varșovia. Piesa este un fel de replică la adresa dramaturgului Eugen Ionescu, autorul vrînd să spună că depășește cu mult, prin text, teatrul absurdului lansat de acesta. Eroul pozitiv al piesei, în interpretarea lui S. Tym — care este în același timp și regizorul piesei — reușește să captiveze sala și să inspire speranța că autorii dramatici vor renunța la întrecerea cu teatrul absurdului al lui Ionescu și că vor trece pe pozițiile mai modeste, dar încercate, ale realismului.

Pentru eleganță, dar și pentru reumatism

„Să ne îmbrăcăm în metal" — iată îndemnul adresat de croitorii parizieni tinerelor elegante. În afara eliminării neplăcerilor cauzate de materialul folosit la „croirea" acestor rochii, croitorii și-au convins clientela că purtarea lor este deosebit de favorabilă preîntîmpinării reumatismului.

Cea mai harnică albină se numește Carnica

Peste 300 de apicultori au ales albina „Carnica" drept strîngătoarea de miere a viitorului. După părerea specialiștilor, albinele Carnica produc mai multă miere decît alte specii. În afară de aceasta, ele sînt mai puțin agresive, astfel încît nu mai este nevoie de cască de protecție sau nori de fum. Albina Carnica, atît de lăudată, pașnică și silitoare, este originară din Balcani, dar a fost importată acum circa 30 de ani în Germania, unde s-a aclimatizat. Acum, ea urmează să fie crescută în special în regiunea Lüneburger Heide. Mierea din acea regiune este deosebit de apreciată și s-a dovedit a fi și un excelent articol de export. Deoarece prețul de producție al mierei a crescut în ultimii ani, apicultorii trebuie să se străduiască să creeze o compensație financiară prin mărirea productivității. Apicultorii germani cred că au găsit cel mai bun aliat în albina Carnica.

Autoinjecție

O întreprindere suedeză de produse farmaceutice a elaborat o seringă pentru injecții care conține o fiolă și care, după utilizare, poate fi aruncată. Seringa este dotată cu un resort care poate fi declanșat cu ușurință. Este suficient ca o persoană să țină apăsată seringa pe șold și să declanșeze resortul. Acesta străpunge atunci fiola și trimite conținutul în organism.

Seringa este ușoară, de format redus, rezistentă față de temperaturi ridicate sau coborîte și față de umezeală. Ea poate fi acționată și cu mîna înmănușată.

Blocuri de plastic

Firma „Montageblock AB", din Upsala (Suedia), începe în acest an producția de blocuri de construcție cu pereții din polimetan.

La fabrică, în polimetan se pozează conductele și rețeaua electrică necesare și se prevăd locurile unde vor fi fixate chiuvetele, robinetele etc.

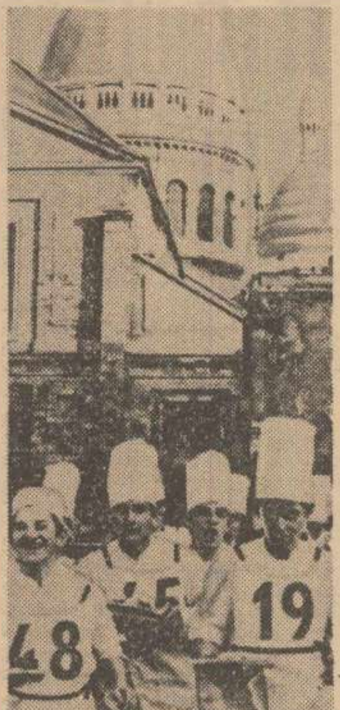
La asamblarea unei clădiri, un astfel de bloc reprezintă de fapt o secțiune finită a unui perete pentru bucătărie, baie sau WC și se fixează la locul cuvenit cu șuruburi.

Blocul cîntărește mai puțin de 200 kg. și grosimea pereților săi nu depășește 22 cm.

Teatru într-un cabaret

Noul teatru „Strauss" din Istanbul a fost amplasat într-un cabaret, urmărindu-se prin aceasta crearea unei ambianțe intime, favorabile participării publicului la acțiunea de pe scenă. Prima piesă jucată, care se bucură de mare succes, este „Sabeu" de Haldun Takar, admirator și discipol al lui B. Brecht. Lucrarea, formată din 20 de schecturi, care pot fi jucate și separat, abordează probleme de ordin social, economic, politic și etic.

Jocurile olimpice ale cofetarilor

5, 4, 3, 2, 1... Plecați ! Nu asistăm la plecarea unei rachete în cucerirea Cosmosului, ci la întrecerea micilor cofetari din Montmartre. Îmbrăcați în sorțuri și cu înalte bonete albe, elevii Școlii de Alimentație și-au început maratonul pe străzi aglomerate cu o farfurie plină cu prăjituri originale. Învingătorul a primit o cantitate de zahăr de 80% din greutatea sa, restul de procente fiind acoperite de greutatea unui delicios tort. Concursul s-a terminat cu o agapă dedicată lui Rabelais.

Eleve — viitoare concurente ale marilor regizori

Tînărul cineast Edgar Reitz, din München, vroia să afle cum filmează oamenii și mai tineri — drept care a înmînat cîte o cameră de filmat la 26 de eleve de liceu în vîrstă de 13 pînă la 16 ani. Tinerele fete au început să turneze de zor și după numai cîteva săptămîni au prezentat 26 de filme de scurt-metraj, cu o durată totală de trei ore. Ele fuseseră complet libere să-și aleagă temele și modul de expunere. Singura condiție : după un scurt curs de tehnică a filmului, fetele erau obligate să execute totul singure, de la scenariu și pînă la ultima fotografie. Numai la montaj au fost ajutate de o profesionistă. Rezultatul acestei experiențe unice pînă acum în lume : în medie, peliculele au fost surprinzător de reușite : în cinci cazuri elevele aleseseră o acțiune complet inventată drept temă, iar într-un caz chiar o poveste polițistă ; de cinci ori obiectivul se oprise asupra mediului înconjurător — contribuții interesante despre atitudinea cotidiană a locuitorilor marilor orașe, ca raporturi între părinți și copii. Au mai fost patru filme documentare, printre care evoluția unui tînăr sportiv și tipărirea unui ziar. Cîteva tinere regizoare aleseseră teme lirice și asociații de imagini, altele descriseseră trăiri proprii sau probleme umane. Filmul cel mai reușit trata circulația într-un mare oraș. Edgar Reitz s-a arătat foarte mulțumit de primele producții ale elevelor sale. „Discuții atît de interesante, precum cele cu aceste eleve, nu am purtat nici măcar la academiile de film", a spus el.

Examenele, atenție mare !

ORIZONTAL :

1). Și-au dat examenul de „Stat" — Expus la tablă 2). Îți dau subiectele la examene — O întrebare... 3) ...și sînt în aer — Copiat (fig. pl.) 4). Materie cenușie... făcută praf — Nota 1 și 2 ! 5) Ține de morală — A făcut progrese în ceea ce privește ridicarea nivelului. 6). A da... — ...anumite examene (sing.) 7). Expunerea la tablă, de exemplu — Elemente fruntașe ! 8). Vorbește frumos și convingător (reg.) — 2 și 3 la examene ! — Punctele 3 și 4 la alegere ! 9). Acele elemente care de regulă copiază.

VERTICAL :

1). Ia învățătura de la început ! (pl.) 2). Învață pe ruptelea (pl.) 3). Scoși din concursul de admitere. 4). Nota maximă — Prezent la orice materie. 5). Tangențial expres — Pătratul în geometrie plană. (pl.) 6). Depinde de tine — Vede roșu în fața ochilor. 7). Începe examenul ! 8). Probă orală... la conservator — Examinat la urmă ! 9). Tentă de examen. 10). Ultimele la concurs ! — Deși e întors și pe o parte și pe alta, nu se scoate nimic deosebit de la el. 11). Ca și copiat — Nu stau la tocmeală.

Cornel M. DUMITRESCU

Dezlegarea jocului din numărul trecut :

EXAMENE, EXAMENE !

ORIZONTAL : **1) Piepteni 2) Ori — Prima 3) Mie — Verb 4) Ne-Moi — Ee 5) O — Cerna — C 6) Miere — Lie 7) Acri — Cînd 8) Da — Terasa 9) Arta — Itar.**

PREUNIVERSITARIA

MIC GHID PRACTIC AL CANDIDATULUI LA ADMITEREA ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL SUPERIOR

Deși revista noastră a publicat într-unul din numerele trecute „Condițiile de admitere în instituțiile de învățămînt superior în anul universitar 1969/1970", totuși mai există nedumeriri în legătură cu problemele practice ale acestui prim pas spre studenție.

Inscrierea candidaților începe cu 30 de zile înainte de data concursului și se termină în preziua concursului la ora 10 a.m.

Cererea de înscriere — formular tip — este eliberată de secretariatul fiecărei facultăți. În acest formular se indică facultatea și secția la care candidatul dorește să dea examen.

Alte acte care se vor înainta secretariatului facultății respective într-un dosar plic:

Certificatul de naștere în copie legalizată (legalizarea se poate face la orice notariat de stat); în cazuri excepționale se poate primi actul original.

Diploma de bacalaureat sau **Diploma de maturitate** pentru absolvenții liceelor și ai școlilor medii de cultură generală, **Diploma de tehnicieni** pentru absolvenții școlilor medii tehnice și ai școlilor tehnice cu durata de 4 ani, **Diploma de examen de stat** pentru absolvenții liceelor pedagogice, **Diploma de bacalaureat** pentru absolvenții fostelor licee teoretice, industriale, comerciale, **Diploma** sau **Certificatul** de absolvire a altor școli, ce au fost echivalate de Ministerul Învățămîntului cu liceul, cu dreptul de a continua studiile în învățămîntul superior. Fiecare din aceste acte trebuie prezentat **în original.**

Fișa de control medical a absolventului întocmită și eliberată după data de 15 februarie 1969 de policlinica medicală de care aparține candidatul.

Pentru candidații absolvenți ai promoțiilor din anii trecuți și care nu posedă fișă de control medical, examenul microradiofotografic și analiza Waserman se pot face la centrele de microradiofotografie și la laboratoarele policlinicilor studențești sau județene din raza centrului universitar respectiv.

Candidații care prezintă probleme de sănătate în raport cu specificul instituției de învățămînt superior solicitat vor fi anunțați prin centrele de afișaj la comisiile medicale de specialiști, care vor funcționa în fiecare centru universitar pînă la 3 iulie 1969 și în perioada 25 august — 3 septembrie.

3 fotografii tip buletin de identitate. Aceste fotografii au dimensiunile 3/4, fără colț alb. Am menționat acest amănunt deoarece mulți candidați s-au prezentat cu fotografii tip carte poștală, bune doar pentru concursuri de frumusețe. Aceste acte se predau secretariatelor facultăților unde se eliberează o dovadă de depunere a actelor, iar după examenul scris, legitimațiile necesare examenului oral. Atragem atenția candidaților că, în cadrul actelor necesare înscrierii la examen, nu este nevoie de actele de stare materială, acestea urmînd să fie prezentate o dată cu inscrierea în anul universitar 1969/1970.

Căminul și cantina afectate candidaților la examenul de admitere se obțin prin cerere simplă adresată la secretariatul facultății. Legitimațiile de cămin și cartela de masă se ridică de la serviciul social al fiecărui institut de învățămînt superior cu 3 zile înainte de data examenului.

Costul cartelei este de 12,50 lei pe zi, iar **costul căminului** este de 1,80 lei pe zi.

Centrele de îndrumare a candidaților la examenul de admitere în învățămîntul superior funcționează, conform unei tradiții și nu unei reglementări exprese, în fiecare facultate, candidații fiind orientați de către studenți din anii mai mari și de către cadre didactice atît în problemele administrative, cît și în cele legate de specificul facultăților respective.

Numărul locurilor la examenul de admitere este afișat la fiecare secretariat, încă din prima zi de înscriere, iar **numărul candidaților** este de asemenea comunicat în fiecare zi pînă la terminarea înscrierilor.

Aceste informații ne-au fost oferite în cadrul unui scurt interviu cu secretarele Facultății de limbă și literatură română a Universității București, tovarășele Mihăilescu A. și Zoican M., veterane ale dialogului cu candidații la admitere. Acestea au mai adăugat că o condiție primordială a reușitei este **abandonarea tracului și a emoțiilor nejustificate** încă la porțile facultății. Urare valabilă pentru toți candidații la admitere.

Un psiholog, abordînd problema apropiatelor examene de admitere, vă recomandă:

Pregătirea temeinică — un antidot pentru emoție și timiditate

Examenele de admitere din învățămîntul superior constituie evenimente care sînt trăite cu emoție nu numai de către candidați. Participare afectivă intensă întîlnim de asemenea cu această ocazie la familiile din care aceștia provin, uneori chiar la rude, prieteni, conducerile școlilor absolvite, cadrele didactice de profil din școlile respective, comisiile de examinare din învățămîntul superior ș.a.

Emotivitatea fiecăruia este strîns legată de numeroși factori motivaționali. Se evidențiază în mod deosebit responsabilitatea pentru pregătirea, participarea și urmările concursului. La candidat, interesele profesionale au devenit deja temelia pe care a început să-și delimiteze contururile: idealul de viață; de aceea participarea afectivă este mult mai puternică.

În calitatea lui de concurs, examenul de admitere este un moment de confruntare unitară a pregătirii (sub aspectul volumului de cunoștințe însușite) și capacității intelectuale de care dispun candidații. Absolvenții unor școli de același profil sau de profile apropiate, din aceeași serie, dar și din serii diferite — își confruntă acum pregătirea și capacitatea individuală.

Cadrele didactice examinatoare, în mod justificat raportează sau tind să raporteze aprecierea dată candidaților la eforturile depuse și rezultatele obținute de către foștii lor colegi sau studenți care lucrează acum în școlile absolvite de către candidați. Întrebările finale, de tipul — „Cu cine ai învățat matematica, istoria, filozofia" ș.a.m.d., puse candidaților care se prezintă la concursul de admitere unde figurează disciplinele respective, pot constitui elogii adresate unor profesori de liceu, cunoscuți sau necunoscuți — de către membrii comisiei — în cazul în care candidații excelează prin răspunsuri corecte, dar și critici — dacă răspunsurile obținute sînt nesatisfăcătoare.

Remarcăm, de asemenea, că nu întotdeauna profesorul de specialitate din liceu este îndreptățit să adere efectiv la succesele sau insuccesele foștilor săi elevi. În rezultatul concursului se reflectă conștiinciozitatea muncii sale, dar cel puțin în aceeași măsură și eforturile depuse de elevii săi. Altfel am risca să-l considerăm pe candidat un „teleghidat" sau „catapultat". Neplăcute sînt mai ales situațiile în care notele obținute în liceu (deși nu sînt luate în seamă la acest concurs) sînt prea mari față de cele obținute la admiterea în facultate.

Emoția poate fi citită pe față și în gesturile fiecărui candidat, ea fiind prezentă nu numai la cei care se prezintă pentru prima dată la un astfel de examen, dar și la cei care s-au mai prezentat. Repetiția nu duce în acest caz la un progres în stăpînirea de sine, ci dimpotrivă. Concursul însuși pledează pentru aceasta; nesiguranța devine factor stimulator al emotivității și timidității.

Raportînd numărul candidaților la cel al locurilor, fiecare candidat este îndreptățit să-și pună întrebarea dacă nu sînt alții pregătiți mai bine decît dînsul. La un concurs de amploare națională întotdeauna se pot găsi candidați mai bine pregătiți decît cei dintr-o anumită școală. Nu este exclus nici hazardul, deși pregătirea temeinică îi limitează posibilitățile de acționare.

Emotivitatea și timiditatea cedează treptat, oricît de puternic s-ar manifesta la început. Antidotul lor cel mai eficace este pregătirea temeinică.

Atît la probele scrise, cît și la cele orale, de obicei primele minute sînt mai grele. Examinatorii înșiși își dau seama de acest lucru. Sînt și ei emoționați, mai ales cînd anunță subiectele lucrărilor scrise. Pentru mulți candidați, care așteaptă în sălile de curs, cu tocul în mînă spre a afla subiectele pentru examenul scris, desfacerea plicurilor care conțin aceste subiecte influențează asupra ritmului respirației, accelerării bătăilor inimii, transpirației. Imediat ce se comunică subiectele, în urma unui adevărat fenomen al „exploziei tensiunii psihice", se intră în ritmul normal.

Tensiune psihică există nu numai la scris, dar și la oral. În cazul oralului ea este însă mai individualizată, asupra fiecărui candidat răsfrîngîndu-se mai puțin efectele tensiunii colective.

Efectele emoției și timidității nu răpesc de obicei din timpul de lucru propriu-zis, căci primele minute de la lucrări (cînd ele sînt mai puternice) sînt acoperite cu probleme organizatorice (apelul, controlul legitimațiilor, semnarea lucrărilor ș.a.), iar la oral, la fel (luarea biletului de examinare, ocuparea unui loc în bancă, trecerea la alcătuirea unui plan al răspunsului).

Sub influența pregătirii temeinice emoția și timiditatea își limitează durata și intensitatea acțională.

...Iar după admiterea lor în facultate, cei mai mulți studenți sînt dispuși să considere, pe bună dreptate, că examenul de admitere este unul dintre cele mai plăcute și mai neuitate momente ale vieții.

Prof. dr. Constantin PUFAN

POȘTA ADMITERII

GEORGETA CONSTANTIN — POPESCU MARILENA — Ploiești. **Pentru profesiunile de bibliotecar sau hotelier pregătirea se face în cadrul unor școli medii tehnice. Pentru amănunte adresați-vă Ministerului Învățămîntului. La examenul de admitere în Facultatea de geologie-geografie nu se cere desenarea unor hărți sau scheme decît în cadrul examenului oral.**

TOMA SEHI — Craiova. **Pentru amănunte în legătură cu Facultatea de T.C.M. consultați broșura „Admiterea în învățămîntul superior". Datele cuprinse în articolul „Priviți și alegeți" apărut în revista noastră la 21 mai a.c., sînt date globale așa cum, de altfel, este specificat în încheierea articolului.**

OVIDIU TUMBEA — Roșiorii de Vede. **Secții de construcții de automobile există la Institutul politehnic din București (Facultatea de transporturi) și Institutul politehnic din Brașov (Facultatea de mecanică).**

MARIAN MIRCEA — Ploiești. **Este valabil ultimul răspuns pe care îl citați în scrisoarea dumneavoastră. La probele scrise de anatomie și fiziologie se pot face și desene (scheme) legate de temele date spre rezolvare.**

TEODOR COTUNA — Timișoara. **Nu există în nici un institut din țară facultăți de arheologie. Vă puteți specializa în acest domeniu în cadrul unor subsecții existente în cadrul facultăților de istorie din București, Cluj sau Iași.**

R. POPESCU — Medgidia. **Nu înțelegem de ce vi se par neclare precizările cuprinse în broșura „Admiterea în învățămîntul superior". E destul de limpede că în cadrul anumitor facultăți procesul de învățămînt cuprinde o pregătire generală comună pînă în anul IV inclusiv, urmînd ca în anul V să se treacă la o pregătire de specialitate pe secții. În privința cazării și mesei în perioada examenelor de admitere, acestea sînt asigurate în căminele și cantinele institutului la care dați admiterea. Bineînțeles, calitatea de student vă oferă drepturi legale cu privire la ocuparea unui loc în cămin și la servirea mesei la cantină.**

REMUS TEODORESCU — Tulcea. **Absolvenții Facultății de comerț exterior sînt repartizați după absolvire în întreprinderile de stat pentru comerț exterior.**

VALENTINA FĂGĂDAR — Aiud. **Absolvenții Facultății de chimie sînt repartizați fie în învățămînt, fie în activitatea de cercetare științifică.**

A. ALEXANDRU — Baia Mare. **Absolvenții facultăților de fizică cu durata de 4—5 ani primesc titulatura de diplomați universitari în fizică.**

CRONICA MICROBISTULUI

REGE PENTRU O SĂPTĂMÎNĂ

O fi, pe-aiurea, altfel! O spunea zilele trecute și cel mai celebru dintre spectatorii recentului campionat european al pugiliștilor: „In America, în care am copilărit și unde trăiesc, boxul este sportul-rege, considerat drept cel mai vechi sport al mulțimilor". Desigur că William Saroyan, marele scriitor și marele iubitor al boxului, a aflat că la noi, pe bătrînul continent, sport-rege nu este și nu poate fi altul decît însuși Fotbalul. Și, totuși, iată că pentru o săptămînă Măria-Sa a fost Scrima cu pumnii. Pentru o săptămînă am uitat — sau ne-am făcut că uităm — de frigurile lui Lereter și chinurile lui Dobrin și ne-am întors privirile, în matinee și în nocturne, spre careul magic. Este drept că opțiunea noastră pentru box a fost ușurată și de faptul că nimeni n-a avut ideea să programeze etapa de fotbal duminică dimineața (pentru a beneficia și de un spectacol și de altul), dar aceasta este o altă căciulă. In istoria sportului românesc va rămine înscris cu aurite majuscule succesul plenar pe care l-a realizat a XVIII-a confruntare a celor mai bune „mănuși" din Europa.

Marea competiție a înregistrat — în primă ordine, după o părere strict personală—un succes de public. Nu, insuccesul de casă al primelor gale n-a avut și nici nu putea avea alte cauze decît — așa cum bine spunea cineva — o gravă imprudență comercială. publicul nelipsind în aceste zile din fața micului ecran. Sute de mii, milioane de microbiști din țară și din alte țări au urmărit magnificele confruntări de la București cu un interes și cu o pasiune pe care numai finalele continentale sau mondiale de fotbal le-au mai cunoscut. Ceea ce, să recunoaștem, este un mare succes!

Continuînd cu factorii obiectivi care au determinat marea reputație a recentului campionat european al pugiliștilor, este rîndul să subliniem acum succesul organizatoric. Nu este numai părerea noastră, ci este mai cu seamă părerea sportivilor oaspeți și a ziariștilor străini, care au elogiat în unanimitate reușita organizării acestei competiții — sub toate aspectele ei, nu numai tehnice. Aprecierile ne onorează și ne bucură, experiența dobîndită cu acest prilej ne va fi, cu siguranță, de un real folos în viitor.

Dați-mi voie, ca microbist ce sînt, să numesc, dintre factorii subiectivi care au concurat la succesul Europenelor, în primul rînd excelenta comportare a generației de aur a boxului românesc. Procentual, noi am concurat, în faza finală, la mai mult de jumătate din probele care hotărau cui i se cuvine aurul și cui argintul: 6! Satisfacția majoră care ne încearcă din clipa cînd s-au stins pentru ultima dată reflectoarele de pe patinoarul de la „23 August" constă în faptul că toate medaliile noastre — patru de aur, două de argint și una de bronz — au fost obținute într-o manieră incontestabilă, nefiind puse aproape de loc în legătură cu locul de desfășurare a campionatelor. Este o mare bucurie că și în box începem să trăim mai mult din prezent decît din amintiri. Lucian Popescu, Toma Aurel, Ion Chiriac, Nicolae Linca, Gheorghe Negrea au acum urmași demni și cît se poate de prestigioși în Constantin Ciucă, Aurel Dumitrescu, Calistrat Cutov, Ion Monea sau Ion Alexe.

Și, în sfîrșit, să nu neglijăm succesele presei noastre. Mai cu seamă colegii de la „Sportul", de la „Scînteia tineretului", Televiziune și Radio, dar și ceilalți — în măsura posibilităților și spațiului tipografic oferite de publicațiile respective — s-au întrecut pe ei înșiși, realizînd în general o reflectare promptă și ingenioasă a tuturor aspectelor competiției și impunîndu-se cel mai adesea prin competență și obiectivitate. Iar dacă, privind dintr-un firesc și necesar unghi critic, am descoperit uneori și inadvertențe sau erori tactice (Monea, spre exemplu, a avut de luptat cu lipsa de încredere a unor confrați de-ai noștri mai mult decît cu Pozniak!!), vom uita probabil aceste mici neplăceri și, peste timp, vor dăinui impresiile generale, care sînt excelente.

Dar săptămîna a trecut și a trecut și domnia boxului. Fotbalul a devenit iarăși sportul-rege și ne încearcă iarăși inimile de suporteri. Relaxați și imposibili, oltenii se vor juca astăzi la București cu șansa Progresului de a nu se îneca la mal, iar duminica viitoare cu speranțele ploieșilor din Ștefan cel Mare de a cuceri titlul. La rîndul lor, clujenii peste patru zile vor avea inima arădanilor pe tavă. Să vedem ce vor face cu ea! Oricum, acest sfîrsit de campionat îmi va da posibilitatea să dau cronicii de miercurea viitoare titlul „Puterea Științei". Abia aștept...

G. MITROI

Itinerare turistice

Biroul de turism pentru tineret mai primește înscrieri pentru următoarele excursii:

EXCURSII TEMATICE, perioada 25 iunie — 30 septembrie:

- **Pregătirea și înfăptuirea de către P.C.R. a insurecției armate de la 23 August 1944** — în București și împrejurimi, timp de 4 zile. Preț orientativ: 114 lei (fără transport C.F.R.).
- **Așezări daco-romane din Transilvania și Oltenia** — 600 km. timp de 5 zile. Preț orientativ: 204 lei.

Se vor vizita: Muzeul Porțile de Fier, ruinele cetății Severinului și podul roman din Turnu-Severin, stațiunea Băile Herculane, Cetatea Devei, Castelul Huniazilor, Ulpia Traiana Sarmizegetusa, biserica din Densuș, cetățile de la Costești, Blidaru, Piatra Roșie, Sarmizegetusa dacă, cetatea medievală de la Alba-Iulia, parcul dendrologic din Simeria, Grădina botanică și muzeul etnografic al Transilvaniei din Cluj.

- **Nordul Olteniei** — 1 000 km. timp de 6 zile. Preț orientativ: 277 lei.

Se vor vizita: mînăstirile Tismana, Motru, Polovraci, Horezu, Bistrița, Arnota, Govora, Cozia, Mînăstirea dintr-un lemn, Curtea de Argeș, Muzeul Golești, operele lui Brâncuși de la Tg. Jiu, Peștera Muierii, Hidrocentrala de pe Argeș.

- **Vizitarea Bucureștiului și a Văii Prahovei** (3+2 zile). Preț orientativ: 179 lei.

Se vor vizita în București: Muzeul de Artă al R.S.R., Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România, Muzeul Satului, Muzeul „Gr. Antipa", Grădina botanică, Baza cultural-sportivă a studenților „Tei" etc.

Se vor vizita pe Valea Prahovei: Ploiești, Muzeul și casa memorială Grigorescu și Hasdeu, Doftana, Castelul Peleș, Brașov etc.

EXCURSII NAUTICE (perioada 21 iulie — 31 august):

- **Delta Dunării cu șlep dormitor** — timp de 4 zile. Preț orientativ: 303 lei.
- **Delta Dunării cu pontoane dormitor** — timp de 4 zile. Preț orientativ: 259 lei.
- **Costinești, Constanța, Sulina, Delta Dunării, Tulcea** — timp de 9 zile. Preț orientativ: 500 lei.

EXCURSII MONTANE:

- Rarău în perioada 30 iulie—6 sau 15 august;
- Piatra Craiului în perioada 30 iulie—25 august;
- Padeșul în perioada 31 iulie—1 septembrie.

Alte amănunte le puteți afla de la comisiile de turism din centrele universitare în care vă aflați.

Civilizația sportului

A fi arbitru-Om

În Grecia anului 67 î.e.n. — halanodicii au comis o gravă eroare de arbitraj, declarîndu-l pe Nero învingător într-o cursă de care olimpice, deși căzuse de mai multe ori din car.

Poate că au avut scuza că împăratul comediant era singurul concurent.

De atunci greșelile de arbitraj au fost atît de multe, încît s-ar putea întocmi cu ele o enciclopedie.

Latinii numeau arbiter — persoana riguros selectată și de toată încrederea, aleasă de un tribunal, pentru a da verdictul într-o nepotrivire a părților. De aici, arbitrul — persoana care în sport aplică regulile și păstrează echilibrul.

E nevoie de vocație pentru a fi bun arbitru. Dacă cinstea, onestitatea și experiența țin de vocație — atunci răspunsul e afirmativ.

Că e foarte greu să fii arbitru, ni s-a dovedit nu o dată.

Îmi spuneau niște colegi că li se pare că după noile reguli, în jocul de polo nu echipele joacă și sînt arbitrate, ci arbitrul dirijează — decide chiar jocul — din afară. Poate că n-o fi tocmai așa, dar ceva adevăr există. Între două echipe de valori apropiate — mai ales la rugbi, baschet, volei, handbal, etc., sau în sporturile individuale, box, scrimă, gimnastică — arbitrul poate după bunul său plac hotărî învingătorul.

Și-atunci, cum putem face să nu primeze în aceste situații interesele, aranjamentele, promisiunile, pasiunile, simpatiile, mercantilismul?

Greșeala unui arbitru doare întotdeauna, dar intrigă numai cînd e voită! Trist e cînd cei ce au în mînă jocul, cu bună știință răstoarnă rezultatul.

Uneori, ca în cazul jocurilor sportive cu copii — astfel de greșeli de arbitraj pot fi mici (sau mari) crime morale.

Sesizînd greșeala intenționată, în sistemul nervos plastic al copilului, ea rămîne, se dezvoltă, crește odată cu el. Ea duce la o neîncredere în cei ce conduc competițiile, la o continuă bănuială, la o permanentă senzație de persecuție, ea distruge în el în ultimă instanță credința în esența întrecerii sportive: de a fi dreaptă, loială, cinstită.

Competență și obiectivitate — cred că acestea sînt atributele esențiale ale unui bun arbitru. Dar pe lîngă acestea, cîte nu mai trebuie!

Aș vrea școli superioare pentru arbitri, universități în care să se intre pe bază de examen de admitere și de depunere a unui jurămînt. Aici să se studieze etica, istoria, oratoria, limbile străine, geografia, dreptul, logica, psihologia și, bineînțeles, regulamentele respective.

Vise, vise, ca și acelea în care îmi imaginez niște mașini electronice, niște roboți care să înlocuiască complet rolul omului de arbitru, pe terenul de sport. Niște roboți reci și imparțiali, implacabili și hotărîți ca electronii, ca absolutul, ca timpul.

Dar mă gîndesc că pînă atunci tot omul și numai omul trebuie să încerce să dea căldură și culoare, sentiment și sens întrecerii sportive.

Cu condiția foarte grea de a fi competent, obiectiv și om!

Dorin ALMĂȘAN

Revista noastră, în numele tuturor microbiștilor fotbalului universitar, aduce pe această cale mulțumirile cele mai calde clubului F.C. Argeș; neprezentîndu-și echipa de tineret în partida de duminica trecută, el a dat cîștig de cauză cu 3—0 juventiștilor craioveni, care — cu acest rezultat — se vor detașa aproape sigur în cîștigători ai campionatului rezervat cadeților. Este drept, faptul că nu s-a găsit în Pitești și nici în împrejurimi un teren care să poată găzdui un meci pe ploaie ne amintește de alte tristeți ale fotbalului nostru. Dar, deocamdată, să ne bucurăm...

***

Excelentă imaginea transmisiilor „europenelor" de box, umbrită însă pe alocuri de comentariul celor doi cunoscuți crainici sportivi, Cristian Țopescu și Paul Ochialbi. Dacă Cristian Țopescu, altfel comentator de mare finețe și bun simț, a nimerit nu o dată alături cu observațiile și inițierile în tehnica boxului, Ochialbi, prin subiectivismul său, prin felul cum a închis ochii la evoluțiile unor boxeri, ne-a făcut multe clipe negre. Faptul e cu atît mai neexplicabil cu cît, pe drept, Ochialbi trece drept unul dintre cei mai pertinenți exegeți ai scrimei cu mănuși.

Anunțăm că oficiile poștale primesc luna aceasta (pînă în ziua de 25) abonamente pe trei luni la „Viața studențească".

Pentru lunile iulie-august-septembrie costul unui abonament este de 3 lei.

Redacția: Str. Brezoianu 13, tel. 14.02.15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCÎNTEII" 40-466